

بسمه تعالی

قانون امور گمرکی

قسمت اول - کلیات

فصل اول - تعاریف

ماده 1 - مفاهیم اصطلاحات گمرکی بکار برده شده در این قانون طبق تعریفی است که از طرف شورای همکاری گمرکی بصورت مجموعه برای کشورهای عضو منتشر شده و یا می شود مگر اینکه در این قانون از آن تعریف دیگری بعمل آمده باشد.

ماده 2 -

الف - اظهار کالا: عبارت است از بیانیه شفاهی یا کتبی (حسب مقررات این قانون) به گمرک که بر اساس آن اظهار کننده رویه گمرکی مورد نظر خود در خصوص کالا را مشخص و اطلاعات مورد نیاز گمرک برای اجرای مقررات گمرکی را ارائه میدهد.

ب - اظهار کننده: صاحب کالا یا نماینده او است که کالا را به گمرک اظهار می کند.

پ - اماکن گمرکی: عبارت است از انبارها، باراندازها، اسکله ها، فرودگاهها، ایستگاههای راه آهن، محوطه ها و بطور کلی هر محل یا مکانی که تحت نظارت گمرک بوده و برای انباشتن و جابجایی کالای گمرک نشده از آن استفاده می شود این اماکن می تواند انبارهای گمرکی یا انبارهای اختصاصی و سردخانه های عمومی باشد.

ت - تشریفات گمرکی: عبارت است از کلیه عملیاتی که توسط اشخاص ذیربط و گمرک به منظور اجرای مقررات گمرکی انجام می شود.

ث - تضمین : از نظر این قانون وثیقه یاسندی است که برای اجرای الزامی در برابر گمرک از قبیل انجام تشریفات گمرکی ، پرداخت وجوه یا ارائه اسناد (غیر از مواردی که الزام قانونی دیگری وجود دارد) تودیع میشود و می تواند به صورت وجه نقد ، ضمانت نامه بانکی یا بیمه نامه معتبر باشد .

ج - تعهد : عبارت است از قبول الزام به پرداخت وجه یا ارائه سند (غیر از مواردی که الزام قانونی دیگری وجود دارد) یا انجام یا ترک فعل در مهلت معینی بصورت کتبی ، چک یا سفته .

چ - حقوق ورودی : عبارت است از کلیه وجوهی که به ورود کالا تعلق گرفته و گمرک قانوناً مسئول وصول آن می باشد، ولی شامل هزینه های انجام خدمات نمی شود .

ح - حمل یکسره : عبارت است از ورود و خروج کالا بدون تخلیه در انبارهای گمرکی .

خ - روز اظهار : روزی است که اظهارنامه امضاء شده توسط اظهارکننده و اسناد ضمیمه آن به گمرک تحویل و شماره دفتر ثبت اظهارنامه (اعم از دستی یا رایانه ای) به آن اختصاص می یابد .

د - سازمان تحویل گیرنده : شخص حقوقی است که به موجب قانون یا قراردادهای متکی به قانون مسئولیت تحویل و تحول و نگهداری کالاهای گمرک نشده عموم اشخاص در انبارهای گمرکی (موضوع ماده 77) را عهده دار می باشد . این اصطلاح شامل سازمان مسئول فروش کالای متروکه و ضبطی نمی باشد .

ذ - سیستم هماهنگ شده : یعنی سیستم هماهنگ شده توصیف و کدگذاری کالا که بر اساس کنوانسیون مورخ 14 ژوئن 1983 به تصویب شورای همکاری گمرکی رسیده و جمهوری اسلامی ایران بر اساس ماده واحده مورخ 1373/6/30 به آن پیوسته است .

ر - شخص : اعم از شخص حقیقی یا حقوقی می باشد ، مگر اینکه در این قانون به طور دیگر مقرر شده باشد .

ز - شورای همکاری گمرکی : سازمان بین المللی بین الدولی است که بر اساس کنوانسیون مورخ 15 دسامبر 1950 ایجاد و جمهوری اسلامی ایران در اسفند ماه سال 1337 شمسی به آن پیوسته است .

ژ - صاحب کالای تجاری : از نظر گمرک کسی است که نسخ اصلی اسناد خرید یا حمل بنام او صادر (در مورد کالای خریداری شده از طریق سیستم بانکی آن اسناد از طرف بانک مهر شده) و حواله تحویل (ترخیصیه) نیز بنام او باشد یا اسناد مزبور بنام وی ظهنویسی و صحت امضاء واگذارنده از طرف مقام صلاحیتدار گواهی شده باشد .

س - قلمرو گمرکی : قلمرو تحت حاکمیت و صلاحیت جمهوری اسلامی ایران است که مقررات گمرکی در آن قابل اجراء می باشد.

ش - کالای داخلی : کالایی است که در قلمرو گمرکی تولید (طبق تعریف ماده 41)، ساخته یا کالای خارجی است که ورود قطعی شده است.

ص - کالای گمرک نشده : کالایی است که تحت نظارت و کنترل گمرک بوده و تشریفات گمرکی آن انجام نشده است.

ض - کنترل‌های گمرکی : عبارت است از اقداماتی که توسط گمرک به منظور حصول اطمینان از رعایت مقررات گمرکی انجام می شود.

ط - گمرک : گمرک جمهوری اسلامی ایران است که مسئول اجرای مقررات گمرکی ، وصول وجوه گمرکی و همچنین مسئول اجرای سایر قوانین و مقررات مربوط به کالاهای ورودی ، خروجی و جابجایی یا انبار کردن این کالاها و همچنین تهیه ، تنظیم و اعلام آمارهای مربوط به این فعالیتها می باشد ، و شامل گمرک ایران (ستاد) و گمرکات (اجرایی) است .

ظ - مقررات گمرکی : عبارت است از قانون امور گمرکی ، قانون مقررات صادرات و واردات ، آئین نامه اجرایی و جداول ضمیمه آن ، پرداخت حقوق ورودی و هزینه انجام خدمات متعلقه و سایر مقررات متکی به قانون که به وارد کردن ، خارج کردن ، جابجایی و انبار کردن کالا مربوط شده و اجراء آن به گمرک واگذار گردیده است . همچنین این اصطلاح به معنای مقرراتی است که گمرک بر اساس اختیارات قانونی خود وضع می نماید.

ع - موسسات حمل و نقل : اشخاصی هستند که طبق مقررات متکی به قانون مجاز به انجام عملیات حمل و نقل بین المللی اعم از فعالیت های کریری و فوروردی یا تواما می باشند.

غ - هزینه های انجام خدمات : وجوهی است که در قبال انجام خدمات از قبیل باربری ، انبارداری در انبارهای گمرکی ، آزمایش و تعرفه بندی ، مراقبت ، بدرقه ، توزین کالا و خدمات فوق العاده دریافت و شرایط و ضوابط آن متناسب با خدمات انجام شده تعیین و وصول می شود.

فصل دوم - اصول کلی

بخش اول - وصول حقوق ورودی و هزینه ها

ماده 3 - حقوق ورودی فقط از کالای ورود قطعی دریافت می شود.

ماده 4 - حقوق ورودی و هزینه های انجام خدمات بدون توجه به نو یا مستعمل بودن طبق مآخذ مقرر بوسیله گمرک به ریال وصول می شود.

تبصره 1 - هزینه های انجام خدمات می تواند با رعایت مقررات مربوطه و متناسب با خدمات انجام شده مستقیماً توسط اشخاص حقوقی ارائه دهنده خدمت وصول شود .

تبصره 2 - در احتساب جمع وجوهی که گمرک برای انجام تشریفات گمرکی وصول می کند کسر یک هزار ریال ، یک هزار ریال محسوب می شود .

تبصره 3 - صاحب کالا مسئول پرداخت حقوق ورودی ، هزینه های انجام خدمات و جرائم متعلقه است .مسئول پرداخت جریمه قاچاق حسب قوانین مربوطه خواهد بود.

ماده 5 - حقوق ورودی به صورت نقدی وصول می شود ولی گمرک می تواند با موافقت وزارت امور اقتصادی و دارائی ، حقوق ورودی کالای متعلق به وزارتخانه ها و موسسات دولتی را با تعهد مسئولان مالی سازمان مربوطه با تعیین مهلت، و کالای متعلق به سایر اشخاص را با اخذ ضمانت نامه بانکی و کارمزد به میزانی که هر سال از طرف وزارت امور اقتصادی و دارائی اعلام می شود و تعیین مهلتی که حداکثر بیش از یک سال نباشد بطور قطعی ترخیص کند.

ماده 6 - در قبال هر گونه پرداختی در وجه گمرک ، رسید وجه به پرداخت کننده داده می شود.

ماده 7 - افزایش حقوق ورودی (به استثنای سودبازرگانی) شامل کالای موجود در اماکن گمرکی نخواهد بود.

ماده 8 - کالای ترخیص نشده ، وثیقه پرداخت کلیه وجوه متعلقه به آن کالا که وصول آن قانوناً بعهد گمرک است و همچنین سایر بدهی های قطعی صاحب کالا بابت این وجوه می باشد.

گمرک نمی تواند قبل از دریافت یا تامین وجوه مذکور اجازه تحویل و ترخیص کالا را بدهد.

ماده 9 - گمرک مجاز است هر گونه مطالبات گمرکی قطعی ناشی از اجرای این قانون از اشخاص را از طریق عملیات اجرایی طبق آئین نامه اجرائی قانون مالیات های مستقیم وصول کند.

بخش دوم - هزینه های انجام خدمات

هزینه انبارداری و باربری

ماده 10 - از کالاهایی که در انبارهای گمرکی تخلیه و نگهداری می شود، هزینه انبارداری و باربری متناسب با خدمات انجام شده و بر اساس نرخ های مصوب هیات دولت یا مراجع ذیصلاح مربوطه تعیین و وصول میشود.

تبصره - منظور از باربری عملیاتی است که برای تخلیه ، بارگیری ، جابجائی و صفائی کالا انجام می شود.

خدمات فوق العاده

ماده 11 - انجام خدمات و تشریفات گمرکی در ایام یا ساعات تعطیل یا در خارج از اماکن گمرکی مستلزم موافقت گمرک با درخواست متقاضی می باشد که در این صورت هزینه خدمات فوق العاده متناسب با خدمات انجام شده که میزان آن به پیشنهاد گمرک ایران به تصویب هیات وزیران می رسد دریافت خواهد شد.

تبصره 1 - خدمات مشروحه در زیر بدون اینکه محتاج به درخواست قبلی و تحصیل اجازه و پرداخت هزینه خدمت فوق العاده باشد در تمام اوقات اعم از ساعات اداری یا ایام و ساعات غیر اداری یا تعطیل توسط گمرک انجام می گیرد: پیاده کردن مسافرین و پیک سیاسی و معاینه توشه و اشیای شخصی آنها و همچنین پیاده کردن کیسه های پستی، سوار کردن مسافرین و پیک سیاسی و بارگیری کیسه های پستی به وسائل نقلیه مشروط بر اینکه نمایندگان موسسات حمل و نقل ، رئیس گمرک و سازمان تحویل گیرنده کالا را بطور موردی برای اینکه بتواند کارمندان مورد نیاز را حاضر نماید به موقع مطلع سازند و اظهارنامه اجمالی و رونوشت بارنامه و سایر اسناد را قبل از شروع کار به گمرک و سازمان تحویل گیرنده تسلیم نمایند.

تبصره 2 - هرگاه ساعات ورود و حرکت وسائل نقلیه مطابق برنامه های منظم ، معین و معلوم باشد احتیاجی به اعلام موردی نخواهد بود.

تبصره 3- واگن های راه آهن ممکن است در خارج از ساعات اداری بدون هیچ تشریفاتی به انبارهای گمرکی وارد شوند، مشروط بر اینکه درخواست معاینه یا تحویل گرفتن کالا یا شمارش محمولات آنها نشده و منظور فقط امانت گذاشتن موقتی به انتظار رسیدن ساعات کار اداری بوده که متضمن مسئولیتی برای گمرک و سازمان تحویل گیرنده نگردد.

سایر خدمات

ماده 12- سایر هزینه ها متناسب با خدمات انجام شده و براساس نرخهای مقرر دریافت خواهد شد.

بخش سوم - استفاده از فنون اطلاعات

ماده 13- به منظور انجام کنترل های گمرکی ، پشتیبانی از عملیات و تشریفات گمرکی و تا جایی که برای گمرک و تجارت مقرون به صرفه باشد ، گمرک مجاز است از فنون اطلاعات و تجارت الکترونیک ضمن تعیین شرایط به کارگیری آن و تا حد امکان با مشورت طرف های مرتبط استفاده نماید.

ماده 14 - در صورت استفاده از رایانه ، گمرک از استانداردهای پذیرفته شده بین المللی استفاده خواهد نمود. همچنین روشهای تجارت الکترونیک می تواند به عنوان جایگزین روشها و الزامات اسناد کاغذی مورد استفاده قرار گیرد.

ماده 15 - تائید اصالت داده های الکترونیکی مطابق قوانین جمهوری اسلامی ایران خواهد بود.

ماده 16 - گمرک می تواند نگهداری اطلاعات مورد نیاز خود و نیز تبادل اطلاعات بین ادارات گمرک و سایر طرفهای مورد تائید قانونی را به طرق فنون تجارت الکترونیک (ELECTRONIC COMMERCE) انجام دهد. همچنین در گمرکاتی که سیستم رایانه ای ترخیص عملیاتی می باشد ، فرم الکترونیکی اظهارنامه مبتنی بر نظر گمرک ایران قابل قبول خواهد بود.

بخش چهارم - تضمین

ماده 17 - به استثنای مواردی که مشخصاً ذکر گردیده و هزینه های انجام خدمات که نقداً وصول می گردد، میزان تضمین برای کالاهای مجاز حداکثر معادل حقوق ورودی متعلقه و برای سایر کالاها حداکثر معادل سه برابر ارزش کالا بعلاوه حقوق ورودی متعلقه خواهد بود که حسب مورد توسط گمرک تعیین می گردد.

ماده 18 - اظهارکننده روش تودیع تضمین را از انواع موارد موضوع بند ث ماده 2 انتخاب و ارائه می نماید.

ماده 19 - تضمین را می توان به صورت کلی یا موردی تودیع نمود و بلافاصله پس از انجام الزامات تضمین مربوطه باید آزاد شود.

بخش پنجم - کنترل‌های گمرکی

ماده 20 - مسافری و کالاها، از جمله وسایل نقلیه ، که به قلمرو گمرکی وارد یا از آن خارج می گردند ، اعم از اینکه مشمول حقوق ورودی باشد یا نباشد ، مشمول کنترل‌های گمرکی خواهند بود.

ماده 21 - در اجرای کنترل‌های گمرکی ، گمرک مجاز است از شیوه‌های مدیریت خطر (RISK MANAGEMENT) استفاده کند. و به منظور انجام کنترل‌های گمرکی و اینکه چه اشخاص و چه کالاهایی ، از جمله وسایل نقلیه و تا چه حدی باید مورد واری و معاینه قرار گیرند از فنون تجزیه و تحلیل و انتخاب خطر ، بازرسی های اتفاقی و همچنین از دستگاههای کشف استفاده نماید.

ماده 22 - گمرک برای پشتیبانی از اجرای مدیریت و انتخاب خطر، یک خط مشی قابل سنجش قانونی را اتخاذ خواهد نمود . همچنین برای اجرای کنترل‌های گمرکی مجاز به استفاده از روشهای مبتنی بر حسابرسی و خدمات حسابرسان رسمی می باشد.

ماده 23 - گمرک به منظور تقویت کنترل‌های گمرکی ، می تواند با ادارات گمرکی سایر کشورها و سازمانهای مرتبط با تجارت (از جمله انجمن ها و موسسات بازرسی مجاز) همکاری نماید و همچنین نسبت به انعقاد موافقتنامه های کمک های متقابل اداری با رعایت اصل 77 قانون اساسی اقدام کند.

ماده 24 - گمرک انجام تشریفات گمرکی حیوانات زنده ، کالاهای فاسدشدنی و کالاهائیکه فوری بودن ترخیص آن مورد قبول گمرک باشد را در اولویت قرار خواهد داد .

ماده 25 - گمرک می تواند در موارد استثنایی که مقتضی بداند مامورانی تعیین تا کالا را بدرقه یا مراقبت نمایند.

ماده 26 - با توجه به وظایف گمرک و مسئولیت آن در اجرای کنترل‌های گمرکی در مبادی ورودی و خروجی ، سایر کنترل ها (از جمله بازرسی های پزشکی انسانی ، دامپزشکی ، گیاهی ، کنترل های استانداردهای فنی و کنترل های

کیفیت) باید بصورت هماهنگ و تحت نظارت گمرک ساماندهی شود. برخی از این کنترل ها به منظور تسهیل تجارت بین المللی می تواند با هماهنگی قبلی به گمرک واگذار یا در مکانی غیر از مرز مجاز صورت گیرد. وزارتخانه ها و سازمانهای مسئول این کنترل ها باید به منظور انجام سریع وظایفشان امکانات و تسهیلات لازم را فراهم نمایند.

بخش ششم - اطلاعات ارائه شده توسط گمرک و الزامات سیستم هماهنگ شده

ماده 27 - گمرک مکلف است اطلاعات لازم برای انجام تشریفات گمرکی را بموقع منتشر نماید. همچنین می تواند اطلاعات و آمار مورد درخواست اشخاص در ارتباط با امور گمرکی، (باستثنای اطلاعات خصوصی یا محرمانه موثر بر کار گمرک و اشخاص دیگر) را ارائه دهد. دادن اطلاعات محرمانه بر اساس قانون و یا تقاضای مقامات صالحه خواهد بود.

ماده 28 - دولت مکلف است طبق قانون الحاق به قرارداد سیستم هماهنگ شده، این سیستم طبقه بندی را در تدوین جدول تعرفه گمرکی مورد استفاده قرار دهد. گمرک باید اصلاحاتی که طبق قرارداد مربوطه در سیستم هماهنگ شده بعمل می آید، در جدول تعرفه منظور و برای اطلاع عامه آگهی نماید. در صورتی که اصلاحات مزبور موثر در ماخذ حقوق گمرکی و سود بازرگانی باشد، کالای موجود در گمرک و کالایی که قبل از اعلام آگهی برای آن گشایش اعتبار شده است مشمول ماخذ کمتر خواهد بود.

گمرک مکلف است یادداشتهای توضیحی سیستم هماهنگ شده، اصلاحات بعدی آن و همچنین آراء طبقه بندی صادره از شورای همکاری گمرک را برای اطلاعات عامه منتشر و در طبقه بندی کالا ملاک عمل قرار دهد. در مواردی که در عبارات جدول تعرفه ابهام وجود داشته باشد، متن سیستم هماهنگ شده و یادداشتهای توضیحی آن به زبانهای رسمی کنوانسیون مربوطه ملاک عمل خواهد بود.

فصل سوم - ارزش کالا

بخش اول - ورودی

ماده 29 - ارزش گمرکی کالای ورودی ارزش معاملاتی است . یعنی قیمت واقعا پرداخت شده یا قابل پرداخت برای کالا در زمان فروش برای صدور به قلمرو گمرکی بر اساس اسناد تسلیمی صاحب کالا که طبق شرایط و ضوابط مقرر در ماده 35 تعدیل می شود ، مشروط به این که :

الف - هیچگونه قید و محدودیتی در حق تصرف یا استفاده از کالا برای خریدار وجود نداشته باشد ، مگر محدودیت های قانونی یا آنهایی که در قیمت کالا اثری ندارند؛

ب - فروش یا قیمت کالا تابع شرایط یا ملاحظاتی نباشد که نتوان در ارتباط با کالای وارده برای آن تعیین ارزش کرد ؛
پ - هیچ بخشی از وجوه حاصله از فروش مجدد یا واگذاری یا استفاده بعدی بوسیله خریدار ، بطور مستقیم یا غیر مستقیم عاید فروشنده نشود مگر آنکه طبق بند (ت) ماده 35 برای آن تعدیل مناسبی انجام شود ؛

ت - خریدار و فروشنده وابسته نبوده یا آنکه وابستگی آنها بر ارزش کالا اثری نداشته باشد .

ماده 30 - هرگاه نتوان ارزش گمرکی کالای ورودی را طبق شرایط ماده 29 تعیین کرد ارزش آن بر اساس ارزش معاملاتی کالای یکسان و ساخت همان کشور که همزمان با کالای مزبور برای صدور به قلمرو گمرکی فروخته شده و مورد قبول گمرک قرار گرفته است با رعایت ضوابط تعدیل موضوع ماده 35 ، تعیین خواهد شد.

ماده 31 - ارزش کالائی را که نمی توان بر اساس مواد 29 و 30 تعیین نمود ، ارزش آن بر اساس ارزش معاملاتی کالای مشابه ، ساخت همان کشور که همزمان با کالای مزبور برای صدور به قلمرو گمرکی فروخته شده و مورد قبول گمرک قرار گرفته است ، با رعایت ضوابط تعدیل موضوع ماده 35 تعیین خواهد شد.

تبصره 1 - در اجرای مواد 30 و 31 شرایط و سطح تجارت ، همچنین مقدار خرید باید مورد توجه قرار گرفته و بهمین ترتیب بابت اختلافات احتمالی در شیوه و یا مسافت حمل کالاهای یکسان یا مشابه در مقایسه با کالای مورد ارزش گذاری تعدیل لازم صورت گیرد.

تبصره 2 - هرگاه در اجرای مواد 30 و 31 بیش از یک ارزش معاملاتی برای کالا بدست آید، ارزش کمتر ملاک تعیین ارزش گمرکی قرار می گیرد .

ماده 32 - هرگاه بر اساس مواد پیش گفته نتوان ارزش کالای ورودی را تعیین نمود، ارزش آن کالا :

الف - بر اساس قیمت فروش هر واحد کالای وارده یا یکسان یا مشابه آن در بازار داخلی که همزمان با کالای مورد ارزش گذاری در بیشترین مقدار کل به افراد غیر وابسته به فروشنده فروخته می شود، با کسر موارد زیر تعیین خواهد شد :

1- سود و مخارج کلی معمول برای فروش آن نوع کالا، (شامل هزینه های مستقیم و غیرمستقیم بازاریابی)

2- هزینه های متداول بعد از ترخیص کالا مانند کرایه حمل، بیمه، دلالی و غیره

3- حقوق ورودی و سایر پرداختی هایی که به ورود یا فروش کالا تعلق گرفته است.

تبصره - در صورت عدم وجود سابقه فروش داخلی همزمان، بر اساس قیمت فروش کالای وارده یکسان یا مشابه آن در نزدیکترین تاریخ پس از ورود کالای مورد ارزش گذاری و حداکثر به فاصله نود روز، تعیین خواهد شد.

ب - چنانچه کالای وارده یا یکسان یا مشابه آن به همان وضعیت ورود به فروش نرسد بر اساس قیمتی که پس از پردازش، در بیشترین مقدار کل به اشخاص غیر وابسته فروخته می شود، پس از کسر ارزش افزوده بابت پردازش و کسر موارد مندرج در ذیل بند الف این ماده تعیین خواهد شد.

ماده 33 - ارزش کالائی را که نمی توان بر اساس مواد 29 لغایت 32 تعیین نمود، ارزش آن بر اساس " ارزش محاسباتی " که از جمع اقلام زیر تشکیل می شود، تعیین خواهد شد :

1- ارزش مواد و کلیه هزینه های ساخت یا پردازش که در تولید یا ساخت کالا بکار رفته است؛

2- سود و مخارج کلی که صادر کننده در قیمت فروش کالا منظور نموده است؛

3- سایر اقلامی که طبق ماده 35 باید به قیمت واقعاً پرداخت شده یا قابل پرداخت افزوده شود.

تبصره 1 - منظور از مخارج کلی فوق الاشاره هزینه های مستقیم و غیر مستقیم مربوط به تولید و فروش کالای مورد ارزش گذاری است که در بند اول منظور نشده است.

تبصره 2 - انتخاب اولویت در اجرای روش های تعیین ارزش بر اساس مواد 32 یا 33 می تواند بر اساس تقاضای وارد کننده باشد.

ماده 34 - اگر نتوان ارزش گمرکی کالای وارده را طبق مواد (29 لغایت 33) تعیین کرد ارزش گمرکی آن بر مبنای مدارک و اطلاعات موجود و با انعطاف در بکارگیری مقررات مواد فوق الذکر تعیین خواهد شد. در هر حال ارزش

گمرکی بر اساس موارد زیر تعیین نمی شود :

- قیمت صادراتی کالا برای فروش به کشورهای دیگر

- قیمت فروش کالا در بازار داخلی کشور صادر کننده

- قیمت فروش کالا در بازار سایر کشورها

- قیمت فروش کالاهای یکسان و مشابه تولید شده در قلمرو گمرکی

- تعیین حداقل ارزش قابل قبول برای کالا

- ارزشهای غیر واقعی و موهوم

ماده 35 - در تعیین ارزش گمرکی موضوع ماده 29 به قیمت واقعا پرداخت شده یا قابل پرداخت موارد زیر افزوده خواهد شد :

الف - هریک از موارد زیر و به مقداری که خریدار متقبل پرداخت آن شده اما در قیمت واقعا پرداخت شده یا قابل پرداخت کالا منظور نشده است :

اول - کرایه حمل و بیمه کالا تا ورود به اولین گمرک ؛

دوم - هزینه‌های تخلیه، بارگیری و جابجایی مربوط به کالا قبل از ورود به اولین دفتر گمرک؛

سوم - هزینه دلالی و کارمزد مربوط به کالا باستانی کارمزد پرداخت شده به کار گزار خریدار؛

چهارم - قیمت ظروفي که از نظر مقررات گمرکی جزو قیمت کالا منظور می‌شود و هزینه‌های بسته بندی کالا ؛

ب - ارزش کالا و خدمات زیر که به رایگان یا با هزینه کم توسط خریدار برای تولید کالای وارده فراهم شده، به نسبتی که به کالای وارده اختصاص یافته و در قیمت واقعا پرداخت شده یا قابل پرداخت منظور نشده است :

اول - مواد ، قطعات و تجهیزاتی که در تولید کالای وارده بکار رفته است ؛

دوم - کارهای طراحی ، مهندسی ، هنری ، تکمیلی و مانند آن مربوط به کالای وارده که در سایر کشورها انجام شده است ؛

پ - حق امتیاز و حقوق مالکیت معنوی ، اختراع و علامت تجاری مربوط به کالا که خریدار باید بعنوان شرط فروش کالا آنها را بطور مستقیم یا غیر مستقیم پردازد به نسبتی که به کالای وارده مربوط می‌شود و در قیمت واقعا پرداخت

شده یا قابل پرداخت منظور نشده است ؛

ت - هر بخش از عواید فروش مجدد ، عواید واگذاری یا استفاده بعدی کالای وارده که بطور مستقیم یا غیرمستقیم به فروشنده تعلق می‌گیرد.

تبصره - در تعیین ارزش گمرکی کالا به جز آنچه که در این ماده پیش‌بینی شده است نباید مبلغ دیگری به قیمت واقعا پرداخت شده یا قابل پرداخت اضافه شود.

ماده 36 - ارزش گمرکی کالای ورودی بر مبنای نرخ ارز و برابریهای اعلام شده از طرف بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران در روز اظهار محاسبه و تعیین خواهد شد.

ماده 37 - اصطلاحات بکار رفته در این بخش دارای مفاهیم زیر می‌باشد:

الف - " کالای یکسان " کالایی است که از همه جهات از جمله خصوصیات مادی ، کیفیت و شهرت یکسان باشد . در اجرای این بند اختلافات جزئی ظاهری در صورت احراز سایر شرایط قابل چشم پوشی است .

ب - " کالای مشابه " کالایی است که گرچه از همه جهات همانند نیست ولی خصوصیات و مواد تشکیل دهنده مشابهی دارد که آن را قادر می‌سازد عملکرد یکسانی را انجام دهد و از نظر تجاری قابلیت جانشینی داشته باشد . کیفیت کالا ، شهرت آن و وجود یک علامت تجاری از جمله عواملی هستند که در تشخیص اینکه کالا مشابه است یا خیر ، مورد ملاحظه قرار می‌گیرد.

پ - " همزمان " زمانی است که در آن مدت قیمت فروش کالا به جمهوری اسلامی ایران در کشور مبدا ثابت بوده است.

ت - " سطح تجاری " مرحله ای از تجارت است که معامله فروش در آن انجام شده است . از قبیل فروش بین تولید کننده و عمده فروش یا عمده فروش و خرده فروش یا خرده فروش و مصرف کننده

ماده 38 - ارزش گمرکی کالای ورودی شامل هزینه‌ها یا موارد زیر نخواهد بود ، مشروط به آنکه از قیمت واقعا پرداخت شده یا قابل پرداخت کالا متمایز باشد؛

الف - هزینه ساختن ، بر پا کردن ، سوار کردن ، نگهداری یا کمک فنی در مورد کالاهایی مانند دستگاهها ، ماشین آلات و تجهیزات صنعتی که پس از ورود آنها انجام می‌شود ؛

ب - هزینه حمل و نقل پس از ورود کالا ؛

ب - هزینه بهره مربوط به تامین مالی خرید کالای وارده اعم از اینکه توسط فروشنده یا شخص ثالثی صورت گرفته باشد، مشروط به اینکه تامین مالی مستند بوده و نرخ بهره آن از نرخ بهره متداول در معاملات مشابه در زمان و محلی که تامین انجام شده است بیشتر نباشد؛

ت - هزینه اقداماتی که خریدار انجام می دهد و جزء شرایط انجام معامله نباشد، مانند فعالیت های بازاریابی برای کالا؛
ث - حق تکثیر و تولید داخلی کالای وارده؛

ج - ارزش یا هزینه اطلاعات و دستورالعمل های ضبط شده (نرم افزار) روی حاملین اطلاعات (نوار، صفحه، ...) برای بکارگیری در رایانه. در این موارد ارزش حامل خام محاسبه می شود.
در اجرای این بند:

“اطلاعات و دستورالعمل ها” شامل ضبط های صدائی، سینمائی، و ویدئوئی، نمی باشد.
“حاملین اطلاعات” شامل مدارهای مجتمع، نیمه هادی ها و وسایل مشابه یا وسایل تشکیل شده از این مدارها و دستگاه ها نخواهد بود.

بخش دوم - صدوری

ماده 39 - ارزش گمرکی کالای صدوری، یعنی قیمت فروش کالا برای صدور به اضافه هزینه بیمه، باربندی و حمل و نقل و سایر هزینه هایی که به آن کالا تا خروج از قلمرو گمرکی تعلق می گیرد که از روی سیاهه و اسناد تسلیمی صادر کننده تعیین می گردد.

در صورت عدم ارائه اسناد و یا نامتناسب بودن ارزش اظهار شده به دلائل مستند، گمرک ارزش کالای صدوری را با استعلام از مراجع ذیربط و بر اساس قیمت عمده فروشی آن در بازار داخلی به اضافه هزینه هائی که تا خروج از قلمرو گمرکی به آن تعلق می گیرد تعیین خواهد نمود.

تبصره 1 - هزینه های متعلقه به کالا بعد از خروج از قلمرو گمرکی از قبیل کرایه حمل و بیمه باربری جزو ارزش گمرکی کالای صدوری نمی باشد.

تبصره 2 - تشخیص نامتناسب بودن ارزش مانع از صدور کالا نبوده و گمرک می تواند با اخذ تعهد رسیدگی به ارزش را به بعد از صدور موکول نماید.

فصل چهارم

بخش اول - قواعد مبداء

تعاریف

ماده 40 -

الف - "کشور مبداء کالا" یعنی کشوری که در آن کالا، طبق ضوابط تعیین شده برای بکارگیری در جهت اهداف تعرفه ای گمرکی، محدودیت های مقداری یا هر اقدام دیگر مرتبط با امر تجارت، تولید یا ساخته شده است.

ب - "قواعد مبداء" مقررات مخصوصی است که بر اساس اصول مقرر در این قانون و توافق های بین المللی راجع به "ضوابط مبداء" (که جمهوری اسلامی ایران به آن پیوسته است، برای تعیین مبداء کالا بکار گرفته می شود.

پ - "ضابطه تغییر اساسی" ضابطه ای است که بر اساس آن مبداء کالا تعیین می شود و طبق آن کشوری مبداء کالا خواهد بود که در آن کشور آخرین عملیات اساسی پردازش یا ساخت انجام شده، به نحوی که این عملیات اساسی، صفت و خاصیت اصلی خود را به کالا بدهد.

اصول

ماده 41 - کالانی که تماماً در یک کشور تولید شده، همان کشور را باید مبداء آن کالا محسوب نمود. فقط موارد زیر بعنوان کالائی که تماماً در یک کشور تولید شده، در نظر گرفته خواهد شد:

الف - محصولات معدنی که از خاک، از آبهای سرزمینی یا از بستر دریای همان کشور استخراج می شوند؛

ب - محصولات نباتی که در همان کشور برداشت می شوند؛

پ - حیوانات زنده که در همان کشور بدنیا آمده و در همان کشور پرورش داده می شوند؛

ت - محصولاتی که از حیوانات زنده در همان کشور بدست می آیند؛

ث - محصولاتی که از صیادی یا ماهیگیری در همان کشور بدست می آیند؛

ج - محصولاتی که از صیادی در دریا یا سایر محصولاتی که از دریا بوسیله کشتی های همان کشور بدست می آیند؛

چ - محصولاتی که از کارخانه های مستقر بر روی عرشه کشتی های همان کشور منحصر از محصولات بند (ج) بالا بدست می آید ؛

ح - محصولاتی که از دریا یا اعماق آن در خارج از آبهای سرزمینی همان کشور استخراج می شود مشروط بر اینکه همان کشور حق انحصاری در آن آبها یا اعماق آن را داشته باشد ؛

خ - قراضه و ضایعات حاصل از عملیات ساخت یا پردازش ، و همچنین اشیاء مستعمل ، که در همان کشور جمع آوری شده و فقط مناسب برای بازیافت مواد خام باشند ؛

د - کالاهائی که در همان کشور منحصر از محصولات اشاره شده در بندهای (الف) تا (خ) بالا تولید شوند؛

ماده 42 - وقتی دو یا چند کشور در تولید کالا دخالت دارند (یعنی کالائی که تماما در یک کشور تولید نشده) ، مبداء آن کالا براساس ضابطه تغییر اساسی تعیین خواهد شد .

ماده 43 - در بکارگیری ضابطه تغییر اساسی ، گمرک از کنوانسیون بین المللی سیستم هماهنگک توصیف و کدگذاری کالا و همچنین قواعد هماهنگک مبداء تدوین شده توسط شورای همکاری گمرکی استفاده خواهد نمود .

ماده 44 - در اجرای این قانون یا توافقات بین المللی وقتی که ضابطه تغییر اساسی بر مبنای شرط درصدی از ارزش تعیین می شود ، ارزش ها باید طبق موازین زیر منظور گردد :

برای مواد وارداتی ، ارزشی که بر اساس آن به هنگام ورود حقوق ورودی وصول می شود و چنانچه این مواد مبداء مشخصی نداشته باشند ، بر اساس اولین قیمت قابل اثبات پرداخت شده در قلمرو گمرکی کشوری که آن مواد ساخته شده است ؛

برای کالاهای تولید شده در داخل ، بر اساس قیمت صادراتی آن کالا طبق ماده 39

ماده 45 - عملیاتی که نقشی در ایجاد صفت یا خاصیت اصلی کالاها ندارند یا نقش اندکی دارند ، و بخصوص عملیاتی که محدود به یک یا چند از موارد زیر باشد، بعنوان عملیات اساسی پردازش یا ساخت تلقی نخواهند شد ؛

الف - عملیاتی که برای حفظ کالا در جریان حمل یا انبار کردن لازم است ؛

ب - عملیاتی که در بهبود بسته بندی یا کیفیت ارائه به بازار کالا یا عملیاتی که برای آماده کردن کالا برای ارسال ، از قبیل بسته بندی مجدد ، درجه بندی و ... دخالت دارند ؛

پ - عملیات ساده سوار کردن ؛

ت - مخلوط کردن کالاهای دارای مبداءهای مختلف ، مشروط بر اینکه صفت اصلی محصول بدست آمده از اختلاط ، اساساً مغایر با مشخصات کالاهائی که با یکدیگر مخلوط شده اند نباشد .

ماده 46 - ملزومات ، لوازم یدکی ، ابزار آلات برای استفاده با ماشین ، وسائل ، دستگاه ها یا وسائل نقلیه ، دارای همان مبداء ماشین ، وسائل ، دستگاه ها یا وسائل نقلیه خواهد بود ، مشروط بر اینکه به همراه آنها وارد و معمولاً با آنها فروخته شده و از نظر تعداد نیز متناسب با آنها باشد .

ماده 47 - مبداء لوازم بسته بندی همان مبداء کالای درون آن می باشد ، به استثنای مواردی که طبق قاعده 5 سیستم هماهنگ شده یا مقررات این قانون این لوازم بسته بندی باید جداگانه طبقه بندی شود .

ماده 48 - در تعیین مبداء کالا ، مبداء عواملی از قبیل نیروی برق ، ماشین آلات یا ابزار آلاتی که در ساخت یا پردازش کالا مورد استفاده قرار گرفته منظور نشده ، و تاثیری در تعیین مبداء کالا ندارد .

ماده 49 - تغییرات در قواعد مبداء یا رویه های بکارگیری آن ، شامل کالاهای معامله شده قبل از آن تغییرات نخواهد شد . این تغییرات باید اعلام و با در نظر گرفتن مهلت کافی به اجراء گذاشته شود .

بخش دوم - گواهی اسنادی مبداء و کنترل آن

تعاریف

ماده 50 -

الف - " اظهارنامه مبداء " عبارت است از بیان مبداء کالای صادراتی در سیاهه (فاکتور) یا هر سند دیگر مربوط به کالا که سازنده ، تولید کننده ، عرضه کننده ، صادر کننده ، یا اشخاص صلاحیتدار دیگر ارائه می دهند .

ب - " اظهارنامه مبداء گواهی شده " عبارت است از " اظهارنامه مبداء " که بوسیله گمرک گواهی شده است .

پ - " گواهی نامه مبداء " عبارت است از فرم مخصوص شناسائی کالا که در آن مقام یا موسسه صلاحیتدار ، گواهی می کند که کالای موضوع گواهی نامه دارای مبداء کشور معینی است .

ت - " گواهی اسنادی مبداء " عبارت است از اظهارنامه مبداء ، اظهارنامه مبداء گواهی شده گواهی نامه مبداء .

اصول

ماده 51 - گواهی نامه مبدا در مواقعی که برای اعمال تعرفه های ترجیحی ، اعمال ضوابط تجاری یا اقتصادی متخذه یک جانبه یا تحت موافقت نامه های دو یا چند جانبه یا اعمال ضوابط اتخاذ شده به دلایل مسائل بهداشتی یا عمومی لازم است، مطالبه خواهد شد.

تبصره - برای کالای غیر تجاری و همچنین کالای همراه مسافر، گواهی اسنادی مبدا لازم نیست.

ماده 52 - فقط در مواقعی که گمرک در خصوص گواهی اسنادی مبدا تردید یا ظن تخلف داشته باشد ، می تواند از مقامات صلاحیتدار کشور صادر کننده گواهی با ذکر دلایل تردید و مستندات ، تائید گواهی اسنادی مبدا را مطالبه نماید . همچنین گمرک می تواند به استعلام مقامات صلاحیتدار سایر کشورها در خصوص گواهی اسنادی مبدا به شرط رعایت معامله متقابل پاسخ لازم ارائه دهد.

ماده 53 - اطاق بازرگانی و صنایع و معادن ، مرجع صالح برای صدور گواهی نامه مبدا در ایران می باشد . و مراتب به اطلاع کشورها خواهد رسید.

تبصره 1 - گمرک همکاری لازم در خصوص صدور گواهی نامه مبدا کالا با اطاق بازرگانی و صنایع و معادن بعمل خواهد آورد.

تبصره 2 - شکل گواهی مبدا ، نحوه تکمیل ، اسناد مورد لزوم برای صدور و کنترل صحت آن ، منطبق با شکل و رویه های پذیرفته شده بین المللی خواهد بود .

ماده 54 - در مواقعی که کالائی با مبدا کشور معینی از طریق کشور ثالثی صادر می شود ، گواهی نامه مبدا صادره توسط مقامات صالحه کشور ثالث بر اساس گواهی نامه کشور مبدا ، قابل قبول می باشد .

فصل پنجم - مقررات متفرقه

ماده 55 - هرگاه ضمن موافقت نامه های بازرگانی دولت با سایر کشورها برای کالای معینی حقوق ورودی به ماخذی غیر از آنچه که در جدول تعرفه مقرر است معین شود مادامی که موافقت نامه های مزبور بقوت خود باقی می باشد حقوق ورودی آن کالا مطابق ماخذ تعیین شده در موافقت نامه ها و با رعایت شرایط مقرر در آنها دریافت می گردد مگر این که در جدول تعرفه ، حقوق ورودی کمتری به آن تعلق گیرد یا بخشوده شده باشد.

ماده 56 - ترجیحات تعرفه‌ای یا تجاری درخصوص محصولات بامبداء کشور ذینفع طرف قرارداد وقتی اعمال خواهد شد که کالامستقیمی از آن کشور حمل شود.

تبصره - منظور از حمل مستقیم عبارت است از :

الف - محصولاتی که بدون عبور از سرزمین کشور دیگر حمل شود.

ب - محصولاتی که از کشورهای دیگر ترانزیت شده باشد ، مشروط براینکه این ترانزیت به دلالتی از قبیل شرایط جغرافیائی یاسایر الزامات حمل و نقل قابل توجه بوده و کالا زیر نظر کشورهای ترانزیتی وبدون اینکه تحت عملیاتی قرار گرفته باشد عبور نماید.

ماده 57 - در تمام موارد مربوط به این قانون اقامتگاه صاحب کالا یا نماینده قانونی او همان است که در اظهارنامه گمرکی یا تقاضانامه قید شده در صورتی که تغییری در محل اقامت داده شود باید فوراً محل جدید را با مشخصات کامل اطلاع دهد و تا زمانی که به این ترتیب اطلاع نداده اند کلیه اختاریه ها و دعوتنامه ها و احکام کمیسیونها و اجرائیه های مربوطه به همان محل تعیین شده در اظهارنامه یا برگ تقاضا ابلاغ می شود.

ماده 58 - صدور المثنی، رونوشت یا تصویر گواهی شده از اسناد وصول مطلقاً ممنوع است لیکن صاحب سند می تواند از گمرک درخواست کند ، گواهینامه حاکی از مدلول سند به او تسلیم شود.

تبصره - گمرک می تواند در صورتی که مقتضیات تجاری و حمل ایجاد نماید برای حمل کالاهایی که تشریفات گمرکی آن انجام گردیده پته صادر نماید.

ماده 59 - گمرک در موقع صدور قبوض سپرده مکلف است ، علت اخذ سپرده وهمچنین مدت تصفیه آنرا در متن قبض تصریح کند ، در صورتی که صاحب کالا یا نماینده قانونی وی تا انقضاء مهلت مقرر برای تصفیه سپرده مراجعه نکند ، گمرک مکلف است پس از گذشتن شش ماه از تاریخ انقضاء مهلت ، وجه سپرده را به درآمد متفرقه منظور نماید . در موارد ارجاع پرونده به گمرک ایران یا کمیسیونها ، واریز سپرده موقوف به ابلاغ نتیجه از طرف گمرک ایران خواهد بود.

تبصره - وجه سپرده هائی که برای ترخیص کالا اخذ می شود پس از انقضاء مهلت موضوع این ماده با صدور قبض به درآمد های مربوطه منظور خواهد شد. در هر حال چنانچه معلوم شود تمام یا مبلغی از وجه سپرده اضافه دریافت شده با

رعایت مقررات مربوطه به اضافه دریافتی قابل استرداد خواهد بود. مبداء مرور زمان 4 ماه در این موارد تاریخ صدور قبضی است که به موجب آن سپرده به درآمد منظور گردیده است.

فرم قبض سپرده از طرف گمرک ایران تهیه خواهد شد.

ماده 60 - سازمان های دولتی تحویل گیرنده کالا می توانند امور تحویل و تحول کالا از قبیل باربری و انبارداری را به بخش غیردولتی محول تا براساس وظایف و مسئولیت های مذکور در این قانون عمل نمایند، و یا اماکن خود را برای ایجاد انبارهای اختصاصی یا سردخانه های عمومی با رعایت مقررات فصل هشتم واگذار کنند. محول نمودن وظایف انبار داری و واگذاری اماکنی برای نگهداری کالای گمرک نشده موکول به هماهنگی قبلی با گمرک ایران می باشد.

ماده 61 - در مواردی که دولت جمهوری اسلامی ایران طبق قانون، عضویت در کنوانسیونها و قراردادهای بین المللی چندجانبه یا دوجانبه (از جمله، مالکیت معنوی، سلاحهای شیمیایی مخرب لایه اوزون) را پذیرفته است تبعیت از مقررات اصلاحیه هاو الحاقیه های آنها که مربوط به امور گمرکی می باشد، مادام که دولت ایران عضویت آنها را دارد لازم الاجراء است، روش ها و دستور العمل های اجرائی این قراردادها تا جایی که مغایر الزامات آنها نباشد از طرف گمرک ایران تدوین می گردد.

ماده 62 - دولت می تواند با توجه به تغییر شاخص قیمت ها که توسط بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران اعلام می شود هر سه سال یک بار مبالغ جریمه و سایر حدنصاب های ریالی تعیین شده در این قانون را بنا به پیشنهاد وزارت امور اقتصادی و دارائی تعدیل نماید.

قسمت دوم - تشریفات قبل از تسلیم اظهار نامه کالا

فصل ششم - تشریفات قبل از تسلیم اظهارنامه کالا

ماده 63 - پس از اینکه اجازه ارتباط وسیله نقلیه از طرف ماموران بهداری (در صورت استقرار پست قرنطینه) صادر شد، نماینده گمرک داخل وسیله نقلیه شده و ضمن بازرسی کالای همراه، آذوقه، لوازم مصرفی، اسلحه و مهمات و قطعات یدکی موجود در وسیله نقلیه، اطلاعات لازم در خصوص آنها و خدمه و مسافران را اخذ خواهد نمود.

ماده 64 - در صورتی که گمرک مقدار آذوقه موجود در کشتی ، هواپیما یا قطار را بیشتر از میزان احتیاجات واقعی تشخیص دهد می تواند مخزن آذوقه را پلمپ یا لاک و مهر کند ولی باید مقدار آذوقه ای که برای مصرف کارکنان و مسافران در مدت توقف در بندر یا فرودگاه یا ایستگاه راه آهن لازم می داند در اختیار آنان بگذارد و در صورت نیاز به آذوقه مجدد ، انبار تحت نظارت گمرک باز و بسته شود. گمرک باید اسلحه ، مواد منفجره و محترقه یا مخدر و یا سایر کالاهای ممنوع ورود شرعی و قانونی موجود در کشتی یا هواپیما یا قطار را با اطلاع فرمانده کشتی ، هواپیما و یا رئیس قطار در محلی محفوظ در داخل این وسائل نقلیه قرار داده و برای تمام مدت توقف آنها را لاک و مهر یا پلمپ و مراقبت نماید و یا آنها را با تنظیم صورتمجلس در انبار زیر نظر گمرک حفظ و موقع حرکت مسترد نماید.

ماده 65 - موسسات حمل و نقل مکلفند هنگام ورود وسیله نقلیه به کشور دو نسخه اظهارنامه اجمالی تنظیم و به هریک از آنها نسخه ای از فهرست کل بار و بارنامه های هر ردیف از فهرست کل بار را ضمیمه و به گمرک و سازمان تحویل گیرنده کالا تسلیم و در صورت خالی بودن وسیله نقلیه ، اظهارنامه اجمالی با تصریح خالی بودن تسلیم نمایند اظهارنامه اجمالی بایستی به زبان فارسی و طبق نمونه ای که گمرک ایران با هماهنگی سازمان های تحویل گیرنده تهیه می نماید ، بدون حک و اصلاح و قلم خوردگی تنظیم گردد.

تبصره 1 - در مواردی که محمولات وسیله نقلیه اقلام زیادی باشد تسلیم کننده اظهارنامه اجمالی می تواند جمع اقلام را بطور خلاصه در اظهارنامه اجمالی ذکر و برای تفصیل به فهرست کل بار که ذیل تمام صفحات آن امضاء شده باشد اشاره نماید.

در صورتی که فهرست کل بار امضاء شده اطلاعات موضوع اظهارنامه اجمالی را داشته باشد بجای اظهارنامه اجمالی پذیرفته می شود.

تبصره 2 - در صورتی که فهرست کل بار و اظهارنامه اجمالی به جهات موجهی اصلاح شده باشد مورد قبول نخواهد بود مگر آن که تسلیم کننده هر یک از قسمت های اصلاح شده را با ذکر موارد اصلاح ، امضاء کرده باشد در غیر این صورت اجازه تخلیه محمولات داده نخواهد شد.

تبصره 3 - مسئولیت موسسات حمل و نقل به هنگام تنظیم و تسلیم اظهارنامه اجمالی از نظر محتویات بسته های آکبند محدود به مندرجات بارنامه های مربوطه خواهد بود . ضمناً کانتینرهای بارگیری و پلمپ شده از طرف فرستنده کالا در حکم بسته آکبند تلقی می گردد.

ماده 66 - در موقع ورود کالا هرگاه محقق گردد که به علل موجهی موسسه حمل و نقل اسناد لازم را همراه ندارد که بتواند اظهارنامه اجمالی بنحو مذکور در ماده 65 این قانون را تسلیم کند موسسه مذکور می تواند از رئیس گمرک محل اجازه تخلیه بار وسیله نقلیه یا مقداری از آن را تحصیل نماید و تحت نظارت ماموران گمرک بسته های خود را تخلیه و رسیدگی نموده و تفصیل آن را بدست آورد. مهلتی که برای تسلیم اظهارنامه اجمالی لازم تشخیص شود در اجازه نامه معین خواهد شد و تا وقتی که اظهارنامه اجمالی داده نشده است حامل کالا باید تمام تدابیر احتیاطی را مرعی بدارد. هرگاه در اینگونه وسائل حمل بسته هائی باشد که باید به مقصد دیگری حمل شود حمل آنها به آن مقصد بموجب یک نسخه از اوراق اظهارنامه اجمالی خواهد بود که به امضای رئیس اولین گمرک ورودی رسیده باشد. تخلیه موقت در محوطه های بندری تحت نظارت سازمان بنادر و کشتیرانی موقوف به موافقت قبلی اداره بندر مربوطه نیز می باشد.

ماده 67 - تخلیه کالا در اماکن گمرکی موقوف به موافقت قبلی گمرک می باشد. در این موارد گمرک هماهنگی لازم را با سازمان تحویل گیرنده بعمل خواهد آورد.

ماده 68 - هرگاه موسسه حمل و نقل بعد از تسلیم اظهارنامه اجمالی و فهرست کل بار ضمیمه آن ، اظهارنامه و فهرست کل بار دیگری در تغییر و اصلاح آن یا تکمیل اظهارنامه قبلی به گمرک و سازمان تحویل گیرنده بدهد در صورتی که قبل از شروع به عملیات تخلیه تسلیم شده باشد فهرست کل بار و اظهارنامه اصلاحی یا تکمیلی مذکور پذیرفته خواهد شد.

تبصره 1 - اظهارنامه و فهرست کل بار اصلاحی یا تکمیلی مذکور در این ماده در صورتی که موارد اصلاح در ارتباط با نوع کالا و تعداد بسته نباشد گمرک می تواند حتی بعد از شروع عملیات تخلیه نیز مراتب را بپذیرد.

تبصره 2 - در صورتی که فرمانده کشتی اعلام نماید که به او دستور رسیده است بسته هائی را که ابتدا تصور می شد که باید در کشتی بماند پیاده کند یا برعکس بسته هائی که در بارنامه کشتی مربوط به یک بندر ثبت و تخلیه در آنجا شروع شده است در کشتی نگاه دارد ، گمرک می تواند بعد از شروع عملیات تخلیه مراتب را بپذیرد.

ماده 69 - ترتیب نظارت در انتقال بسته ها از وسائل نقلیه ، فهرست برداری ، مراقبت در جریان حمل کالا از نقطه تخلیه تا انبارهای سازمان تحویل گیرنده ، وظایف بارشماران موسسه حمل و نقل و سازمان تحویل گیرنده ، ترتیب صفافی کالا در انبارها ، ثبت دفاتر انبار ، طرز تحویل قطعی محمولات ، فرم دفاتر و صورت مجالسی که باید در موارد معینی

تنظیم گردد ، تعداد نسخه‌های آنها و تشریفات لازمه دیگر مربوط به امر تخلیه و تحویل طبق دستورالعمل هائی خواهد بود که توسط سازمان تحویل گیرنده کالا تهیه و پس از تائید گمرک ایران به مورد اجراء گذارده می‌شود.

تبصره 1- فهرست تحویل و تحول پس از امضای طرفین به منزله گواهی تخلیه کالا تلقی و مسئولیت سازمان تحویل گیرنده نسبت به مقدار تخلیه شده بموجب فهرست ، از همین موقع شروع می‌شود و این اوراق در آینده برای واریز حساب فهرست کل بار ماخذ و ملاک قرار خواهد گرفت.

تبصره 2- در صورتی که موسسه حمل و نقل به علل موجهی نتواند قسمتی از کالا را بشرحی که در فهرست کل بار قید شده با تفکیک علائم و مشخصات موضوع هر ردیف بطور جداگانه تحویل بدهد می‌تواند با موافقت قبلی گمرک کالا را در دوبه (بارکش آبی) یا محلی که قبلاً برای این منظور تعیین شده تخلیه نموده و تحت نظارت خود بعداً تفکیک و تحویل انبار سازمان تحویل گیرنده بدهد. در این قبیل موارد موسسه حمل و نقل می‌تواند برای نظارت و مراقبت کالا از طرف خود یک یا چند نفر نگهبان تا خاتمه عمل تفکیک و تحویل بگمارد و مسئولیت تحویل گیرنده فقط از تاریخی شروع می‌شود که عمل تفکیک انجام یافته و کالا بشرح مذکور در این ماده در مقابل رسید به سازمان تحویل گیرنده تحویل شده باشد.

ماده 70- هرگاه در جریان پیاده کردن کالا از وسیله نقلیه یک یا چند بسته آسیب بیند ماموران سازمان تحویل گیرنده و مامور نظارت گمرک باید به اتفاق نماینده موسسه حمل و نقل بلافاصله صورتمجلس وقوع امر را با درج مشخصات بسته هائی که آسیب دیده در سه نسخه تنظیم نمایند که یک نسخه آن را به نماینده موسسه حمل و نقل تحویل و دو نسخه دیگر به اظهارنامه اجمالی و فهرست کل بار ضمیمه آن الصاق می‌گردد.

ماده 71- هرگاه ماموران گمرک و سازمان تحویل گیرنده در حین علامت گذاری تدریجی بارهائی که از وسیله نقلیه تخلیه می‌شود مشاهده نمایند که بسته هائی شکسته و آسیب دیده یا دست خورده بنظر می‌رسد و یا اینکه علامت و شماره اصلی آنها خوانا و روشن نیست نباید اجازه پیاده کردن آنها را بدهند ، تا پس از پایان یافتن عملیات بسته های سالم درباره آنها بنحو زیر عمل شود:

الف - بسته هائی که دارای علامت و شماره خوانا نباشد باید به دقت معاینه شود در صورتی که موسسه حمل و نقل بتواند شماره و علامت آن را تشخیص دهد باید آنرا روی بسته با خط خوانا قید کند و در صورتمجلس نیز این نکته تصریح شود ، و اگر تشخیص نشد ناخوانا بودن و یا بی‌علامت و بی‌شماره بودن آن با تعیین وزن، در صورت مجلس ذکر شود.

ب - بسته هائی که در بسته بندی آنها شکستگی یا آثار دست خوردگی دیده می شود باید یک به یک با کمال دقت توزین و در صورت اقتضاء به تجدید لفاف آنها و یا به باز کردن و صورت برداری از محتویات آنها اقدام و صورت مجلس های لازم که حاکی از نتیجه رسیدگی و توزین و صورت برداری و تجدید لفاف و غیره باشد تنظیم و به امضای ماموران مربوطه و موسسه حمل و نقل برسد در این مورد و به ویژه در مورد تجدید لفاف و صورت برداری از محتویات بسته ها ، موسسه حمل و نقل در صورتی که مایل باشد می تواند بسته ها را پلمپ نماید و مراتب در صورت مجلس قید گردد.

تبصره - بسته های مشمول این ماده وقتی به اماکن گمرکی قبول می شود که دستورهای موضوع قسمت های (الف و ب) این ماده کاملاً انجام شده باشد.

ماده 72 - هرگاه در موقع تحویل قطعی محمولات وسیله نقلیه به سازمان تحویل گیرنده و تطبیق آن با مندرجات اظهارنامه اجمالی و فهرست کل بار ضمیمه آن اختلافاتی از حیث تعداد بسته های تحویلی مشاهده شود اعم از اینکه تعداد بسته های تخلیه شده زیادتر یا کمتر از تعدادی باشد که در اظهارنامه و فهرست کل بار ضمیمه آن مذکور است. مراتب بلافاصله در صورت مجلسی که به اتفاق موسسه حمل و نقل و ماموران سازمان تحویل گیرنده و مامور نظارت گمرک باید تنظیم و امضاء شود ، منعکس می گردد و در مورد چنین اختلافاتی نسبت به موسسه حمل و نقل طبق ماده 294 این قانون رفتار می شود.

تبصره - کانتینرهائی که در مقصد بارنامه بعنوان چند محموله ای (L C L) اظهار اجمالی شده و تحویل سازمان تحویل گیرنده می شوند ، حسب درخواست کریر یا فورواردر دارنده ترخیص کلی و ارائه بارنامه های تفکیکی (H B L) کانتینر تخلیه شده ، قبض انبار تفکیکی صادر و در صورت عدم تطبیق تعداد بسته ها در هر بارنامه با بسته های تخلیه شده مقررات این ماده اعمال خواهد شد.

ماده 73 - سازمان تحویل گیرنده کالا مکلف است صورت مجالس مربوطه و حساب کالای وارده با کشتی ها را در هر سفر حداکثر تا پانزده روز و در مورد سایر وسائل نقلیه سه روز پس از خاتمه عملیات تخلیه تنظیم ، تصفیه و رسید قطعی کالا را به موسسه حمل و نقل تحویل نماید.

ماده 74 - تمام وظایفی که بموجب این قانون بر عهده موسسات حمل و نقل می باشد ممکن است بوسیله نمایندگی آنها در ایران که مجوز فعالیت دارند ، انجام پذیرد و در این صورت نمایندگی مزبور تمام مسئولیت های گمرکی مربوطه را بعهده خواهد داشت.

ماده 75 - در بنداری که سازمان بنادر و کشتیرانی حضور ندارد گمرک از طرف سازمان مذکور مجری مقررات این قانون می باشد.

قسمت سوم - ترتیب تحویل و تحول و نگهداری کالا در اماکن گمرکی

کلیات :

ماده 76 - کلیه کالاها با رعایت مقررات این قانون به اماکن گمرکی پذیرفته می شوند. کالاهای فاسدشدنی، خطرناک، کالاهائی که احتمال دارد موجب وارد کردن خسارت به سایر کالاها گردند و یا کالاهائی که نگهداری آنها مستلزم شرایط و تجهیزات خاص باشد فقط در انبارهائی که خاص این کالاها تاسیس می شوند نگهداری خواهند شد.

فصل هفتم - انبارهای گمرکی، ترتیب تحویل و تحول و مسئولیت نگهداری کالا

بخش اول - انبارهای گمرکی

ماده 77 - منظور از انبارهای گمرکی (اعم از انبار مسقف، هانگار، محوطه) اماکنی است که برای نگهداری کالاهای ورودی و صدوری تاسیس و توسط سازمانهای تحویل گیرنده کالا اداره می شوند.

هر جا ضرورتهای تجاری ایجاب نماید گمرک اجازه تاسیس این انبارها را صادر و ترتیبات کنترل های گمرکی را تعیین خواهد نمود. سازمان های تحویل گیرنده کالا در انجام وظایف محوله ملزم به رعایت مفاد این قانون می باشند.

تبصره - سازمانهای تحویل گیرنده می توانند در اماکنی که کالای گمرک نشده را با موافقت گمرک نگهداری می نمایند نسبت به ایجاد تاسیسات و انبارهای مورد نیاز با رعایت سایر مقررات اقدام نمایند.

ماده 78 - مدت مجاز نگهداری کالا در انبارهای گمرکی از تاریخ تحویل کالا به این اماکن چهار ماه خواهد بود و در صورت تقاضای کتبی صاحبان کالا - موسسات حمل و نقل در مورد کالای ترانزیت و وجود علل موجه به تشخیص گمرک و با پرداخت هزینه انبارداری تا تاریخ موافقت، حداکثر تا دو ماه دیگر قابل تمدید خواهد بود. در صورتی که

ظرف مهلت مقرر صاحب کالا برای انجام تشریفات گمرکی و پرداخت وجوه متعلقه اقدام ننماید کالا مشمول مقررات متروکه خواهد شد.

چنانچه کالا در انبارهای گمرکی متعدد نگهداری شود جمع مدت توقف در این اماکن ملاک خواهد بود. مهلت توقف مرسولات پستی غیر تجاری تابع مقررات پست خواهد بود.

تبصره 1- کالای فاسد شدنی و کالائی که نگهداری آن ایجاب هزینه اضافی می کند، در صورتی که امکانات لازم برای نگهداری آنها در انبارهای گمرکی موجود نباشد، باید بلافاصله پس از تخلیه و تحویل ترخیص شود و گرنه، سازمان تحویل گیرنده هیچگونه مسئولیتی در قبال ضایع یا فاسد شدن آنها ندارد و گمرک بلافاصله مقررات متروکه را در مورد آنها اعمال خواهد نمود.

تبصره 2- کالاهائی که برای آن سند ترخیص یا فروش صادر گردیده است چنانچه ظرف یک ماه از این انبارها خارج نشود مشمول مقررات متروکه خواهد بود. این مهلت با اعلام سازمان تحویل گیرنده به گمرک قابل تمدید خواهد بود.

تبصره 3- تا زمانی که کالا به انتظار اعلام نظر قطعی گمرک در انبارهای گمرکی متوقف گردد کالا متروکه نخواهد شد.

ماده 79- در صورتی که امکانات لازم برای تحویل و نگهداری کالاهای خطرناک یا کالاهائی که مستلزم تاسیسات یا تجهیزات خاص باشد وجود نداشته باشد سازمان تحویل گیرنده می تواند از تحویل گرفتن آنها خودداری نماید، در این صورت موسسه حمل و نقل مربوطه یا صاحب کالا مکلف است کالا را با رعایت سایر مقررات اعاده یا با مسئولیت خود و تحت مراقبت گمرک به انبار مناسب انتقال دهد.

بخش دوم - ترتیب تحویل و تحول کالا به انبارهای گمرکی

ماده 80- کالا به انبارهای گمرکی وقتی قبول می شود که برای تحویل آن اظهارنامه اجمالی، پروانه صادراتی، ترانزیت خارجی، ورود موقت، کابوتاژ، مرجوعی، ترانزیت داخلی، صورت مجلس کالای از آب گرفته یا احکام کتبی گمرک تسلیم شده باشد.

تشریفات تحویل و نگهداری کالای انتقالی طبق مقررات بخش اول فصل شانزدهم این قانون می باشد.

تبصره - کالائی که به عنوان قاچاق ضبط یا توقیف می شود وقتی در انبارهای گمرکی قبول می شود که همراه نامه گمرک مربوطه که حاکی از مشخصات کالا باشد به این انبارها تسلیم شده باشد. اگر کالای ضبطی را گمرک ضبط یا توقیف کننده و یا سایر مراجع صالحه توقیف کننده برای فروش و یا به منظور رسیدگی ، به هریک از واحدهای گمرکی ارسال نمایند بارنامه یا صورت مجلس کشف و نامه گمرک مزبور که حاکی از مشخصات کالا باشد باید با کالا همراه باشد.

ماده 81- هر کالائی که به انبارهای گمرکی تحویل می شود باید بلافاصله در دفاتر مربوط انبار ثبت و برای هر ردیف فهرست کل بار ، (مانیفست) و هر پروانه گمرکی ، صورت مجلس ضبط ، احکام کتبی و بارنامه ، قبض انبار جداگانه صادر و به تحویل دهنده کالا تسلیم شود.

بخش سوم - مسئولیت حفظ و نگهداری کالا در انبارهای گمرکی

ماده 82 - مسئولیت حفظ و نگهداری کالای موجود در انبارهای گمرکی از هنگام تحویل گرفتن تا زمان تحویل دادن آن با سازمان تحویل گیرنده کالا می باشد و در صورتی که کالا در مدت توقف در انبارهای گمرکی از بین برود یا خسارتی به آن وارد آید سازمان تحویل گیرنده ملزم به پرداخت غرامت بر مبنای ارزش کالا مندرج در اسناد خرید می باشد.

تبصره 1 - پرداخت غرامت از طرف سازمان تحویل گیرنده مستلزم اطلاع قبلی گمرک به منظور اجرای ماده 84 خواهد بود.

تبصره 2 - در مسیر حمل ترانزیت داخلی اداری مسئولیت حفاظت کالا با ترانزیت کننده بوده و تابع مقررات کالای موجود در انبارهای گمرکی می باشد.

تبصره 3 - در مواردی که سازمان تحویل گیرنده مسئولیت باربری کالا را نیز عهده دار می باشد خسارات وارده به هنگام باربری نیز متوجه سازمان مذکور خواهد بود.

ماده 83 - در موارد خسارت ناشی از قوه قهریه (فورس ماژور)، کیفیت کالا، بسته بندی غیراستاندارد و یا غیر متعارف و نمونه برداری و واریسی کالا با حضور و مباشرت صاحب کالا یا نماینده وی ، سازمان تحویل گیرنده مسئولیتی ندارد و غرامتی پرداخت نخواهد کرد. در مواردی که برای بسته بندی کالا استاندارد ملی وجود دارد، ملاک عمل خواهد بود.

ماده 84 - پرداخت غرامت یا صرف نظر کردن صاحب کالا از دریافت آن رافع مسئولیت سازمان تحویل گیرنده در مورد حقوق دولت نبوده و در صورت ثبوت تقصیر و احراز تخلف بایستی حقوق ورودی متعلق به کالای از دست رفته را پرداخت نمایند.

تبصره 1 - در صورتی که سازمان تحویل گیرنده گمرک باشد، غرامت پرداخت شده به صاحب کالا و حقوق ورودی مربوطه از کارکنان مسئول متخلف وصول خواهد شد.

فصل هشتم - انبارها و گمرکات اختصاصی و انبارها و سردخانه های عمومی رسمی

ماده 85 - منظور از انبار اختصاصی انباری است خارج از انبارهای گمرکی که کالای گمرک نشده متعلق به شخص خاص با شرایط مقرر در این فصل در آن نگهداری می شود.

ماده 86 - گمرک ایران می تواند با درخواست صاحبان کالا به منظور تاسیس انبار اختصاصی موافقت نماید مشروط بر آنکه شرایط فیزیکی، نحوه اداره، ترتیب نگهداری، سرشماری کالا و موجودی انبارها بنابر ضوابطی که گمرک ایران تعیین می نماید رعایت شده باشد.

انبارهای اختصاصی تحت نظارت نزدیکترین گمرک قرار خواهند داشت و گمرک مزبور ضمن نگهداری حساب کالای موجود در آن و مهلت مجاز توقف آنها، اجرای مقررات گمرکی مربوطه را بعهده خواهد داشت.

ماده 87 - گمرک در صورتی می تواند با انتقال و نگهداری کالا در انبار اختصاصی موافقت نماید که حقوق ورودی متعلقه به آن تضمین شده باشد و کالا از انواع مجاز و مجاز مشروط باشد.

در صورتی که کالا از نوع مجاز بوده و یا مجوزهای لازم هنگام انتقال به انبار توسط وارد کننده ارائه شده باشد میزان تضمین معادل حقوق ورودی خواهد بود، در غیر این صورت میزان تضمین از طرف گمرک ایران تعیین خواهد شد.

انتقال کالا به انبار اختصاصی با صدور پروانه ترانزیت داخلی انجام خواهد شد.

ماده 88 - مدت مجاز توقف کالا، در انبارهای اختصاصی محدود به مهلت های مقرر در ماده 78 نمی باشد و مهلت آن از طرف گمرک ایران تعیین خواهد شد.

در صورتی که تا پایان مهلت مقرر صاحب کالا نسبت به انجام تشریفات گمرکی اقدام ننماید، چنانچه کالا از نوع مجاز بوده یا مجوزهای لازم را اخذ و ارائه نموده باشد گمرک مکلف است حقوق ورودی متعلقه به کالا را از محل تضمین

آن تامین و وصول و پروانه ورود قطعی صادر و برای صاحب کالا ارسال دارد و در مورد کالاهائی که مجوز لازم برای ترخیص آن ها اخذ و ارائه نشده است، مراتب را به صاحب کالا اعلام و مقررات متروکه و فروش را در مورد کالا اعمال می نماید و تضمین ماخوذه با توجه به شرایط مذکور در اجازه نامه تاسیس و مواد دیگر این فصل ابطال خواهد شد.

ماده 89 - ماموران گمرک در هر موقع حق دارند کالای موجود در انبار اختصاصی را مورد رسیدگی و شمارش قرار داده مشخصات آنها را با مندرجات دفاتر و اسناد و مدارک ورود و خروج تطبیق نمایند. اگر در انبار اختصاصی کالای ساخت خارج دیده شود که وجود آن در انبار متکی به پروانه ترانزیت داخلی نباشد ماموران گمرک پس از رسیدگی و اقدام آن را کالای وارده به انبار تلقی نموده و در قسمت ورودی دفتر انبار ثبت خواهند کرد.

ماده 90 - خارج کردن کالا از انبارهای اختصاصی مستلزم انجام تشریفات گمرکی می باشد در غیر اینصورت موضوع مشمول مقررات قاچاق گمرکی خواهد بود.

ماده 91 - مسئولیت از بین رفتن ، کاهش یا آسیب دیدگی یا فساد کالا در انبارهای اختصاصی بعهدہ صاحب آن می باشد که علاوه بر آن مسئولیت پرداخت حقوق ورودی متعلقه را نیز خواهد داشت.

ماده 92 - گمرک می تواند با انتقال کالای گمرک نشده به انبارها و سردخانه های عمومی رسمی (غیر از انبارهای گمرکی) موافقت نماید.

مقررات این فصل به استثنای قسمت اخیر ماده 89 شامل انبارها و سردخانه های عمومی رسمی می باشد.

ماده 93 - گمرک می تواند با تاسیس واحدهای گمرکی اختصاصی برای صاحبان کالاها و موسسات حمل و نقل بین المللی با اخذ تضمین به منظور نگهداری کالاهای گمرک نشده غیر ممنوعه شرعی و قانونی آنها موافقت و ماموران لازم جهت اجرای مقررات و انجام تشریفات گمرکی در این اماکن مستقر نماید.

این واحدها به استثنای قسمت اخیر ماده 86 لغایت ماده 88 تابع مقررات مربوط به انبارهای اختصاصی و از سایر جهات مشمول مقررات انبارهای گمرکی خواهند بود.

قسمت چهارم - کالای متروکه ، ضبطی و واگذاری به گمرک

فصل نهم - کالای متروکه ، ضبطی و واگذاری به گمرک

ماده 94 - کالای متروکه موضوع مواد 78 و 79 و کالاهای ضبطی و واگذاری به گمرک توسط سازمانی که مسئول فروش کالای متروکه و ضبطی می باشد با رعایت مقررات مربوطه به فروش خواهد رسید.

ماده 95 - تا زمانی که کالا به فروش نرسیده است ، صاحب کالا حق دارد برای انجام تشریفات قطعی گمرکی و ترخیص کالای خود نسبت به تسلیم اظهارنامه و یا تغییر عنوان اظهار با رعایت مقررات مربوطه ، پرداخت کلیه وجوه متعلقه و سایر هزینه های انجام شده برای آن کالا اقدام نماید.

تبصره - کالایی که پس از متروکه شدن، به انبارهای سازمان فروش منتقل گردیده است تا زمانی که به فروش نرسیده با اطلاع سازمان مذکور مشمول مقررات این ماده خواهد بود.

ماده 96 - سازمان تحویل گیرنده مکلف است در پایان هر هفته گمرک مربوطه را با تسلیم گزارشی در دو نسخه طبق فرم تعیین شده از طرف گمرک ایران از مقدار و نوع کالائی که مدت توقف مجاز آنها سپری گردیده مطلع نماید. رئیس گمرک گزارش واصله را برای ثبت و اقدام به متصدی نگهداری حساب کالای متروکه ارجاع می نماید. متصدی نگهداری حساب کالای متروکه موضوع متروکه شدن کالا را به حساب کالا و آورنده آن ابلاغ خواهد نمود تا چنانچه صاحب کالا ظرف 15 روز از تاریخ ابلاغ نسبت به ترخیص کالا اقدام ننماید اقدام متروکه شدن کالا انجام شود .

تبصره - هرگاه در مدت یک هفته مذکور توقف هیچ کالائی از مدت مجاز تجاوز نکرده باشد باید گزارش منفی داده شود .

ماده 97 - اظهار کالائی که مدت مجاز توقف آنها سپری شده است ، مستلزم اخذ موجودی می باشد و سازمان تحویل گیرنده کالا پس از ارسال گزارش برای گمرک مربوطه دیگر نباید بدون اطلاع متصدی نگاهداری حساب کالای متروکه اظهارنامه های ارائه شده را از جهت موجودی کالا گواهی نماید.

ماده 98 - سازمان تحویل گیرنده مکلف است در موقع تسلیم قبض انبار یا مبادله اسناد دیگری که حاکی از رسید کالا باشد تاریخ متروکه شدن کالا و اقدام برای فروش آن را با درج مفاد مواد 78 و 79 این قانون در ظهر اسناد مذکور مشخص نماید.

تبصره - موسسات حمل و نقل یا آورنده کالا مکلفند تاریخ تحویل کالا به انبارهای گمرکی همچنین مفاد مواد مذکور را حداکثر ظرف 5 روز پس از تحویل کالا، به صاحب یا گیرنده کالا و در صورتی که صاحب یا گیرنده کالا مشخص نباشد به فرستنده کالا یا بانک واسطه اطلاع دهند. در صورتی که موسسات حمل و نقل یا آورنده کالا به تکلیف مقرر در این تبصره عمل نکنند مسئول جبران خساراتی هستند که از این راه به اشخاص ذینفع وارد می شود.

ماده 99 - قبل از فروش کالا واحد متروکه گمرک موظف است برای کالای هر ردیف دفتر انبار، اظهارنامه گمرکی تنظیم و کالا با حضور انباردار مورد ارزیابی قرار گرفته و مقدار، نوع، ارزش و سایر مشخصات آن تعیین و در متن اظهارنامه قید و حقوق ورودی و هزینه های انجام خدمات مربوطه نیز محاسبه شود، محاسبه حقوق ورودی و هزینه های کالای متروکه به ماخذ زمان تنظیم اظهارنامه به عمل خواهد آمد. فهرست این کالاها به همراه اظهارنامه های مربوط به سازمان فروش ارسال خواهد شد.

ماده 100 - هرگاه کالای متروکه از نوع کالای ممنوع یا غیر مجاز باشد ارزیابان مکلفند بلافاصله برای آن صورت مجلس ضبط تنظیم و اداره ذیربط باید مراتب را به صاحب کالا و یا آورنده آن (در صورت مشخص نبودن نام و نشانی صاحب کالا) و همچنین در صورت معلوم نبودن آورنده وسیله درج آگهی در یک روزنامه کثیرالانتشار ابلاغ نمایند. صاحب کالا چنانچه به عمل ضبط گمرک اعتراض داشته باشد می تواند ظرف 2 ماه از تاریخ ابلاغ صورت مجلس ضبط یا درج در روزنامه، به مرجع قضائی محل مراجعه کند و مراتب را حداکثر ظرف 15 روز از تاریخ مراجعه به مرجع قضائی با ارائه گواهی به گمرک مربوطه اعلام نماید در غیر این صورت کالا به ضبط قطعی دولت در خواهد آمد. ابلاغ صورت مجلس ضبط مانع فروش کالای متروکه (در صورتی که آن کالا طبق سایر مقررات قابل فروش باشد) نخواهد بود.

تبصره - کالای ضبطی سریع الفساد و آنهایی که نگهداری آن ایجاد هزینه اضافی یا خطر نماید اعم از اینکه ضبط قطعی شده یا نشده باشد و همچنین کالائی که از تاریخ ضبط آن 6 ماه گذشته باشد ولی تکلیف نهایی آن از طرف مراجع صلاحیت دار معلوم نشده باشد طبق مقررات به فروش خواهد رسید و حاصل فروش آن تا تعیین تکلیف نهایی به عنوان سپرده نگهداری می شود مگر آنکه مرجع صلاحیت دار ادامه نگهداری عین کالا را تا تعیین تکلیف نهائی لازم بداند.

ماده 101 - کالای موجود در اماکن گمرکی که دستور توقیف آن از طرف مقامات صالح داده می شود به استثنای مواردی که مقامات قضائی به استناد ماده ده قانون مجازات اسلامی دستور توقیف داده اند مشمول مقررات کالای متروکه خواهد شد و مازاد حاصل فروش در حدود دستور مقامات صالح در توقیف خواهد ماند.

ماده 102 - سازمان فروش موظف است بلافاصله پس از انجام تشریفات مذکور در مواد 99 و 100 با تنظیم صورت مجلس نسبت به تحویل کالای متروکه و ضبطی از سازمان تحویل گیرنده با نظارت گمرک و انتقال آن به انبارهای خود اقدام نماید.

تبصره 1 - در مورد کالای کانتینری بلافاصله پس از اجرای تشریفات متروکه کالا از کانتینر خارج و کانتینر خالی به سازمان تحویل گیرنده تحویل می گردد.

تبصره 2 - هزینه های انجام خدمات ، و سایر هزینه های کالای متروکه بهنگام خروج از انبارهای گمرکی توسط سازمان فروش پرداخت و یا تعهد پرداخت خواهد شد. مطالبات شرکت های حمل و نقل از بابت حمل کالای متروکه از محل حاصل فروش آن قابل پرداخت می باشد .

تبصره 3 - حداکثر هزینه انبارداری قابل برداشت از حاصل فروش ، 6 ماه می باشد .

قسمت پنجم - تشریفات اظهار و ترخیص

فصل دهم - شرایط عمومی اظهار و ترخیص

ماده 103 - خروج کالا از اماکن گمرکی مستلزم انجام تشریفات گمرکی است. تشریفات گمرکی کالای ورودی در اولین گمرک مجاز انجام می شود.

گمرکات مجاز برای انجام تشریفات مختلف گمرکی توسط گمرک ایران اعلام می شود.

تبصره - تشریفات گمرکی کشتی یا هواپیمای خریداری یا اجاره شده از خارج براساس آئین نامه ای خواهد بود که به تصویب هیات وزیران می رسد.

ماده 104 - انجام تشریفات گمرکی غیر از مواردی که در این قانون تعیین می شود منوط به اظهار کالا با تسلیم اظهارنامه به شکل و تعداد نسخی که گمرک ایران تعیین می نماید توسط صاحب کالا یا نماینده قانونی وی می باشد. گمرک ایران مجاز است شکل، نحوه تنظیم اظهارنامه و تشریفات اظهار و ترخیص کالا را بر حسب ضرورت روز تغییر دهد.

تبصره 1 - چگونگی تنظیم اظهارنامه، اسنادی که باید ضمیمه آن باشد، مراحل گردش اظهارنامه، طرز رسیدگی (ارزیابی) و عواقب اظهار خلاف همان است که در این قسمت و قسمت هفتم مقرر گردیده است.

تبصره 2 - صاحب کالا مسئولیت صحت مندرجات اظهارنامه و اسناد تسلیمی به گمرک را به عهده دارد.

تبصره 3 - شرایط تسلیم اظهارنامه و اظهار قبل از ورود کالا توسط گمرک ایران تعیین خواهد شد.

ماده 105 - موارد زیر از تسلیم اظهارنامه معاف است :

الف - کالاهائی که بر اساس کنوانسیونهای بین المللی پذیرفته شده، به موجب فرمهای خاص اظهار و ترخیص می گردد.

ب - کالای مسافری، هدیه و سوغات و همچنین نمونه های تجاری به تشخیص گمرک و کالاهای مشمول بندهای الف، ج، چ، ح، س، ض ماده 311 این قانون با صدور پته گمرکی قابل ترخیص می باشد.

پ - خروج کالای کابوتاژی از گمرک مقصد، متروکه و ضبطی که به معرض فروش گذارده شده و متکی به صورت مجلس فروش و قبض وصول بهای آن می باشد و کالای ضبطی توقیف شده در داخل کشور به ظن قاچاق که به گمرک تحویل ولی ظن قاچاق بودن آن مرتفع گردیده و همچنین کالائی که صادر کننده از صدور آن منصرف شده است.

ماده 106 - اشیاء مذکور در زیر از تسلیم اظهارنامه و ارزیابی جز در موارد ظن قوی بوجود قاچاق یا موارد بهداشتی و امنیتی معاف می باشد:

الف - نامه، روزنامه، مجله، کاتالوگ و امثال آنها که بوسیله پست وارد شود.

ب - کیسه های حاوی نامه های پستی و بسته های مطبوعات در صورتی که از طرف ماموران پست کشورهای دیگر مهر و به ماموران پست ایران تسلیم شود و کیسه های مزبور حاوی بسته های کالا حتی بعنوان نمونه نباشد. در مورد پیک سیاسی مطابق مقررات مربوطه به خود عمل خواهد شد.

ماده 107 - کالای صادراتی به منظور انجام تشریفات گمرکی باید به انبارهای گمرکی تحویل گردد، مگر در مواردی که صاحب کالا کتبا تقاضا نموده باشد که در این صورت گمرک اجازه انجام عملیات ارزیابی در خارج از این اماکن

را خواهد داد. همچنین در موارد استثنائی و کالاهای یکنواخت و در صورتی که وجوه متعلقه تامین شده باشد، گمرک با هماهنگی قبلی می تواند با تقاضای انجام عملیات ارزیابی کالاهای وارداتی در خارج از اماکن گمرکی نیز موافقت نماید.

ماده 108 - در موارد استثنائی و در خصوص کالای مورد نیاز فوری، گمرک می تواند با اجازه رئیس کل گمرک ایران و تعهد بالاترین مقام وزارتخانه یا موسسه دولتی متقاضی و با محاسبه وجوه متعلقه و صدور حکم مجوز خروج کالا را صادر نماید، متقاضی مکلف است ظرف سه روز کاری نسبت به انجام تشریفات کامل گمرکی اقدام نماید.

ماده 109 - کالای اظهار شده بلافاصله پس از ارزیابی و بدون هرگونه تاخیر از گمرک قابل ترخیص خواهد بود مشروط بر اینکه: هیچگونه تخلفی صورت نگرفته باشد، تمام اسناد و مجوزهای لازم ارائه و کلیه وجوه متعلقه پرداخت یا تامین شده باشد.

ماده 110 - اسنادی که باید ضمیمه اظهارنامه بوده یا ارائه شود عبارتند از:

الف - کالای ورودی:

اصل اسناد خرید، حمل (یا تصویر تصدیق شده سند حمل توسط موسسه حمل و نقل)، حواله تحویل (ترخیصیه)، قبض انبار، مجوزها و گواهی های لازم، اسناد بانکی (در صورتی که کالا از طریق سیستم بانکی وارد شده باشد) گواهی نامه مبدا (موضوع بند پ ماده 50) صورت عدلبندی و سایر اسنادی که گمرک در اجرای این قانون یا سایر قوانین ضروری بداند.

در موارد استثنائی که تسلیم یک یا چند سند (بجز حواله تحویل، اسناد بانکی و مجوزها و گواهی های لازم) میسر نباشد با تشخیص رئیس گمرک اظهارنامه قبول و به جریان گذاشته می شود.

تبصره - اسناد و گواهی های لازم برای الصاق به اظهارنامه ترانزیت، در بخش های مربوطه مشخص خواهد شد.

ب - کالای صدور:

اسناد و گواهی های لازم به منظور انجام کنترل های گمرکی، در مورد کالای صدور توسط گمرک ایران تعیین می شود.

ج - سایر رویه ها:

اسناد لازم برای اظهارنامه کابوتاژ و انتقالی در بخش های مربوطه مشخص خواهد شد.

ماده 111 - صاحب کالا یا نماینده قانونی او حق دارد قبل از تسلیم اظهارنامه طبق تقاضای کتبی و ارائه اسناد مالکیت با موافقت گمرک و نظارت ماموران تعیین شده و با قبول مسئولیت خسارات احتمالی وارده، کالای خود را رویت و به توزین بسته ها یا باز کردن و دیدن محتویات آنها جهت بدست آوردن مشخصات کالا و نمونه برداری و همچنین خشک کردن کالا و تعویض لفاف آنها اقدام نماید.

تبصره - انجام عملیات فوق الذکر و همچنین مراتب کسری احتمالی محتویات و تغییرات انجام شده در بسته بندی ناشی از این اقدامات در صورت مجلسی که به امضاء انباردار، صاحب کالا و مامور نظارت کننده گمرک خواهد رسید درج می شود.

ماده 112 - در مواردی که صاحب کالا یا نماینده قانونی او تعرفه صحیح کالای خود را نداند می تواند قبل از تنظیم اظهارنامه با ارائه اسناد مالکیت و پرداخت هزینه، نظر مشورتی گمرک را استعلام نماید. این تعرفه بندی وقتی برای طرفین الزامی است که به درخواست ذینفع به کمیسیون رسیدگی به اختلافات گمرکی ارجاع و تعیین شده باشد. اشخاصی که می خواهند کالا به خارج سفارش دهند نیز می توانند تعرفه کالا و شرایط ورود آن را با ارسال نمونه و پروفورم و بیان مشخصات کالا و تصریح به اینکه کالا حداکثر تا چه مدت به ایران خواهد رسید از گمرک ایران استعلام نمایند. این تعرفه بندی وقتی برای گمرک الزامی است که به تأیید کمیسیون رسیدگی به اختلافات گمرکی رسیده و کالای مورد بحث برای یک بار گشایش اعتبار و تا یکسال بعد از ابلاغ رای توسط استعلام کننده، گشایش اعتبار یا وارد شده باشد.

تبصره - در مواردی که گمرک راساً کالای اظهارشده را تعیین تعرفه کرده است در صورت تغییر تعرفه، بر اساس تشخیص جدید گمرک فقط به اخذ مابه التفاوت اقدام و مورد از پرداخت جریمه معاف است.

ماده 113 - کالای چند ردیف از یک فهرست کل بار یا بارنامه حمل را ولو کالای واحد و به نام شخص واحد وارد شده باشد نمی توان در یک اظهارنامه اظهار نمود ولی صاحب کالا یا یک نماینده وی حق دارد برای یک ردیف کالای متعلق به خود در صورتی که بیش از یک بسته باشد در چند نوبت اظهارنامه های متعدد تنظیم و تسلیم نماید در هر حال محتوی یک بسته کالا را نمی توان تفکیک و تقسیم و برای هر قسمت اظهارنامه تنظیم و قبول نمود مگر در مواردی که قسمتی از محتویات بسته مزبور با توجه به شرایط ورود قابل ترخیص نباشد یا برای قسمتی از آن اظهارنامه مرجوعی تنظیم یا کتبا درخواست واگذاری به گمرک گردد.

تبصره 1- کالای موضوع یک گشایش اعتبار یا فاکتور خرید واحد که طی برنامه‌های متعدد حمل می شود قابل اظهار بموجب یک اظهارنامه می باشد.

تبصره 2- محمولات ترانزیتی که با یک کامیون ، یک کانتینر یا یک واگن از مبادی ورودی به مقصد گمرکات داخلی اعزام یا از کشور عبور می نمایند حتی اگر موضوع چندین برنامه یا راهنماه بوده و ترانزیت کننده آن واحد باشد قابل اظهار به موجب یک اظهارنامه ترانزیتی خواهد بود.

ماده 114- هرگاه کالا در ظروف غیر عادی و ظروفی که خصوصیت غالب خود را به مجموعه می دهد و یا در ظروف دارای مصرف مکرر وارد گردد، هرکدام از ظرف و مظروف جداگانه طبقه بندی و مشمول شرایط و ماخذ مربوط به خود خواهد بود.

تبصره - کانتینرها و سایر ظروف و تکیه گاههای چندبارمصرف بعنوان ورود موقت پذیرفته می شود.

ماده 115- درموردی که حقوق ورودی از روی وزن دریافت می شود، وزن کالاعبارت است از وزن ناخالص با تمام لفافها و ظروف درونی و بیرونی به حال وضع عادی هنگام اظهار در گمرک منهای وزن تقریبی ظرف که نسبت آن باوزن ناخالص کالا با توجه به نوع لفاف و ظرف توسط گمرک ایران تعیین می شود.

تبصره - اوزان تقریبی تعیین شده شامل لفاف هائی که کالا را بصورت ناقص بپوشاند (جز درمورد کالائی که بسته بندی آنها عرفا این ویژگی را دارد) نخواهد بود و همچنین وزن خالص تخمینی در مورد کالاهائی که بصورت فله وارد می شود پذیرفته نمی شود بلکه برای این موارد وزن خالص کالا بر اساس روشهای متداول بین المللی باید تعیین گردد.

ماده 116- در مواردی که بین گمرک و اظهار کننده اختلاف حاصل شود (جز در مورد اختلاف از جهت مجاز مشروط، غیرمجاز یا ممنوع بودن کالا) و ترخیص کالا براساس نظر گمرک مستلزم پرداخت مبلغی بیش از آنچه اظهار شده است باشد اظهار کننده می تواند حقوق ورودی را بر اساس اظهار خود نقدا بطور قطع پرداخت و تفاوت و جریمه احتمالی را بطور سپرده نقدی یا ضمانت نامه بانکی تودیع و کالا را ترخیص کند.

تبصره - در صورتی که در اجرای مقررات فصل سوم ، برای تعیین ارزش کالای وارداتی ، نیاز به زمان بیشتر باشد، گمرک می تواند با رعایت سایر مقررات و اعلام مراتب به صاحب کالا ، و با اخذ تضمین اجازه ترخیص کالا را صادر تا متعاقبا در خصوص ارزش تعیین تکلیف نهائی بعمل آید.

ماده 117 - در مواردی که صاحب کالا به انتظار اعلام نظر قطعی گمرک از ترخیص کالا خودداری کند، در صورتی که نظر قطعی گمرک مؤید پرداخت مبلغی بیش از اظهار صاحب کالا نباشد کالا از تاریخ اظهار تا تاریخ اعلام نظر قطعی و نهائی گمرک به صاحب کالا از پرداخت انبارداری معاف است همچنین کالا برای مدتی که با تشخیص گمرک ، مقررات یا دستورهای دولتی من غیر حق مانع از ترخیص آن می شود از پرداخت هزینه انبارداری معاف بوده و مراتب به سازمان مسئول تحویل گیرنده کالا اعلام خواهد شد.

تبصره - هزینه انبارداری موضوع این ماده جز در مواردی که سازمان تحویل گیرنده به هر دلیل قادر به تحویل کالا نباشد از محل اعتباری که همه ساله در قانون بودجه به این منظور پیش بینی می شود تامین و توسط گمرک به سازمان تحویل گیرنده پرداخت خواهد شد .

ماده 118 - اگر صاحب کالا ، کالای خود را اظهار کرده باشد ، چنانچه بخواهد کلاً یا جزاً تحت عنوان دیگری اظهار نامه بدهد مشروط بر آنکه کالا از گمرک خارج نشده باشد و جرائم احتمالی مربوط به اظهار خلاف اولیه را پرداخت نماید ، پذیرفته می شود .

تبصره 1 - تغییر عنوان به ترانزیت داخلی شخصی با رعایت ماده 316 موکول به موافقت گمرک می باشد .

تبصره 2 - در مواردی که اظهار صاحب کالا مشمول مقررات قاچاق گردد صاحب آن حق تبدیل عنوان اظهارنامه را ندارد .

ماده 119 - گمرک حق دارد در موارد ضروری از صاحب کالا بخواهد صحت مندرجات مدارک تسلیمی کالای وارداتی و صلاحیت صادر کننده آنها را به تصدیق اتاق بازرگانی یا دفتر اسناد رسمی محل صدور آنها و گواهی کنسولگری جمهوری اسلامی ایران در کشور مبدا برساند .

فصل یازدهم - مراحل گردش اظهار نامه

ماده 120 - صاحب کالا یا نماینده قانونی او پس از اطمینان از موجود بودن کالا فرم اظهارنامه تعیین شده از طرف گمرک (فرم کاغذی ، دیسکت یا اظهار از راه دور) را از لحاظ اطلاعات و وجوه گمرکی متعلقه که از ناحیه وی باید اعلام شود از روی اسناد مربوطه تکمیل و به همراه اسناد لازم به قسمت پذیرش در گمرک تسلیم می نماید . در این قسمت اظهار نامه و اسناد از جهات تکمیل بودن اطلاعات و اسناد ضمیمه ، نداشتن خط خوردگی ، احراز مالکیت ، ارتباط اسناد

با کالا و همچنین برگ و کالتنامه یا نمایندگی و کارت حق‌الملک‌کاری (در صورت لزوم) مورد بررسی قرار گرفته و در صورتی که ایرادی در هر یک از موارد فوق مشاهده گردید اظهارنامه و اسناد جهت رفع نقص و تکمیل به اظهار کننده مسترد تا نسبت به اصلاح، تکمیل و امضاء آن اقدام و اعاده نماید.

واحد پذیرش پس از اخذ اظهارنامه امضاء شده و اطمینان از کامل بودن اسناد و مندرجات اظهارنامه، اسناد را به اظهارنامه ضمیمه و مشخصات آن را در دفتر ثبت اظهارنامه درج و یا در رایانه وارد و شماره ثبت آن را با قید تاریخ در متن اظهارنامه منعکس و به سرویس ارزیابی تحویل می‌نماید. با تخصیص شماره دفتر ثبت و درج آن در متن اظهارنامه، کالا اظهار شده تلقی و اظهارنامه تحت این شماره شناسائی و از این پس نباید از اختیار ماموران گمرک خارج شود. قبل از این مرحله (اظهار کالا) صاحب کالا حق همه گونه اصلاح یا تغییر در اظهارنامه را دارد.

ماده 121 - پس از تحویل اظهارنامه به سرویس ارزیابی و تعیین ارزیاب و کارشناس توسط مسئول سرویس ارزیابی، ارزیاب و کارشناس نتایج بررسی را در اظهارنامه منعکس و در صورت قبول اظهار، یا تعیین تکلیف طبق سایر مواد این قانون در مواردی که اختلافی مشاهده شود، اظهارنامه را امضاء می‌نمایند و میزان وجوهی را که باید پرداخت شود به اظهارکننده اعلام و اظهارنامه تحویل واحد صندوق و پروانه می‌گردد. واحد مذکور پس از دریافت اسناد پرداخت یا تامین وجوه متعلقه از اظهارکننده، نسبت به کنترل و ثبت آنها و انطباق وجوه پرداخت شده اقدام، متعاقباً اظهارنامه و پروانه ای که بر اساس مندرجات اظهارنامه در این واحد تهیه شده را ممهور و امضاء می‌نماید. سپس اظهارنامه و پروانه به شخصی که از طرف رئیس گمرک تعیین می‌شود تحویل تا پروانه را با اظهارنامه مطابقت و در صورت صحت اقدامات انجام شده، با قید تاریخ پروانه را امضاء و مهر نماید سپس اظهارنامه و اسناد و پروانه تحویل متصدی دفتر ثبت اظهارنامه شده تا پس از ثبت شماره و تاریخ امضاء پروانه و اطلاعات تکمیلی پیش بینی شده در آن دفتر، پروانه را با اخذ رسید تحویل صاحب کالا یا نماینده قانونی او و اظهارنامه و اسناد ضمیمه را تحویل واحد نگهداری اظهارنامه نماید.

فصل دوازدهم - رسیدگی اظهارنامه (ارزیابی)

ماده 122 - بمنظور حصول اطمینان از اجرای مقررات گمرکی، وصول وجوه متعلقه، صحت مندرجات اظهارنامه و اسناد، کلیه کالاهای اظهار شده از لحاظ نوع جنس، تعداد، وزن، ارزش، کشور سازنده، تعرفه و سایر مشخصات و

مجوزهای لازم باید مورد ارزیابی و کنترل‌های گمرکی قرار گیرند. وظایف ارزیابان، کارشناسان، و سایر کارکنان، نحوه نمونه برداری، نقص اسناد، کشف تخلف و گزارش آن، نحوه و میزان واریسی و معاینه بر اساس اصول انتخاب خطر و واریسی اتفاقی و درج نتایج واریسی در اظهارنامه، نحوه صدور اظهارنامه متمم، طی دستورالعمل گمرک ایران تعیین و ابلاغ می‌شود.

تبصره - به تشخیص گمرک یا تقاضای صاحب کالا، واریسی و معاینه کالا می‌تواند با حضور صاحب کالا یا نماینده قانونی او انجام شود.

ماده 123 - هرگاه در اثر ارزیابی اختلافاتی به زیان دولت کشف شود ارزیابان موظفند اختلاف را در اظهارنامه مشروحاً نوشته و امضاء نمایند بلافاصله صورت مجلس تخلف حاکی از شرح اختلاف از طرف سرویس ارزیابی تنظیم و به ضمیمه اظهارنامه و برای تعیین جریمه به رئیس گمرک یا قائم مقام او ارائه نمایند.

ماده 124 - هرگاه در اثر ارزیابی اختلافاتی که مستلزم دریافت تفاوت حقوق ورودی و هزینه‌های انجام خدمات نباشد کشف شود (مانند اینکه نام یکی از دو نوع کالای مجاز که حقوق ورودی آنها یکسان است بجای نام دیگری در اظهارنامه نوشته شده باشد) در این صورت نیز مشهودات ماموران باید در اظهارنامه قید و بدون تنظیم صورت مجلس تخلف با اطلاع رئیس گمرک یا قائم مقام او اجازه اصلاح مورد اشتباه داده شود.

ماده 125 - اگر صاحب کالا مشخصات کالای خود را به زیان خود اظهار کرده باشد و مراتب بر اثر ارزیابی کشف شود ارزیابان مکلفند مشهودات خود را در اظهارنامه بنویسند و آنرا به مسئول سرویس ارزیابی مسترد دارند. در چنین مواردی مسئول سرویس ارزیابی موظف است نسبت به اصلاح اظهارنامه اقدام و مراتب را در صورت پرداخت وجه، جهت استرداد به صاحب کالا اعلام کند. انجام تشریفات استرداد مانع از ترخیص نخواهد بود.

قسمت ششم - رویه‌های گمرکی

فصل سیزدهم - کالاهای ورودی

ماده 126 - کالای وارده به کشور را می‌توان برای یکی از منظوره‌های زیر اظهار کرد.

الف - ورود قطعی

ب - ورود موقت

پ - ورود موقت برای پردازش

ت - اعاده بخارج از کشور (مرجوعی)

ث - ترانزیت خارجی

ج - ترانزیت داخلی

عملیاتی که از طرف گمرک و اشخاص ذیربط نسبت به اظهارنامه و کالای مربوط به آن انجام و منتهی به صدور پروانه گمرک در موارد بندهای الف لغایت ث این ماده می گردد تشریفات قطعی گمرکی و در مورد بند ج تشریفات غیر قطعی گمرکی تلقی می شود.

بخش اول - ورود قطعی

تعریف

ماده 127 - ورود قطعی رویه گمرکی است که بر اساس آن کالاهای وارده برای مصرف در داخل قلمرو گمرکی با پرداخت حقوق ورودی و هزینه های انجام خدمات و با انجام کلیه تشریفات ترخیص می شوند.

اصول

ماده 128 - در مواردی که کالا در حین حمل از مبداء تا هنگام تحویل به سازمان تحویل گیرنده کالا یا در مدت توقف در انبارهای گمرکی آسیب دیده یا ضایع یا فاسد شده باشد صاحب کالا می تواند تقاضا کند کالا را با پرداخت تمام هزینه های انجام خدمات و انجام تشریفات گمرکی از کشور خارج و یا بدون پرداخت هزینه ها آن را بلاعوض به دولت واگذار کند و یا قسمت آسیب دیده یا فاسد شده را تفکیک کرده و فقط حقوق ورودی و هزینه های قسمت سالم را بپردازد و از ترخیص بقیه به نفع دولت صرف نظر کند. در صورتی که تفکیک قسمت سالم مقدور نباشد یا تفکیک آن موجب آسیب دیدگی یا فساد بیشتر کالا شود، گمرک می تواند به تقاضای صاحب کالا با تنظیم صورت مجلس که به تایید رئیس گمرک می رسد متناسب با آسیب دیدگی و فساد ارزش کالا را تعیین و بر اساس آن حقوق ورودی را

محاسبه و وصول نماید. چنانچه وجوه مذکور بر اساس وزن دریافت شود در اینصورت به نسبت آسیب دیدگی یا فساد در این وجوه تخفیف داده خواهد شد.

بخش دوم - ورود موقت

تعریف

ماده 129 - ورود موقت، رویه گمرکی است که بر اساس آن کالاهای معینی می تواند تحت شرایطی موقتا به قلمرو گمرکی وارد شود. این کالاها باید بمنظورهای خاصی که در این قانون مشخص شده است وارد و ظرف مهلت معینی که گمرک ایران تعیین می نماید خارج گردد بدون اینکه تغییری (به استثناء تغییرات ناشی از استهلاک) در آن ایجاد شود.

اصول

ماده 130 - کالاهای زیر می تواند با اخذ مجوز از گمرک ایران بعنوان ورود موقت وارد قلمرو گمرکی شود:

الف - کالاها به منظور عرضه در نمایشگاهها .

ب - دستگاههای فیلمبرداری و عکسبرداری هوایی و فیلمهای همراه آنها.

پ - دستگاههای مطالعات علمی، آموزشی، تربیتی، فنی و مهندسی نقشه برداری.

ت - دستگاهها برای سدسازی، اسکله سازی، لایروبی، راهسازی، حفاری، استخراج و اکتشاف.

ث - دستگاهها برای نصب، سوار کردن کارخانجات و تاسیسات صنعتی و نظایر آن.

ج - دستگاهها برای تعمیر وسائل فوق الذکر.

چ - وسائل نقلیه سواری اشخاص غیر مقیم ایران برای استفاده شخصی، و ظروف و تکیه گاههای چندبار مصرف مسافر.

ح - کالاهائی که طبق قراردادهای گمرکی بین المللی قابل ورود موقت بوده و دولت جمهوری اسلامی ایران عضویت آنرا پذیرفته است.

خ - وسائل امدادی و لوازم کمکهای بشر دوستانه

د - ظروف و لفافهای آماده برای بسته بندی کالای صادراتی.

تبصره - دامها که برای تعلیف موقتا وارد کشور می‌شوند و همچنین نتاج آنها مشمول عنوان واردات موقت بوده و تشریفات ورود و خروج این دامها تابع مقررات آئین نامه مخصوص تعلیف اغنام و احشام مصوب هیات وزیران است .

ماده 131 - لوازم و قطعات یدکی هواپیماها یا کشتی‌های خارجی که شرکت‌های مربوطه به منظور تعویض یا رفع نقص هواپیماها یا کشتیها موقتا وارد می‌کنند باید صورت ریز مشروح آنها را به اظهارنامه ضمیمه نمایند .

این اشیاء در انبار مخصوص شرکت نگاهداری و ریز آن در دفتری که از طرف شرکت نگهداری می‌شود و همچنین دفتر دیگری که گمرک موظف به نگاهداری آن است باید ثبت و هر دو دفتر به امضاء ماموران گمرک برسد. دفاتر مزبور قبلا از طرف گمرک شماره گذاری و پلمپ خواهد شد.

موقع مصرف یا اعاده هریک از اقلام باید با نظارت گمرک به هواپیما یا کشتی تحویل و علاوه بر ثبت در پشت پروانه ورود موقت مربوطه در هر دو دفتر نیز خروج آن از انبار ثبت و به امضاء مامور گمرک برسد.

ماده 132 - ورود موقت مستلزم اخذ تضمین بمیزانی است که گمرک ایران تعیین و اعلام می‌کند.

ماده 133 - در موارد زیر بجای اخذ تضمین به اخذ تعهد کتبی اکتفا می‌شود.

الف - واردات موقت لوازم و قطعات یدکی هواپیماها و کشتی‌های خارجی موضوع ماده 131 این قانون .

ب - ظروف و تکیه گاه‌های چند بار مصرف و نظایر آنها.

پ - در مورد واردات موقت کالاهای وزارتخانه‌ها و موسسات دولتی تعهد مسئولان مالی سازمان مربوطه و درمورد نمایشگاههای خارجی تعهد سفارتخانه‌ها و یا نمایندگی‌های سیاسی کشور مربوطه با تأیید و گواهی وزارت امور خارجه

ماده 134 - کالایی که بعنوان ورود موقت اظهار می‌گردد باید طبق اصول و مقرراتی که در فصل دهم این قانون مذکور است مورد معاینه و ارزیابی قرارگیرد و به بسته‌ها یا محتویات آنها پلمپ گمرک یا هر نوع علامت دیگری که برای تشخیص کالا در موقع خروج لازم باشد الصاق گردد و گمرک مدتی را هم که کالا در طی آن باید از کشور خارج شود تعیین و در متن پروانه قید و پروانه و کالا در اختیار صاحب کالا گذاشته شود.

ماده 135 - در صورت تسلیم تقاضای کتبی از طرف صاحب کالا مدت پروانه ورود موقت از طرف گمرک صادر کننده پروانه تا حداکثر ششماه قابل تمدید است مشروط بر اینکه تقاضا قبل از انقضاء مهلت اولیه تسلیم شده باشد.

در صورتی که باز هم احتیاج به تمدید مجدد باشد به شرط تسلیم تقاضا قبل از انقضاء مدت ، موافقت با آن موکول به کسب اجازه از گمرک ایران خواهد بود.

ماده 136 - برای تسویه پروانه ورود موقت و ابطال تضمین یا تعهد، صاحب کالا می تواند بطرق زیر اقدام نماید :

الف - کالا را به گمرک تحویل و تقاضای ابطال پروانه و تضمین یا تعهد را بنماید.

ب - کالا را برای ورود قطعی با رعایت مقررات مربوطه اظهار و ترخیص نماید.

پ - اظهارنامه برگشتی تنظیم و به گمرک تسلیم که پس از ارزیابی کالا، گمرک پروانه برگشتی صادر و به صاحب کالا تحویل تا نسبت به خروج کالا از کشور اقدام نماید. برگشت کالای ورود موقت تابع مقررات و تشریفات رویه مرجوعی می باشد.

گمرک می تواند تضمین ورود موقت را در صورت معتبر بودن به عنوان تضمین برگشت کالا قبول کند.

در هر حال ابطال پروانه و تضمین یا تعهد کالای ورود موقت موکول به تشخیص و تطبیق کالا با مشخصات پروانه ورود موقت و سالم بودن پلمپ یا علائم گمرکی الصاق شده روی کالا و منقضی نشدن مدت اعتبار پروانه می باشد. در صورتی که بعلت از بین رفتن علائم یا پلمپ تطبیق کالا ممکن نباشد نسبت به وصول تضمین و یا پی گیری اجرای تعهد اقدام و در صورتی که صاحب کالا قصد خروج کالا را از کشور داشته باشد طبق مقررات صادرات رفتار خواهد شد.

ماده 137 - هرگاه صاحب کالا بخواهد کالایی را که به عنوان موقت وارد شده است در ایران بفروشد یا به مصرف قطعی برساند باید قبل از انقضاء مدت اعتبار پروانه درخواست کتبی مبنی بر ابطال پروانه ورود موقت به گمرک مربوط داده و اظهارنامه ورود قطعی برای کالای خود تنظیم و تشریفات عمومی مربوط به واردات را انجام دهد.

ورود قطعی کالای ورود موقت مستلزم اخذ مجوزها و پرداخت حقوق و عوارض ورودی براساس مقررات و ماخذ زمان اظهار کالا برای ورود قطعی و ارزش آن بر اساس ارزش زمان اظهار ورود موقت و به نرخ برابری ارز در زمان اظهار کالا برای ورود قطعی با کسر استهلاك به نسبت فرسودگی خواهد بود.

ماده 138 - در صورتی که کالای ورود موقت در مهلت مقرر حسب مورد تحویل گمرک ، ترخیص قطعی یا برگشت نشود. در صورت تشخیص سوءنیت مشمول مقررات قاچاق و در غیر این صورت نسبت به وصول تضمین و پیگیری اجرای تعهد اقدام خواهد شد.

تبصره - تا زمانی که اعلام جرم قاچاق و یا وصول تضمین و یا مطالبه وجه تعهد انجام نشده است صاحب کالا می تواند با پرداخت جریمه انتظامی موضوع ماده 300 نسبت به تحویل، ترخیص یا اعاده کالا اقدام نماید.

بخش سوم - ورود موقت برای پردازش

تعاریف

ماده 139 -

الف - ورود موقت برای پردازش رویه گمرکی است که بر اساس آن کالاها می توانند موقتا به قلمرو گمرکی وارد بدین منظور که این کالاها ساخته، تکمیل، تعمیر یا فرآوری شده و سپس صادر شوند.

این رویه همچنین شامل موادی که در ساخت، تکمیل و فرآوری مصرف می شود از قبیل کاتالیست ها و تسریع کننده ها می شود ولی کالاهای کمکی از قبیل روان کننده ها و ابزارآلات مشمول رویه ورود موقت برای پردازش نمی باشد.

ب - محصولات به دست آمده عبارت است از محصولاتی که از ساخت، تکمیل، فرآوری و تعمیر کالاهائی که برای آنها مجوز استفاده از رویه ورود موقت برای پردازش اخذ شده بدست می آید.

اصول

ماده 140 - ورود موقت برای پردازش مستلزم اخذ مجوز قبلی از گمرک ایران است.

میزان کالای وارده، نوع پردازش، کیل یا ضریب مصرف در مجوز صادره قید و میزان تضمین برای الزامات قانونی توسط گمرک تعیین می گردد. در تعیین میزان تضمین، کیل یا ضرایب مصرف، باید نوع، ماهیت کالا و عملیات پردازش مورد توجه قرار گیرد.

تبصره 1 - گمرک ایران می تواند با هماهنگی وزارتخانه تولیدی ذریبط برای کالاهای وارده، میزان تضمین و کیل یا ضرایب مصرف استاندارد و یا ثابت تعیین و به اطلاع عامه برساند.

تبصره 2 - گمرک تسهیلات لازم برای اشخاصی که بطور مکرر و منظم عملیات پردازش را انجام می دهند فراهم خواهد کرد.

تبصره 3 - چنانچه وارد کننده به کیل و ضرایب مصرف تعیین شده معترض باشد موضوع توسط مراجع رسیدگی به اختلافات گمرکی حل و فصل خواهد شد.

ماده 141 - عملیات پردازش می تواند توسط اشخاصی غیر از وارد کننده انجام شود بدون اینکه تغییر مالکیت انجام شده باشد، در هر حال وارد کننده در مقابل گمرک مسئول اجرای مقررات ورود موقت برای پردازش خواهد بود.

ماده 142 - برای صدور محصولات به دست آمده، صاحب کالا باید اظهارنامه صادراتی تنظیم و به گمرک تسلیم نماید. گمرک به هنگام صدور، اقدامات لازم به منظور بازشناسی و انطباق کالای وارده و محصولات بدست آمده را معمول تا امکان تسویه میسر شود.

تبصره - گمرک در هر زمان می تواند از کالای وارده و نحوه پردازش بازدید بعمل آورد. چنانچه کالای وارده یا محصول بدست آمده موجود نباشد، طبق ماده 145 رفتار خواهد شد.

ماده 143 - مهلت صدور محصولات بدست آمده از تاریخ صدور سند ترخیص کالای وارده یکسال می باشد و این مهلت در موارد استثنائی که دلایل موجه و قابل قبولی از طرف ذینفع به گمرک ارائه گردد تا یکسال دیگر قابل تمدید خواهد بود.

ماده 144 - با صدور محصولات بدست آمده بلافاصله کلیه تضمین ها و تعهدات ذیربط ابطال و تسویه خواهد شد. در مواردی که محصولات بدست آمده بتدریج صادر می شود ابطال و تسویه برای همان میزان کالای صادر شده انجام خواهد شد.

تبصره 1 - وارد کننده می تواند ظرف مهلت تعیین شده برای پردازش، کالای وارده را به همان حالت اولیه از کشور خارج و نسبت به ابطال تضمین و تسویه تعهدات خود اقدام نماید.

تبصره 2 - کالای وارده برای پردازش و همچنین ضایعات دارای ارزش تجاری چنانچه برای ورود قطعی اظهار شود، با رعایت مقررات ماده 137 و بدون کسر استهلاك ترخیص می شود.

تبصره 3 - محصولات بدست آمده می تواند با کسب مجوز قبلی گمرک بنام اشخاصی غیر از وارد کننده صادر شود. در این صورت پروانه صادراتی مربوطه برای ابطال تضمین یا تعهد کافی است.

ماده 145 - چنانچه کالای وارده یا محصولات بدست آمده از پردازش در مهلت مقرر حسب مورد تحویل گمرک، ترخیص قطعی، برگشت و یا صادر نشود مشمول مقررات فصل هجدهم این قانون می باشد. چنانچه کالا پس از مهلت

مقرر و قبل از اعلام جرم قاچاق برای منظورهای فوق‌الذکر تحویل گمرک گردد با اخذ جریمه انتظامی موضوع ماده 300 پذیرفته می‌شود.

بخش چهارم - مرجوعی

ماده 146 - کالای وارده موجود در گمرک را و تا هنگامی که با اجرای مقررات متروکه بفروش نرسیده می‌توان به عنوان اعاده به خارج به گمرک اظهار و ترخیص نمود.

ماده 147 - برای ترخیص کالا به عنوان اعاده به خارج صاحب کالا یا نماینده قانونی او باید هزینه های خدمات انجام شده متعلق را پرداخت کند و در اظهار نامه تعهد کند که کالا را در مهلتی که رئیس گمرک تعیین می‌نماید از قلمرو گمرکی خارج سازد. این مهلت در صورت درخواست صاحب کالا یا نماینده قانونی او به شرط وجود علت موجه مستند به مدارک، قابل تمدید است.

تبصره - موسسات حمل و نقل در صورت ارائه دلائل قابل قبول، می‌توانند با ارائه بارنامه، کپی سیاهه خرید و رسید انبار، تا قبل از تحویل ترخیصیه نسبت به مرجوع نمودن کالا اقدام نمایند.

ماده 148 - هرگاه کالا در گمرک داخلی به عنوان مرجوعی اظهار شود صاحب کالا باید علاوه بر هزینه‌های گمرکی که بطور قطعی پرداخت می‌نماید تضمین لازم که میزان آن توسط گمرک ایران تعیین خواهد شد تودیع نماید. هرگاه کالای مرجوعی در گمرک مرزی موجود و در همان گمرک برای اعاده اظهار شود در صورتی که از محل ارزیابی، یکسره و زیر نظارت مستمر ماموران گمرک به انبار کشتی یا هواپیما تحویل شود و یا یکسره به خط مرزی حمل و زیر نظر ماموران عبور داده شود ممکن است پس از بازرسی کامل مشخصات ظاهری بسته‌ها، برای بازرسی محتویات آنها به بازرسی اجمالی اکتفا شود و در این مورد تضمین نیز دریافت نمی‌شود.

ماده 149 - بسته‌های کالای مرجوعی یا درب وسیله نقلیه آن که در گمرکات داخلی اظهار می‌شود پلمپ شده و با پروانه که به یک نسخه اظهارنامه الصاق می‌شود در اختیار صاحب کالا گذارده می‌شود و یک نسخه از اظهارنامه مربوطه بلافاصله و مستقیماً به عنوان گمرک مرزی که کالا از آنجا خارج خواهد شد ارسال و نسخه سوم بایگانی می‌شود.

ماده 150 - کالای مرجوعی باید از گمرک داخلی یکسره تا گمرک مرزی حمل و تحویل، پروانه و اظهارنامه نیز تسلیم شود سپس با اطلاع گمرک مرزی و تحت نظر مامورانی که از طرف گمرک تعیین می‌شود از راه مجاز از مرز عبور و یا به کشتی یا هواپیما تحویل گردد و ماموران باید تاریخ ورود کالا را به گمرک مرز خروج و عبور کالا را در دفتر مخصوص شماره گذاری و پلمپ شده ثبت و در ظهر پروانه و اظهارنامه نیز نوشته امضاء نمایند و امضاء آنها از طرف رئیس گمرک محل گواهی و اظهارنامه گواهی شده به صاحب کالا تسلیم شود تا جهت ابطال تضمین به گمرک داخلی مربوطه تسلیم نماید.

ماده 151 - هرگاه در گمرک مرزی اختلافی بین مشخصات ظاهری کالا با مندرجات اظهارنامه و پروانه مشهود افتد رئیس گمرک باید از صدور اجازه و خروج کالا از کشور خودداری و به اختلاف رسیدگی و در صورت لزوم از گمرک صادر کننده پروانه مرجوعی چگونگی را استعلام و پس از مشخص شدن اختلاف طبق مقررات مربوط به تخلفات گمرکی عمل نماید.

ماده 152 - در موارد سوءظن قوی و حاکی از قصد قاچاق، گمرک مرز خروج حق دارد حتی در صورتی که مشخصات ظاهری بسته‌ها با مندرجات اظهارنامه و پروانه مطابق باشد به معاینه و بازرسی کالا اقدام کند.

ماده 153 - هرگاه علائم الصافی گمرک به بسته‌ها یا وسیله نقلیه پاره شده یا شکسته یا ازبین رفته باشد محتویات هر بسته از طرف گمرک مرز خروج مورد معاینه و بازرسی کامل قرار خواهد گرفت و حسب مورد طبق مقررات قاچاق یا تخلفات اقدام خواهد شد.

ماده 154 - تضمین اخذ شده برای کالای مرجوعی وقتی ابطال می‌شود که صاحب کالا نسخه تصدیق شده اظهارنامه را به گمرکی که تضمین در آنجا تودیع شده تسلیم نماید.

ماده 155 - هرگاه صاحب کالای مرجوعی تا یک ماه پس از پایان مهلت داده شده نسخه تصدیق شده اظهارنامه را به گمرک صادر کننده پروانه مرجوعی برای ابطال تضمین تحویل ننماید گمرک مزبور مراتب را از گمرک مرز خروج استعلام و اگر معلوم شود کالای مرجوعی به گمرک مزبور تسلیم نشده حسب مورد نسبت به وصول تضمین و یا اجرای مقررات قاچاق اقدام خواهد نمود.

تبصره - هرگاه کالای مرجوعی بعد از مهلت تعیین شده و قبل از منظور نمودن تضمین به درآمد یا اعلام جرم قاچاق به گمرک خروجی تسلیم شده باشد این تخلف صاحب کالا مستلزم پرداخت جریمه انتظامی موضوع ماده 300 خواهد بود.

بخش پنجم - ترانزیت خارجی (عبور)

تعریف

ماده 156 - ترانزیت خارجی رویه گمرکی است که بر اساس آن کالائی بمنظور عبور از قلمرو گمرکی از یک گمرک مجاز وارد و از گمرک دیگری تحت نظارت گمرک خارج شود.

اصول

ماده 157 - تجدید بسته بندی، درجه بندی و عملیات برای تسهیل حمل کالای ترانزیتی با نظارت و طبق شرایط مقرر گمرک، مجاز می باشد.

ماده 158 - کالای ترانزیتی را می توان در مسیر ترانزیت با اخذ مجوز و تحت نظارت نزدیکترین گمرک از وسیله نقلیه به وسیله نقلیه دیگر منتقل نمود در این موارد پلمپ مجدد و تنظیم صورت مجلسی که به امضاء نمایندگان گمرک، ترانزیت کننده یا حامل می رسد ضروری است، همچنین در مواردی که وسیله نقلیه حامل کالای ترانزیتی بعلت نقص فنی یا سانحه متوقف می شود، ترانزیت کننده یا حامل باید مراتب را به نزدیکترین گمرک اطلاع دهد تا گمرک محموله را تا رفع مشکل وسیله و یا بارگیری کالا در وسیله قابل پلمپ دیگر تحت نظارت قرار دهد. در این موارد نیز تنظیم صورت مجلس و اعلام مراتب به گمرکات مبدا و خروجی ضروری می باشد.

ماده 159 - ترانزیت کننده باید اظهارنامه به گمرک تسلیم و متعهد گردد که کالا را در مهلتی که متناسب با بعد مسافت، نوع وسیله، فصول سال تعیین می شود از طریق گمرک خروجی مشخص شده در پروانه ترانزیت، خارج نماید. تمدید مهلت پروانه یا تغییر گمرک خروجی با موافقت گمرک مبدا یا گمرک ایران و با اعلام مراتب به گمرکات ذیربط امکان پذیر است.

تبصره - مسیرهای ترانزیتی کشور توسط سازمان حمل و نقل و پایانه های کشور و زمان توسط سازمان مذکور با هماهنگی گمرک تعیین می گردد.

ماده 160 - کالای ترانزیتی پس از انجام کنترل های گمرکی و تودیع تضمین در گمرک ورودی، پلمپ می گردد و در صورتی که وسیله نقلیه قابل پلمپ شدن باشد به پلمپ وسیله نقلیه اکتفا می شود. در صورتی که کانتینر یا وسیله نقلیه حامل کالای ترانزیتی به هنگام ورود دارای پلمپ مطمئن و سالم باشد گمرک می تواند به کنترل پلمپ بسنده نماید. در موارد ظن قوی به وجود تخلف گمرک می تواند علاوه بر کنترل پلمپ محمولات را با اسناد و اظهارنامه تطبیق نماید. تبصره - در صورت نبودن وسائل نقلیه مناسب و یا عدم امکان پلمپ، گمرک می تواند با اعمال روشهای کنترلی مناسب اجازه ترانزیت را بدهد.

ماده 161 - هرگاه در گمرک ورودی در کالای ترانزیتی نسبت به اظهارنامه کسری مشاهده شود صورت مجلس تنظیم و اظهارنامه و پروانه ترانزیتی بر آن اساس اصلاح و کالا عبور داده می شود. کالای اضافی از همان نوع مازاد بر 5% و کالای اضافی غیر هم نوع مشمول تبصره 1 ماده 298 خواهد بود. در این صورت با رعایت مقررات مربوطه اجازه اصلاح اسناد و عبور کالا داده خواهد شد.

ماده 162 - صدور پروانه ترانزیت خارجی منوط به تودیع تضمین که میزان آن توسط گمرک ایران تعیین خواهد شد، می باشد.

تبصره - در مواردی که کالای ترانزیتی بوسیله پست دولتی یا راه آهن جمهوری اسلامی ایران حمل می شود و همچنین کالای غیر تجاری همراه مسافران عبوری، بجای تضمین با اخذ تعهد اقدام به صدور پروانه ترانزیت می شود.

ماده 163 - مسافران تبعه خارج که با داشتن گذرنامه و روادید بطور ترانزیت از ایران عبور می نمایند در صورتی که دارای اسلحه مورد نیاز شخصی باشند گمرک می تواند جهت اسلحه مزبور اجازه ترانزیت با رعایت مقررات این بخش صادر نماید مشروط بر اینکه اسلحه در موقع ورود بسته بندی و پلمپ شده و مراتب در گذرنامه دارنده آن قید شود و به همان وضع به گمرک مرز خروج ارائه و پس از رسیدگی و برداشتن پلمپ اجازه خروج از کشور داده شود. در این قبیل موارد گمرک مرز ورود موظف است به صاحب اسلحه اعلام کند که حق استفاده از اسلحه در داخل کشور را مطلقا ندارد و مراتب را به گمرک خروجی اعلام و گمرک مرز خروج نیز باید خروج اسلحه را به گمرک مرز ورود اطلاع دهد.

ماده 164 - مدارک لازم برای الصاق به اظهارنامه ترانزیت خارجی به شرح زیر می باشد:

الف - تصویر سیاهه خرید

ب - تصویر صورت عدلبندی

پ - بارنامه و راهنامه یا تصویر تصدیق شده آنها توسط موسسه حمل و نقل یا مانیفست لنج

ت - حواله تحویل (ترخیصیه) به استثناء کالاهای حمل شده توسط لنج

ث - گواهی های مستند به قانون حسب مورد

ماده 165 - پروانه ترانزیت خارجی پس از انجام تشریفات مقرر به ترانزیت کننده تسلیم می گردد تا بموجب آن کالای

خود را تحویل گرفته و حمل نماید. پروانه ترانزیت باید در طول مسیر ترانزیت همراه کالا باشد.

یک نسخه از اظهارنامه ترانزیت از طرف گمرک مبداء مستقیماً به گمرک خروجی ارسال می گردد.

ماده 166 - در مواردی که کالای ترانزیت خارجی موضوع یک پروانه با بیش از یک وسیله حمل می گردد گمرک

مبداء مشخصات محموله، وسیله حمل، شماره پروانه ترانزیت و شماره پلمپ الصاقی را در فرم پته عبور قید و گواهی

نموده و تحویل ترانزیت کننده می نماید در این موارد اصل پروانه همراه آخرین وسیله نقلیه ارسال و به گمرک خروجی

تسلیم خواهد شد. خروج هر وسیله نقلیه از مرز در صورت مطابقت، بلامانع است.

در هر حال تسویه تضمین یا تعهد موکول به ارائه اصل پروانه و تأیید خروج یا تحویل تمام محموله ترانزیتی به گمرک

خواهد بود.

ماده 167 - کالای ترانزیت را می توان با موافقت گمرک ایران به گمرکات مسیر ترانزیت تحویل و برای سایر

منظورهای ماده 126 اظهار و طبق مقررات مربوطه ترخیص نمود، مشروط بر آنکه در کالا دخل و تصرفی نشده باشد. در

این موارد پروانه ترانزیتی توسط گمرک مسیر ابطال و مراتب به گمرکات مبداء و مقصد اعلام خواهد شد.

ماده 168 - چنانچه در مسیر و مرز خروج پلمپ کانتینر یا وسیله نقلیه دست نخورده باشد، بازرسی محتویات ضرورتی

ندارد مگر در موارد ظن قوی به وجود تخلف که در این صورت گمرک موضوع را بررسی و در صورتی که مغایرتی

نباشد نتیجه و شماره پلمپ های قبلی و جدید را در صورت مجلس تنظیمی ذکر و به وسیله نقلیه اجازه ادامه سیر داده

می شود.

ماده 169 - در موارد استثنائی که ظن قوی به وجود تخلف برای گمرک یا نیروی انتظامی وجود دارد و بر اثر کنترل‌های گمرکی در مسیر ترانزیت، اختلافی بین محموله و پروانه ترانزیت کشف شود، در مورد کالای اضافی طبق ماده 161 و در مورد کالای کسری و مغایر حسب مورد طبق مواد 172 و 175 عمل خواهد شد و برای ابطال تضمین یا تعهد وفق ماده 171 اقدام می‌شود.

در هر صورت انجام بازرسی توسط نیروی انتظامی مستلزم آن است که مراتب بلافاصله به نزدیکترین گمرک اعلام و با حضور نماینده گمرک انجام شود.

ماده 170 - گمرک خروجی موظف است مندرجات پروانه و وضع پلمپ و مشخصات ظاهری را تطبیق نموده و پس از حصول اطمینان از مطابقت کامل، اجازه تخلیه یا خروج کالا را تحت نظارت مامورین گمرک صادر نماید.

ماده 171 - پس از تحویل کالا به گمرک مقصد و یا خروج محموله از کشور، مراتب به گمرک ورودی اعلام و اظهارنامه گواهی شده توسط رئیس گمرک مربوطه، به اظهارکننده یا نماینده وی تسلیم می‌شود تا جهت ابطال تعهدات یا تضمینات به گمرک ورودی تسلیم نماید. پروانه ترانزیت که خروج کالا در ظهر آن گواهی شده، در گمرک خروجی بایگانی می‌شود، علاوه بر آن به محض تحویل یا خروج کالا مراتب در دفتر مخصوص شماره گذاری و پلمپ شده ثبت و وصول کالا به گمرک ورودی اعلام می‌شود.

ماده 172 - هرگاه در موقع رسیدگی به کالای ترانزیت در گمرک خروجی مشاهده شود که پلمپ از بین رفته، گمرک با حضور نماینده شرکت حمل (و یا راننده) محتویات بسته‌ها را رسیدگی و با پروانه ترانزیت تطبیق می‌نماید، در صورتی که اختلافی مشاهده نشد اجازه خروج داده و نسبت به ابطال تضمین یا تعهد اقدام خواهد شد.

هرگاه پلمپ عمدا شکسته و در محتویات دخل و تصرف شده باشد در این صورت طبق مقررات قاچاق رفتار می‌شود.

ماده 173 - هرگاه کالای ترانزیت کالا یا جزا تا پایان مهلت از قلمرو گمرکی خارج یا تحویل گمرک نگردد در صورتی که سوء نیتی احراز نشود از جمله بدون دخالت ترانزیت کننده سرقت شده باشد صرفاً تضمینات ماخوذه به میزان کالای خارج نشده به درآمد دولت واریز یا برای ایفای تعهدات اقدام خواهد شد.

تبصره 1 - در صورتی که برای گمرک محرز گردد کالا به علل قوه قهریه (فورس ماژور) از بین رفته است تضمین یا تعهد ماخوذه قابل ابطال خواهد بود.

تبصره 2 - تا زمانی که اعلام جرم قاچاق یا وصول تضمین و یا مطالبه تعهد، انجام نشده است ترانزیت کننده می تواند با پرداخت جریمه انتظامی موضوع ماده 300 نسبت به تحویل یا خروج کالا از مرز اقدام نماید.

ماده 174 - مسئولیت ترانزیت کننده در پرداخت جرائم متعلقه، مطالبات گمرک و مجازاتهای ناشی از عدم تحویل یا خروج کالا محدود به میزان تعهدات و یا تضمینات ماخوذه برای صدور پروانه ترانزیت نخواهد بود.

ماده 175 - در مواردی که بر اثر کنترل های گمرکی در مرز خروج کالائی اضافه یا کسر یا مغایر نسبت به پروانه گمرکی کشف شود، در صورت سالم بودن پلمپ و عدم سوءنیت اجازه تخلیه با تنظیم صورتمجلس یا خروج کالا صادر و نسبت به ابطال تضمین یا تعهد اقدام خواهد شد.

بخش ششم - ترانزیت داخلی

تعریف

ماده 176 - ترانزیت داخلی رویه گمرکی است که بر اساس آن کالای گمرک نشده از یک گمرک مجاز به گمرک دیگر و یا سایر اماکن تحت نظارت گمرک منتقل، تا تشریفات قطعی گمرکی آن در مقصد انجام شود. حسب آنکه ترانزیت داخلی کالا بنا بر درخواست متقاضی یا تصمیم گمرک باشد به ترتیب ترانزیت داخلی شخصی و یا ترانزیت داخلی اداری نامیده می شود.

اصول

ماده 177 - ترانزیت داخلی شخصی کالا منوط به قبول درخواست از طرف گمرک مبدا ترانزیت می باشد. در صورت تراکم در انبارهای گمرکی بنادر، سازمان بنادر و کشتیرانی مجاز است با موافقت گمرک نسبت به انتقال کانتینرهای پلمپ شده تحت عنوان ترانزیت داخلی اداری به انبارهای گمرکی دیگر اقدام نماید.

ماده 178 - ترانزیت داخلی اداری با صدور حکم گمرک انجام می شود. هزینه های انجام خدمات و حمل در ترانزیت اداری بهنگام مراجعه برای ترخیص از صاحب کالا وصول می شود.

ماده 179 - گمرک مکلف است کالائی را که در اسناد حمل آن محل تحویل یکی از شهرهای داخلی ذکر شده است بشرط این که در شهر مزبور گمرک مجاز و مجهز وجود داشته باشد به تقاضای شرکت حمل و نقل و با انجام تشریفات مربوطه پروانه ترانزیت داخلی بصورت حمل یکسره صادر نماید.

ماده 180 - صاحب کالا یا نماینده او در مورد ترانزیت شخصی و شرکت حمل و نقل در مورد ترانزیت به صورت حمل یکسره باید پس از انجام تشریفات مربوطه و صدور پروانه، کالا را در مهلتی که متناسب با بعد مسافت، نوع وسیله نقلیه و فصول سال تعیین می شود با پلمپ سالم الصاقی به بسته ها و در صورت قابلیت پلمپ وسیله حمل با پلمپ سالم وسیله حمل به گمرک مقصد تحویل نماید.

ماده 181 - مدارک لازم برای الصاق به اظهارنامه ترانزیت شخصی به شرح زیر می باشد:

الف - تصویر سیاهه خرید

ب - تصویر صورت عدلبندی

پ - بارنامه، راهنما یا تصویر تصدیق شده آنها توسط موسسه حمل و نقل یا مانیفست لنج.

ت - حواله تحویل (ترخیصیه) یا موافقت کتبی بانک در صورت خرید کالا از طریق اعتبار اسنادی و موافقت موسسه حمل و نقل مربوطه.

ث - گواهی های مستند به قانون

ماده 182 - هرگاه در گمرک مبداء، کالای ترانزیت داخلی نسبت به اظهار کسری مشاهده شود صورت مجلس تنظیم و اظهارنامه و پروانه ترانزیتی بر این اساس اصلاح و کالا عبور داده می شود. در صورتی که در گمرک مبداء در نتیجه ارزیابی کالای ترانزیت داخلی نسبت به اظهار شرکت حمل یا صاحب کالا، کالای اضافی هم نوع مازاد بر 5% یا کالای اضافی غیر هم نوع مشاهده شود به ترتیب مشمول تبصره 1 ماده 298 و بند ج ماده 304 خواهد بود.

ماده 183 - قبل از صدور پروانه ترانزیت شخصی اظهارکننده بایستی تضمینات لازم را به میزان تعیین شده توسط گمرک ایران تودیع نماید ولی هزینه های انجام خدمات نقدا وصول می گردد.

تبصره 1 - کالای تحت پوشش کارنه تیر بدون نیاز به تسلیم اظهارنامه و سپردن تضمین ترانزیت داخلی می شود.

تبصره 2 - در ترانزیت داخلی کیسه‌ها، بسته‌ها و مرسولات پستی، محمولات حمل شده بوسیله راه آهن جمهوری اسلامی و کالاهای دولتی که مستقیماً از گمرک مبداء به گمرک مقصد حمل می‌گردد، بجای تضمین اخذ تعهد بلامانع است.

ماده 184 - مسئولیت کسری، آسیب دیدگی و فقدان کالا در حین ترانزیت شخصی با اظهارکننده است.

ماده 185 - در صورتی که در مسیر ترانزیت، کالا یا وسیله حمل آن دچار سانحه گردد ترانزیت کننده یا حامل موظف به اعلام مراتب به نزدیکترین گمرک جهت اعزام مامور برای وارسی کالا و تنظیم صورت مجلس می‌باشد. گمرک پس از انجام اقدامات لازم با پلمپ مجدد اجازه ادامه مسیر داده و نسخه‌ای از صورت مجلس را برای گمرکات مبداء و مقصد ترانزیت ارسال خواهد نمود.

ماده 186 - پس از وصول کالا به گمرک مقصد تعداد و علائم و پلمپ‌های بسته‌ها یا وسیله نقلیه حسب مورد وارسی و با مندرجات پروانه تطبیق و در صورتی که اختلافی مشاهده نگردد کالا به انبار تحویل و قبض انبار صادر و تسلیم تحویل دهنده می‌گردد. علاوه بر صدور قبض انبار، تحویل محموله با قید تاریخ در پروانه ترانزیت یا وله کارنه تیر از طرف گمرک مقصد تصدیق تا با ارسال به گمرک مبداء، ترانزیت کننده بتواند تضمین و تعهد خود را تسویه نماید.

ماده 187 - در صورت کشف اختلاف در گمرک مقصد صورت مجلس با حضور ترانزیت کننده یا حامل کالا، از طرف آن گمرک تنظیم و یک نسخه آن به نماینده موسسه حمل تسلیم و مراتب در ذیل پروانه یا کارنه تیر قید می‌گردد و رئیس گمرک مقصد دستور لازم با توجه به مواد آتی برای اجرای مقررات صادر می‌نماید.

صورت مجلس مذکور باید ظرف 24 ساعت تنظیم و یک نسخه آن برای گمرک مبداء ترانزیت ارسال شود.

ماده 188 - هرگاه کالای ترانزیت داخلی کالا یا جزا در مهلت مقرر به گمرک مقصد واصل نشود و در عدم تحویل، سوءنیت تشخیص داده شود مورد مشمول مقررات قاچاق خواهد بود.

تبصره - تا زمانی که اعلام جرم قاچاق و یا وصول تضمین و یا مطالبه وجه تعهد انجام نشده است، صاحب کالا می‌تواند با پرداخت جریمه انتظامی موضوع ماده 300 نسبت به تحویل کالا به گمرک اقدام نماید.

ماده 189 - در مواردی که کالای ترانزیت داخلی با کسری تحویل گمرک مقصد گردد و سوءنیتی احراز نشود، در صورت سالم بودن پلمپ مورد مشمول مقررات کسر تخلیه و اگر پلمپ فک شده باشد جریمه متعلقه به نسبت کسری از

تضمینات برداشت و یا برای ایفای تعهد اقدام می‌شود مگر آنکه کسری و فک پلمپ ناشی از قوه قهریه (فورس ماژور) باشد. که در این صورت تضمین و تعهد ابطال خواهد شد.

فصل چهاردهم - کالاهای صدور

بخش اول - صدور قطعی

تعریف

ماده 190 - صدور قطعی رویه گمرکی است که براساس آن کالای داخلی به منظور فروش یا مصرف از کشور خارج می‌شود.

اصول

ماده 191 - در مواردیکه اظهار نامه صدور در یکی از گمرک خانه های داخلی تسلیم می‌گردد پس از انجام عملیات ارزیابی به هریک از بسته های موضوع اظهارنامه پلمب گمرکی الصاق می‌گردد و مهلتی نیز برای حمل کالا از آن گمرک تا گمرک مرز تعیین و در پروانه صدور قید می‌شود.

تبصره - کالای صادراتی که در محفظه حمل بار (کانتینر) یا وسائل نقلیه قابل پلمپ حمل می‌شود. گمرک به پلمپ کردن محفظه یا وسیله نقلیه اکتفاء خواهد نمود .

ماده 192 - کالای صادراتی که پروانه آن در گمرک داخلی صادر شده است وقتی که به گمرک مرزی رسید در صورتی که پلمپ الصاقی سالم و دست نخورده باشد گمرک به تطبیق ظاهری آن با پروانه اکتفاء نموده و ضمن ثبت در دفتر خروجی اجازه عبور کالا را از مرز می‌دهد سپس مشخصات وسیله حمل و تاریخ خروج کالا را از مرز در پشت پروانه درج و پس از مهر و امضاء ، پروانه را به صاحب کالا یا حامل تسلیم می‌نماید .

تبصره - گمرک مرزی می‌تواند در موارد سوءظن قوی به بازکردن و معاینه بسته‌ها ، محفظه و وسیله حمل پلمپ شده که مورد سوءظن است اقدام نماید .

ماده 193 - هرگاه پلمپ یک یا چند بسته ، محفظه یا وسیله حمل دست خورده یا از بین رفته باشد ماموران گمرک باید با حضور حامل و صاحب کالا یا نماینده او (اگر در محل حاضر باشند) آن یک یا چند بسته ، محفظه یا وسیله حمل را باز کرده مورد معاینه و ارزیابی دقیق قرار دهند چنانچه محتویات از هر حیث مطابق مندرجات پروانه دیده شد و یا در صورت عدم تطبیق، چنانچه موضوع منطبق با بند ذ ماده 304 نباشد . مراتب در پروانه قید و اجازه خروج داده خواهد شد .

ماده 194 - کالای صادرات قطعی که به کشور بازگشت داده می شود با شرایط زیر قابل ترخیص است :

الف - کالائی که به تشخیص گمرک عینا و بدون استفاده یا تعمیر اعاده می شود بدون اخذ هرگونه مجوز .

ب - کالای برگشتی که در خارج مورد استفاده یا تعمیر قرار گرفته با شرایطی که هیئت وزیران تعیین می نماید.

تبصره 1 - در همه موارد ترخیص کالای صادرات قطعی برگشتی منوط به ارائه اسناد صدور مربوطه و گواهی های قرنطینه ای و بهداشتی و ایمنی و بازپرداخت وجوه دریافتی و اعاده امتیازات استفاده شده بابت صدور کالا می باشد .

تبصره 2 - تشریفات اظهار ، فرم اظهارنامه و پروانه برگشتی مطابق مقررات موضوع ماده 209 خواهد بود .

بخش دوم - استرداد حقوق ورودی (در ابک)

ماده 195 - حقوق ورودی اخذ شده از مواد ، کالاهای مورد مصرف و لوازم بسته بندی خارجی بکار رفته یا مصرف شده در تولید ، تکمیل یا بسته بندی کالای صادر شده با رعایت مقررات این قانون قابل استرداد می باشد .

تبصره 1 - کالاهائی که به مناطق آزاد یا مناطق ویژه اقتصادی به منظور صادرات حمل می گردد چنانچه برابر مقررات از این مناطق صادر شود مشمول مقررات استرداد خواهد بود .

تبصره 2 - حقوق ورودی کاتالیست ها و تسریع کننده ها که لازمه واکنش شیمیائی

می باشند مشمول استرداد می گردد ولی ابزار آلات و مواد روان کننده و همانند که صرفا به عنوان کمک در تولید کالای صادراتی مورد استفاده و مصرف قرار می گیرد و کالائی که صرفا بسته بندی و صادر می شود شامل مقررات استرداد (در ابک) نمی باشد .

ماده 196 - بمنظور تسهیل شناسائی و انطباق کالا و مواد وارداتی بکار رفته در کالای صادراتی ، صادر کننده باید همزمان با تسلیم اظهارنامه صادراتی موضوع استرداد را به گمرک صدوری اعلام و آن گمرک موظف است تشریفات

ارزیابی کالای صادراتی را بطور کامل انجام و نتیجه را در ظهر اظهارنامه صادراتی قید نماید در صورت عدم اعلام مورد مشمول مقررات ماده 199 خواهد بود .

ماده 197 - درخواست استرداد باید توسط صادر کننده کتبا و با ضمیمه کردن پروانه ورودی و صدوری و سایر مدارک و تعیین مبلغ مورد درخواست تسلیم گمرک ایران گردد . گمرک ایران موظف است بلافاصله تقاضانامه را در دفاتر مربوطه ثبت و حداکثر ظرف یک ماه رسیدگی و نسبت به استرداد وجوه مربوط به صادر کننده اقدام نماید .

تبصره 1 - کالای وارده می تواند توسط اشخاصی غیر از صادر کننده وارد شده باشد .

تبصره 2 - مهلت درخواست استرداد حقوق و عوارض ورودی کالای بکار رفته در کالاهای صادر شده سه سال از تاریخ امضاء پروانه یا پته گمرکی کالای ورودی می باشد ، روز امضاء پروانه یا پته گمرکی و روز تسلیم تقاضای استرداد به گمرک ایران جزو این ایام محسوب نخواهد شد .

ماده 198 - استرداد براساس ارزش گمرکی و ماخذ حقوق ورودی مندرج در اسناد گمرکی در زمان ورود محاسبه خواهد شد در صورتی که برخی از وجوه دریافتی بابت ورود کالا توسط سازمان هائی غیر از گمرک وصول شده باشد ، گمرک مراتب را جهت استرداد به سازمان های مذکور اعلام خواهد نمود . گمرک و سایر سازمان های وصول کننده باید همه ساله بودجه لازم برای استرداد را پیش بینی نمایند .

تبصره 1 - استرداد می تواند مرحله به مرحله و با هر محموله صادراتی صورت پذیرد .

تبصره 2 - مراتب و مبلغ مسترد شده باید در متن پروانه های ورودی و صدوری درج و مهر و امضاء شود .

ماده 199 - چنانچه مقادیر مواد ، کالاها یا لوازم بسته بندی بکار رفته یا مصرف شده در تولید کالای صادراتی به منظور استرداد حقوق و عوارض ورودی برای گمرک مشخص نباشد ، گمرک می تواند نظر وزارتخانه های صنعتی ذیربط را استعلام نماید در هر حال چنانچه صادر کننده به نظر گمرک معترض باشد می تواند موضوع را به مراجع رسیدگی به اختلافات گمرکی موضوع قسمت یازدهم این قانون ارجاع نماید .

تبصره - گمرک می تواند برای کالاهای مشخص که میزان مصرف مواد و کالاهای به کار رفته در آن به صورت استاندارد است نرخ ثابتی برای استرداد وضع و به اطلاع عامه برساند .

ماده 200 - چنانچه کالای تولید داخلی به اشخاصی که در رابطه با واردات کالای مشابه خارجی معافیت دارند فروخته شود ، وجوه پرداختی برای ورود کالا ، مواد و اجزاء و قطعات بکار رفته در تولید آن نیز طبق مقررات این قانون به فروشنده مسترد خواهد گردید.

ماده 201 - هرگونه استرداد که براساس اسناد غیر واقعی انجام گرفته باشد و در رسیدگی های گمرک کشف شود مشمول مقررات تبصره 1 ماده 343 خواهد بود .

بخش سوم - صدور موقت

تعریف

ماده 202 - صدور موقت رویه گمرکی است که براساس آن کالاهای معینی می تواند تحت شرایطی ، موقتا از کشور خارج شود . این کالاها باید به منظوره های خاصی که در این بخش مشخص خواهد شد خارج و ظرف مهلت معینی به کشور اعاده گردد .

اصول

ماده 203 - کالا به منظوره های زیر می تواند به عنوان صدور موقت پذیرفته شود:

الف - کالا برای تعمیر یا تکمیل

ب - کالا برای شرکت در نمایشگاه

پ - وسایل نقلیه شخصی و سایر وسایل نقلیه برای استفاده شخصی یا تردد بین ایران و کشورهای خارج .

ت - ماشین آلات و تجهیزات برای انجام خدمات فنی و مهندسی

ماده 204 - در موارد زیر صدور موقت کالا مستلزم تودیع تضمین به میزانی که گمرک ایران تعیین می نماید می باشد :

الف - کالایی که صدور قطعی آن طبق مقررات مقید به پرداخت وجوهی باشد .

ب - کالایی که صدور قطعی آن ممنوع یا غیرمجاز یا مشروط باشد .

ماده 205 - در موارد زیر بجای تضمین به اخذ تعهد کتبی اکتفا می شود :

الف - لوازم و قطعات یدکی هواپیماها و کشتی ها .

ب - تکیه گاه های چند بار مصرف کالاهای صادراتی و محفظه های حمل کالا (کانتینر) نظایر آنها .

پ - کالای ادارات و سازمان های دولتی با تعهد مسئول مالی سازمان مربوطه .

ت - وسائل نقلیه موتوری و غیر موتوری که برای حمل بار و مسافر بین ایران و سایر کشورها تردد می نمایند .

ماده 206 - از کالای مشمول این بخش آنچه را که خروج قطعی آن از کشور مجاز و آزاد است می توان با رعایت مقررات مذکور در این بخش بعنوان صدور موقت خارج نمود لیکن نسبت به کالائی که خروج قطعی آنها به موجب قوانین یا تصویب نامه ها ممنوع یا غیرمجاز یا مشروط است اجازه خروج به عنوان صدور موقت جز با موافقت گمرک ایران در هر مورد داده نمی شود .

تبصره - موافقت با خروج کالای تجاری به منظور تعمیر یا تکمیل منوط به ارائه گواهی وزارتخانه تولیدی ذیربط دایر بر اینکه امکان تعمیر یا تکمیل در داخل کشور وجود ندارد، خواهد بود . کالاهای وارده که دارای گارانتی می باشد ، در مهلت اعتبار گارانتی نیازی به اخذ گواهی ندارند .

ماده 207 - مدارک لازم برای الصاق به اظهارنامه صدور موقت به شرح زیر می باشد :

الف - اسناد مالکیت کالا

ب - مجوزهای مورد نیاز

پ - پروانه شناسائی صادره نیروی انتظامی برای وسائل نقلیه موتوری و غیرموتوری .

ماده 208 - کالائی که برای صدور موقت اظهار می گردد پس از مطابقت مشخصات کالا با مندرجات اظهارنامه به بسته ها پلمپ گمرک یا هر نوع علامت دیگری که برای تشخیص کالا در موقع بازگشت لازم باشد الصاق می گردد و سپس پروانه صدور موقت صادر و مدتی را هم که کالا در آن مدت باید به کشور برگردد تعیین و در متن پروانه قید و پروانه و کالا در اختیار صاحب کالا یا نماینده وی گذاشته می شود .

تبصره 1 - موتور هواپیما ها و کشتی ها که جهت تعمیر فرستاده می شود هرگاه کارخانه تعمیر کننده موتور تعمیر شده دیگری از همان نوع بجای آن بفرستد بشرط اینکه مراتب را هم کتبا تصدیق نموده باشد به جای موتور خارج شده پذیرفته می شود و اختلاف شماره سریال مورد توجه قرار نمی گیرد .

تبصره 2 - اگر منظور صاحب کالا از صدور موقت در مدت اعتبار پروانه انجام نشود می تواند از گمرک صادرکننده پروانه تقاضای تمدید کند . شرط قبول درخواست تمدید آن است که موجبات درخواست صریحا در آن ذکر و قبل از

انقضای مدت پروانه به گمرک مربوطه رسیده باشد. گمرک مربوطه با ملاحظه درخواست و بررسی دلائل و موجباتی که برای تقاضای تمدید در آن مذکور است می تواند مدت اعتبار پروانه را تمدید نماید.

ماده 209 - در موقع بازگشت کالا صاحب کالا یا نماینده قانونی او باید اظهارنامه تعیین شده از طرف گمرک ایران را تنظیم و تسلیم گمرک نماید. کالای برگشتی مورد معاینه قرار می گیرد و در صورتی که مدت اعتبار پروانه منقضی نشده و علائم گمرکی روی کالا دست نخورده و موجود باشد پروانه برگشتی (طبق فرم تعیین شده از طرف گمرک ایران) صادر و یک نسخه از آن به صاحب کالا تسلیم و نسخه دیگر به سوش پروانه اولی پلمپ و کالا ترخیص و تضمین یا تعهد تودיעی ابطال می شود. چنانچه عملیات تعمیر یا تکمیل مستلزم فک پلمپ یا علائم الصاقی باشد، گواهی کارخانه مربوطه که به تائید مقامات کنسولی ایران رسیده باشد قابل قبول است.

ماده 210 - در صورتی که کالا تا پایان مهلت بازگشت داده نشود نسبت به وصول تضمین یا پیگیری اجرای تعهد اقدام خواهد شد. در مورد کالاهائی که صدور قطعی آنها ممنوع، غیرمجاز یا مشروط باشد در صورت احراز سوءنیت طبق مقررات قاچاق عمل خواهد شد، جز در موارد عدم سوء نیت.

تبصره - تا زمانی که اعلام جرم قاچاق و یا وصول تضمین و یا مطالبه وجه تعهد انجام نشده است صاحب کالا می تواند نسبت به برگشت کالا و تسلیم اظهارنامه با پرداخت جریمه انتظامی اقدام نماید.

ماده 211 - در موقع اعاده کالا هر گاه پلمپ یا علائم دیگری که از طرف گمرک روی بسته ها یا محتویات بسته ها الصاق گردیده از بین رفته باشد و مورد هم از موارد مشمول قسمت موخر ماده 209 نباشد کالای مورد بحث مانند کالائی که به کشور وارد می شود محسوب و تضمین تودיעی به نفع دولت ضبط یا برای اجرای تعهد پیگیری و مقررات مربوطه به کالای ورودی درباره آنها اجرا می گردد.

ماده 212 - کالای صدور موقت هنگام بازگشت از پرداخت حقوق ورودی معاف است، ولی قطعات، قسمت ها و لوازمی که هنگام تعمیر تعویض شود مشمول پرداخت حقوق ورودی خواهد بود.

ماده 213 - لکوموتیو، واگن، هواپیما و کشتی ایرانی که در خطوط بین ایران و کشورهای خارجی تردد می کنند مشمول عنوان صدور موقت می باشد لیکن برای رفت و برگشت آنها تشریفات گمرکی رعایت نمی شود و فقط به دریافت اظهارنامه اجمالی یا فهرست کل بار که در هر مسافرت برای محمولات آنها به گمرک داده می شود و مشخصات وسایط نقلیه مذکور نیز در آن منعکس است اکتفا می شود.

تبصره - در مورد کانتینرهای خروجی صرفاً به ثبت در دفتر اکتفا می شود .

ماده 214 - برای چهارپایان و وسائل نقلیه موتوری و غیر موتوری که برای حمل بار و مسافر بین ایران و سایر کشورها تردد می کنند و همچنین وسائل نقلیه شخصی موتوری پروانه صدور موقت صادر می شود . این پروانه ها را می توان به مدت یک سال صادر نمود و در خلال این مدت وسایط نقلیه مزبور به دفعات می توانند رفت و آمد نمایند و در این مورد هر دفعه باید مورد معاینه گمرک مرزی قرار گرفته و مراتب با قید تاریخ خروج و ورود پشت پروانه و دفتری که بدین منظور تهیه خواهد شد ثبت شود .

ماده 215 - دام هائی که برای تعلیف موقتا از کشور خارج می شوند مشمول عنوان صدور موقت بوده و در ورود این دام ها و نتاج آنها از پرداخت حقوق ورودی معاف می باشند .

تشریفات خروج و برگشت این دامها تابع مقررات آئین نامه تعلیف اغنام و احشام مصوب هیات وزیران می باشد .

فصل پانزدهم - رویه های خاص

بخش اول - ورود و صدور کالا توسط مسافر

تعریف

ماده 216 -

الف - مسافر هر شخصی است که با گذرنامه یا اجازه عبور یا برگ تردد از راههای مجاز وارد یا خارج می شود و شامل اشخاص زیر می باشد :

هر شخص غیر مقیم ایران که موقتابه کشور وارد یا از آن خارج می شود (غیر مقیم) ،

هر شخص مقیم ایران که از کشور خارج (مسافر خروجی) یا به آن وارد (مسافر ورودی) می شود .

ب - سیستم دو مسیره عبارت است از یک سیستم ساده کنترلی که به موجب آن به مسافرین ورودی امکان انتخاب یکی از دو مسیر داده می شود . یک مسیر که با رنگ سبز مشخص می شود برای مسافرینی که مقدار یا ارزش کالای همراه آنها در حد سقف مجاز بوده و مشمول محدودیت یا ممنوعیت کالای مسافری نباشد ، مسیر دیگر که با رنگ قرمز مشخص می شود برای سایر مسافرین .

پ - لوازم شخصی عبارت است از کلیه اشیاء نو و مستعمل که یک مسافر ممکن است بطور معمول و عرفاً در طول سفر برای استفاده شخصی خود نیاز داشته باشد اما بهر حال شامل کالایی که جنبه تجاری دارد نخواهد شد . تشخیص استفاده شخصی یا تجاری بودن کالا با گمرک است .

اصول

ماده 217 - گمرک می تواند برای انجام کنترل های گمرکی مسافر و کالای همراه آن، از سیستم دو مسیره استفاده نماید .

ماده 218 - مسافری ورودی یا خروجی موظفند کالای همراه خود را به گمرک اظهار نمایند که این اظهار می تواند بصورت شفاهی انجام شود و چنانچه از طرف گمرک به آنان اظهار نامه مخصوص مسافری داده شود باید آن را با دقت تنظیم و به گمرک تسلیم نمایند . به هر صورت چنانچه مسافر اجناس خود را مخفی و به گمرک اظهار نکرده باشد و گمرک بر اثر بازرسی آنها را کشف نماید مورد مشمول مقررات قاچاق خواهد بود .

ماده 219 - مسافری غیر مقیم ایران می تواند علاوه بر لوازم شخصی اشیاء زیر را تحت رویه ورود موقت وارد کشور نمایند :

جواهر آلات شخصی - اشیاء قابل حمل (پرتابل) شامل دوربین عکاسی و فیلم برداری با مقدار متناسب فیلم و نوار یا ملزومات آن ، پروژکتور فیلم یا اسلاید ، دوربین چشمی ، آلات موسیقی ، ضبط و پخش به همراه نوار و دیسکت ، گیرنده رادیویی ، تلویزیون ، ماشین تایپ ، ماشین حساب ، کامپیوتر شخصی ، کالسکه بچه ، ویلچر ، لوازم و تجهیزات ورزشی و تلفن همراه ، جعبه وسایل کمک های اولیه ، تجهیزات پزشکی قابل حمل مورد نیاز مسافر ، قایق پاروئی کمتر از 5/5 متر .

ماده 220 - مسافری غیر مقیم ایران می تواند وسیله نقلیه شخصی خود را با رعایت مقررات مربوطه تحت رویه ورود موقت وارد کشور نمایند . ایرانیان مقیم خارج به شرطی می توانند از مقررات این ماده استفاده نمایند که قبل از ورود به ایران اقلاً شش ماه متوالی در خارج اقامت داشته باشند .

تبصره - چنانچه ثابت گردد وسایل شخصی یا وسیله نقلیه شخصی مسافری غیر مقیم ایران که ورود موقت شده خسارت کلی دیده ، مرجوع کردن آن به شرط واگذاری به گمرک لزومی نخواهد داشت .

ماده 221 - در صورت درخواست مسافر مقیم ایران که کشور ترک می کند گمرک ملزم است بخشی از کالای همراه وی را که مجاز به خروج آن می باشد مشخص نماید تا در موقع ورود مجدد آن از حقوق ورودی بخشوده شود .

ماده 222 - مسافری ترانزیتی مادام که سالن ترانزیت را ترک نکنند مشمول کنترل های گمرکی نخواهند بود لیکن گمرک مجاز است در هر زمان که لازم بداند سالن یا محوطه ترانزیت را بازرسی نماید .

ماده 223 - چنانچه کالای همراه مسافر جنبه تجاری نداشته باشد (باستثنای کالای ممنوعه قانونی یا شرعی) پس از انجام تشریفات گمرکی و رعایت سایر مقررات مربوطه ترخیص می شود و در صورتی که جنبه تجاری داشته باشد در مورد کالای مجاز و مجاز مشروط ترخیص آن از گمرک منوط به رعایت مقررات و انجام تشریفات مربوط به کالای تجاری است و در مورد کالای ممنوع و غیر مجاز ، گمرک مکلف است بر طبق ماده 295 این قانون اقدام نماید و در هر حال صورت ریز و مشخصات کالا باید حین ورود در صورت مجلس تنظیمی منعکس و به امضای مسافر نیز برسد و یک نسخه از آن به مسافر تسلیم و مفاد ماده مذکور در آن منعکس گردد .

ماده 224 - مسافرینی که از قلمرو گمرکی خارج می شوند چنانچه اشیاء ممنوع الصدوری که همراه دارند به گمرک اظهار نمایند گمرک موظف است ممنوعیت خروج آن اشیاء را به مسافر اعلام کند که باید آنها را بداخل کشور منتقل نماید در این صورت هیچگونه جریمه ای از مسافر وصول نمی شود .

ماده 225 - اگر مسافرانی که برای مدت کوتاهی به ایران وارد می شوند جامه دانه یا بسته هایی همراه داشته که در مدت توقف نیازی به استفاده از آنها نداشته باشند می توانند درخواست نمایند به منظور احتراز از تشریفات بازرسی گمرکی در موقع ورود و خروج ، در انبار گمرک به امانت قبول شود . در اینگونه موارد اگر بسته یا جامه دان در فهرست کل بار (مانیفست) قید شده باشد مشمول مقررات کالای انتقالی خواهد بود ولی اگر جزء اشیاء همراه مسافر بوده و در فهرست کل بار قید نشده باشد در این صورت ضمن تحویل آنها به انبار برای آنها با ذکر تعداد ، وزن و محتوا ، قبض انبار صادر و در دفتر انبار ثبت می شود در این مورد بسته یا جامه دان باید با حضور صاحب آن توسط گمرک پلمپ و به انبار تحویل داده شود . تحویل مجدد بسته ها به صاحب آن برای خروج از کشور در مقابل اخذ قبض انبار مذکور که در ظهر آن ذینفع رسید داده و به تصدیق مامور صلاحیت دار گمرک می رسد انجام خواهد شد ، مگر اینکه قبض انبار مفقود شده باشد که در این صورت پس از احراز موضوع در قبال اخذ رسید کالا به ذینفع تحویل می شود .

تبصره - اگر این کالاها تا پایان مهلت مقرر در ماده 78 (که مفاد آن به هنگام تحویل کالا به ذینفع تفهیم خواهد شد) از کشور خارج نشده یا با انجام تشریفات مقرر و پرداخت وجوه متعلقه از گمرک ترخیص نگردد کالا متروکه محسوب و مقررات مربوطه در مورد آن اعمال می شود.

ماده 226 - اسباب سفر و لوازم شخصی مسافر که در موقع حرکت خود از مبداء بعنوان بار توسط مسافر به مؤسسات حمل و نقل تحویل می شود ولو این که از یک ماه قبل تا یک ماه بعد از ورود مسافر وارد شود اسباب سفر و اشیاء شخصی همراه وی محسوب می شود و ترخیص آن با ارائه گذرنامه مسافر انجام خواهد گرفت . در مواردی که اسباب سفر و اشیاء مذکور خارج از مهلت های مقرر وارد شود شرط وجود عذر موجه (به تشخیص گمرک ایران) به همین نحو قابل ترخیص خواهد بود .

بخش دوم - پیک سیاسی و بسته های پست سیاسی

یکم - مقررات مربوط به پیک سیاسی و شرایط خاص بسته های پیک سیاسی

تعریف

ماده 227 -

الف - پیک سیاسی به شخصی اطلاق می شود که از طرف وزارت امور خارجه دولتی حامل نوشته های رسمی به عنوان سفارتخانه ها یا نمایندگی های آن دولت در کشورهای خارج یا سازمانهای بین المللی و بالعکس حامل نوشته های سفارتخانه یا نمایندگی های مزبور بعنوان وزارت امور خارجه مربوطه و یا حامل نوشته های رسمی سفارت یا نمایندگی دولتی ، در یک کشور بعنوان سفارتخانه ها یا نمایندگی های دیگر همان دولت در کشور ثالث باشد .

ب - بسته پست سیاسی عبارت است از بسته محتوی اسناد و نوشته های رسمی دولتی که به مهر وزارت امور خارجه یا نمایندگی های سیاسی دولت جمهوری اسلامی ایران یا دول خارجه پلمپ شده عبارت EXPEDITION OFFICIELLE COURRIER DIPLOMATIQUE و یا هر جمله دیگری که دارای همان مفهوم باشد روی آن نوشته شده و به وسیله پیک سیاسی حمل شود .

بسته پست سیاسی که همراه پیک سیاسی نبوده و بعنوان بار حمل می شود ، نیازی به ورقه مخصوص پیک سیاسی و رواید نداشته و ترخیص آنها در صورت دارا بودن شرایط لازم بسته های پست سیاسی بلامانع خواهد بود .

اصول

ماده 228 - به کنسول گری های کشورهای خارج در ایران بشرط معامله متقابل حق ارسال و دریافت بسته پست رسمی دولتی بوسیله پیک سیاسی داده می شود و در این صورت کلیه شرایط مقرر در این بخش درباره آنها رعایت می گردد .
پیک سیاسی وارده به کشور باید علاوه بر گذرنامه دارای ورقه مخصوص پیک سیاسی صادره از طرف فرستنده پست سیاسی بوده و ورقه مزبور باید روادید مخصوص پیک سیاسی داشته باشد ، این روادید فقط از طرف وزارت امور خارجه در تهران یا سفارت خانه های دولت جمهوری اسلامی ایران در خارج صادر می شود .

ماده 229 - مسیر پیک سیاسی (کشورهای ترانزیت و مقصد) در ورقه مخصوص پیک سیاسی قید خواهد شد .
پیک سیاسی باید در موقع ورود و خروج از مرز، ورقه مخصوص پیک سیاسی و عین بسته پست سیاسی را که حامل آن می باشد به گمرک ارائه نماید .

ماده 230 - پیک سیاسی ممکن است حامل بسته های پست سیاسی یک یا چند دولت باشد در این صورت بسته های صادره از طرف هر یک از مبادی بعنوان هر یک از مقاصد مربوطه مجزا و جداگانه پلمپ خواهد شد و از هر یک از مبادی عنوان مقاصد مختلف باید ورقه مخصوص پیک سیاسی در دست پیک سیاسی باشد .

ماده 231 - وزن هر بسته یا مجموع چند بسته سیاسی صادره از طرف وزارت امور خارجه یا نمایندگی های مختلف یک دولت در یک مسافرت پیک سیاسی من حیث المجموع محدود به حدودی خواهد بود که از طرف دولت تعیین می شود .

تبصره - در مواردی که بسته های سیاسی بدون پیک سیاسی وارد می شود ، وزن مقرر در این ماده وزن بسته یا بسته هایی است که یک مرسله بوده در یک ردیف از فهرست کل بار ثبت شده باشد .

ماده 232 - هرگاه ماموران گمرک مستقیما یا از طریق مراجع ذیصلاح اطلاع یابند که مقررات مربوط رعایت نشده است ، چنانچه بسته های پست سیاسی از خارج برای نمایندگی های دولت های کامه الوداد در ایران یا وزات امور خارجه جمهوری اسلامی ایران فرستاده یا از طرف نمایندگی های کشور های خارج در ایران به خارج ارسال می شود ، بسته مزبور توسط گمرک پلمپ شده و با حضور نماینده وزارت امور خارجه و نماینده سفارت مزبور باز می شود و چنانچه واجد شرایط مقرر نباشد اجازه ورود یا خروج داده نمی شود .

بهر حال در این گونه موارد صورت مجلس در دو نسخه تنظیم و به امضای رئیس گمرک، نماینده وزارت خارجه و نماینده سفارت می رسد .

تبصره - بسته های پست سیاسی وارده بعنوان سفارتخانه های کشورهای خارج در تهران که مطابق مقررات این بخش نباشد در صورت تقاضای پیک سیاسی به جای پلمپ و ارسال آن به مرکز می تواند بوسیله همان پیک به خارج عودت گردد .

ماده 233 - هیچگونه شیئی غیر از اشیاء و مکاتبات رسمی مربوط به ماموریت و انجام وظایف آن دولت (موضوع بند 2 و ماده 27 قرارداد وین - 1961) نباید به وسیله بسته پست سیاسی حمل گردد .

دوم - تسهیلات و معافیت‌های پیک سیاسی

ماده 234 - پیک سیاسی که با رعایت شرایط مقرر در بند یکم این بخش اعزام می شود مورد همه گونه حمایت دولت جمهوری اسلامی ایران بوده و کلیه مامورین لشکری و کشوری مکلفند در مواقع ضروری برای حفظ و حراست پیک سیاسی و بسته سیاسی همراه وی از هیچگونه مساعدتی خودداری نکنند .

ماده 235 - بسته های پست سیاسی که مطابق مقررات بند یکم این بخش فرستاده می شود در موقع ورود و خروج از مرز کشور از طرف ماموران دولت باز و بازرسی نمی شود.

تبصره - چنانچه پیک سیاسی علاوه بر بسته های پست سیاسی محمولات دیگری همراه داشته باشد آن محمولات تابع مقررات عمومی خواهد بود . لیکن اگر حامل بسته پست سیاسی علاوه بر عنوان پیک سیاسی از اشخاصی باشد که قانوناً دارای حق استفاده از معافیت خاصی است می تواند از معافیت قانونی در حدود مقررات مربوط به معافیت ها استفاده نمایند و گرنه مسافر عادی تلقی و تشریفات معمول مقرر درباره محمولات همراه او انجام می گردد .

سوم - مقررات راجع به ورقه مخصوص پیک سیاسی و روادید مخصوص پیک سیاسی

ماده 236 - ورقه مخصوص پیک سیاسی دولت با دو سوش تنظیم می شود که اعتبار یک مسافرت را داشته و برای رفت و برگشت صادر نمی شود .

روا دید مخصوص ورقه پیک سیاسی مطابق نمونه ای خواهد بود که از طرف امور خارجه تهیه و به گمرک ایران اعلام خواهد شد .

ماده 237 - ماموران گمرک مرزی دفاتر مخصوص سوش داری را برای ثبت ورود و خروج پیک های سیاسی دولت جمهوری اسلامی ایران و دولت های خارجی نگهداری نموده و در هر مسافرت پیک سیاسی یک ورقه از دفتر مزبور را که حاوی اطلاعات مربوطه می باشد از دفتر جدا نموده و توسط گمرک ایران به وزارت امور خارجه می فرستد .

بخش سوم - مقررات مربوط به مرسولات پست بین المللی

تعاریف

ماده 238 - مرسولات پستی به کلیه اشیائی گفته می شود که بر طبق قوانین پستی کشور یا بین المللی (اتحادیه جهانی پست) توسط پست قبول ، مبادله و توزیع می شود .

اتحادیه جهانی پست سازمانی است بین الدولی که در سال 1874 بوسیله معاهده برن تاسیس و از سال 1948 به عنوان یکی از کارگزاریهای (آژانس) تخصصی ملل متحد فعالیت می کند .

ماده 239 - مرسولات پستی بر دو نوع است : مراسلات ، امانات

الف - مراسلات پستی عبارت است از نامه ، کارت پستال ، مطبوعات ، نمونه های تجارتي، نوار و دیسکت پر شده و همانند .

ب - امانات پستی عبارت است از کلیه بسته های پستی به استثنای مراسلات که از لحاظ بسته بندی ، وزن و کرایه پستی تابع ضوابط خاص خود می باشد .

ماده 240 - واحد خدمات پستی عبارت است از یک واحد عمومی یا خصوصی که از طرف دولت مجاز به ارائه خدمات رایج بین المللی مندرج در مقررات اتحادیه جهانی پست می باشد .

اصول

یکم - نحوه مبادله کیسه های حاوی مرسولات پستی

ماده 241 - کیسه های پستی حاوی مرسولات پستی باید هنگام ورود به گمرکات مرزی و همچنین ارسال به خارج در دفاتر مبادله پستی بوسیله گمرک پلمپ شده و مورد نظارت قرار گیرد .

دوم - نظارت و بررسی گمرکی مرسولات ارسالی به خارج از کشور

ماده 242 - کلیه مرسولات ارسالی به خارج از کشور که مشمول نظارت گمرکی هستند باید با فرمهای CN22 و CN23 که توسط ارسال کننده مرسله تکمیل می شود همراه باشند فرمهای یاد شده که اظهار نامه های گمرکی مرسولات پستی تلقی و بررسی گمرکی براساس آن انجام می شود توسط ادارات پست در اختیار فرستنده قرار داده می شود .

در واحدهای پستی که واحد گمرکی وجود دارد نمایندگان گمرک مستقر در واحد پستی مرسولات مشمول مقررات گمرکی را مورد نظارت قرار می دهند و مرسولات پستی را با مهر یا با روشهای خود کار دیگری که از ناحیه گمرک ایران تجویز و مورد اجراء گذاشته می شود ممهور می نمایند .

ماده 243 - در نقاطی که واحد گمرکی وجود ندارد ماموران پست دارای نیابت از گمرک باید مرسولات پستی به مقصد خارج از کشور را به همراه فرمهای تکمیل شده CN22 و CN23 قبول و جهت اعمال نظارت گمرکی به واحدهای مبادله پست ارسال کنند .

ماموران مزبور باید قبلا دوره آموزشی تعیین شده از طرف گمرک ایران را طی نمایند .

تبصره 1 - گمرک ایران فهرست اشیاء ممنوع الصدور و مقررات مربوط را جهت اطلاع ادارات پست در اختیار وزارتخانه ذیربط گذاشته و هرگونه تغییرات بعدی را نیز اطلاع خواهد داد .

تبصره 2 - در هر نقطه از کشور که دفتر مبادله مرسولات پستی به مقصد خارج از کشور دایر می باشد نماینده گمرک نیز در آنجا انجام وظیفه خواهد کرد .

تاسیس دفاتر مبادله با اطلاع و موافقت قبلی گمرک ایران خواهد بود .

ماده 244 - نمایندگان گمرک در واحدهای خدمات پستی ، مرسولات قبول شده را با توجه به فرمهای CN22 و CN23 همراه آنها کنترل و در صورت وجود تردید می توانند باز کردن آنها را جهت تطبیق محتوی با فرم همراه مرسله از مامور پست دفتر مبادله درخواست نمایند و در صورت مشاهده خلاف می توانند مرسله را برگشت داده و چنانچه ممنوع الصدور باشد آنرا ضبط و طبق مقررات مربوطه اقدام نمایند .

نمایندگان گمرک ، مرسولات ارسالی به خارج از کشور را نیز با الصاق پلمپ بر کیسه ها مورد نظارت قرار می دهند .

تبصره - نمایندگان گمرک باید ضمن نظارت در امر ارسال مرسولات پستی ، علاوه بر پلمپ نمودن کیسه های این مرسولات فرم های بارنامه های کیسه ها و امانات محتوی آنها را نیز به مهری که از طرف گمرک ایران تعیین می شود ممهور نمایند .

سوم - نظارت و بررسی گمرکی مرسولات وارده از خارج کشور

ماده 245 - کیسه های حاوی مرسولات وارده از خارج کشور در دفاتر مبادله مقصد با حضور و نظارت ماموران گمرک با توجه به صحت پلمپ مبداء و گمرک مرزی و بارنامه های همراه آنها باز می شوند . این نظارت با زدن مهری که از طرف گمرک ایران تهیه می گردد بر روی فرم های پستی که عبارت از بارنامه کیسه ها و محتویات آنها می باشد اعمال می شود .

ماده 246 - در صورتی که مرسوله ای پس از ارزیابی مشمول پرداخت حقوق ورودی باشد در دفتر مخصوص ثبت و پس از تعیین وجوه متعلقه و وصول آن به ترتیب مذکور در ماده 254 این قانون و در صورت معافیت بدون صدور پروانه یا پته ، با ثبت در دفتر مذکور و ممهور کردن اسناد و مرسوله به مهر معافیت به گیرنده تحویل خواهد شد .

تبصره - ترخیص محمولات و مرسولاتی که جنبه تجاری داشته باشد تابع تشریفات و مقررات عمومی خواهد بود .

ماده 247 - در صورتی که مرسوله ای از نظر گمرک مشکوک باشد می تواند از مامور پست بخواهد که آن را باز نماید . در این مورد فرم مخصوص حاکی از باز شدن و تعیین مشخصات کالا طبق نمونه تعیین شده از ناحیه گمرک ایران ، به بسته مزبور الصاق خواهد شد .

تبصره - چنانچه نامه یا مرسله ای که اداره پست مجاز به باز کردن آن نیست بنظر گمرک مشکوک بنظر برسد طبق ماده 23 آئین نامه اجرائی موافقت نامه امانات پستی در مورد آن اقدام خواهد شد . این رویه در مورد مرسولات به مقصد خارج از کشور نیز لازم الاجراء می باشد .

چهارم - نگاهداری مرسولات پستی وارده از خارج از کشور که مشمول پرداخت حقوق ورودی می باشد .

ماده 248 - مرسولات پستی واره از خارج کشور مشمول پرداخت حقوق ورودی در انبارهای پست زیر کلید و نظارت گمرک نگاهداری خواهد شد .

ماده 249 - مرسولات پستی وارده از خارج کشور که طبق مقررات پست متروکه تلقی می شود اداره پست مکلف است فهرست این قبیل کالاها را که حاوی کلیه مشخصات براساس اعلامیه های مربوطه باشد تنظیم و به همراه کالا به انبارهای گمرکی تحویل دهد شرکت پست مکلف است جهت کالای اخیرالذکر مکانی در اختیار گمرک قرار دهد .

تبصره - کالاهای تجاری حمل شده با پست از مقررات این ماده مستثنی بوده و از هر لحاظ تابع تشریفات و مقررات عمومی خواهد بود . در موارد استثنائی طبق درخواست کتبی پست می توان مدت توقف کالا را تا حداکثر چهارماه تمدید کرد .

پنجم - حمل و مبادله مرسولات وارده از خارج ، در داخل کشور (ترانزیت داخلی)

ماده 250 - در مورد مرسولات پستی ترانزیت داخلی اظهارنامه ترانزیت داخلی مرسولات پستی در چهار نسخه تنظیم و صادر می شود که یک نسخه به پست مقصد ارسال، یک نسخه در پست مبدا نگاهداری ، یک نسخه جهت گواهی و اعلام وصول مرسولات به گمرک مقصد و نسخه چهارم در گمرک مبدا نگاهداری می شود .

تبصره 1 - در صورتی که مرسله ترانزیتی با توجه به مشخصات مندرج در اظهارنامه غیرمجاز یا ممنوع تشخیص داده شود اداره گمرک ضمن صدور اجازه ترانزیت مرسله به مقصد مشخصات و مراتب ممنوعیت کالا را در ظهر اظهارنامه جهت اطلاع گمرک مقصد منعکس خواهد نمود .

تبصره 2 - اداره پست می تواند در یک اظهار نامه ترانزیتی چندین محموله و مرسله پستی را یک جا اظهار نماید .

ماده 251 - نظارت در امر کیسه بندی و ارسال مرسولات ترانزیت داخلی با صدور اظهارنامه موضوع ماده 250 این قانون با پلمپ کیسه ها یا به روش های خودکار که قانونا تجویز و به اجراء گذاشته می شود اعمال و مشخص خواهد گردید.

تبصره - در مورد کیسه های حاوی مرسولات ترانزیتی در دفاتر مبادله مقصد عینا همانند کیسه های وارده از خارج رفتار و اعمال مقررات خواهد شد .

ششم - برگشت مرسولات پستی وارده از خارج کشور یا ارسال آنها به مقصد جدید در خارج از کشور .

ماده 252 - در مورد مرسولات پستی برگشتی به مبدا و یا ارسالی به مقصد جدید در خارج کشور اظهارنامه مرجوعی در چهار نسخه تنظیم می شود ، یک نسخه بدفتر مبادله پستی تنظیم کننده دپش یک نسخه به گمرک ناظر بر تنظیم دپش یک نسخه در گمرک مبدا و نسخه چهارم در پست مبدا نگاهداری خواهد شد .

مرسولات برگشتی توسط ماموران گمرک پلمپ شده و در جوف کیسه هائی که توسط ماموران پست و گمرک پلمپ می شود به دفاتر مبادله پستی ارسال می گردد.

ماده 253 - ماموران گمرک در دفاتر مبادله پستی تنظیم کننده دپش با درج شماره دپش ردیف ثبت مرسوله و تاریخ ارسال آنها در نسخه اظهارنامه مراتب مرجوع شدن مرسولات را ضمن عودت نسخه اظهارنامه به گمرک مبداء اطلاع می دهند .

تبصره - ماموران گمرک مرزی مکلفند نسخه تحویل دپش های خروجی را پس از بررسی صحت پلمپ گمرک مبداء دپش امضاء و خروج از مرز مرسولات را تائید نمایند .

هفتم - نحوه توزیع مرسولات و دریافت حقوق ورودی

ماده 254 - حقوق ورودی و مرسولات وارده از خارج توسط گمرک وصول می شود ، ولی مرسولات قابل توزیع بوسیله پست با صدور پروانه یا پته توسط ماموران گمرک تعیین و در دفتر مخصوص ثبت و پروانه یا پته گمرکی به همراه صورتحساب و جوه متعلقه به پست تحویل می شود، ادارات پست پس از وصول حقوق ورودی از گیرندگان ، و جوه دریافتی را بحساب گمرک واریز و حداکثر ظرف 20 روز از تاریخ تحویل صورتحساب با گمرک تسویه حساب نموده و جوه واریز شده به درآمد قطعی منظور می گردد .

ماده 255 - در صورتی که مرسله ای طبق مقررات پستی غیرقابل توزیع تشخیص و برگشت آن به مبداء بلامانع باشد با تنظیم اظهارنامه مرجوعی به کشور فرستنده یا مقصد جدید از کشور ارسال و پروانه یا پته گمرکی با قید شماره اظهارنامه مرجوعی و علت برگشت در قبال اخذ رسید عینا جهت ابطال به گمرک مسترد خواهد شد .

بخش چهارم - مقررات گمرکی مربوط به فروشگاههای آزاد

تعریف

ماده 256 - فروشگاههای آزاد فروشگاههایی است که تحت نظارت گمرک در فرودگاههای بین المللی و بنادر و مبادی زمینی دایر و اجازه داده می شود که در آنها کالاهای خارجی با معافیت از پرداخت حقوق ورودی و کالاهای داخلی ، به مسافرین ورودی یا خروجی یا خدمه و سائل نقلیه ورودی و خروجی با رعایت مقررات مربوطه فروخته شود .

تاسیس و محل استقرار فروشگاههای آزاد پس از کسب مجوز از سازمان تحویل گیرنده یا ذریبط و با هماهنگی گمرک و همچنین نوع کالایی که در آنها عرضه می شود موکول به موافقت قبلی گمرک ایران می باشد .

اصول

ماده 257 - کالایی که بنام فروشگاه آزاد از خارج وارد می شود تحویل انبار گمرکی شده و سپس با انجام تشریفات ورود موقت و صدور پروانه به انبار فروشگاه منتقل می شود کالای داخلی نیز با انجام تشریفات و صدور پروانه صدور موقت به این انبارها تحویل می گردد .

ماده 258 - در انبار فروشگاه دفتری برای ثبت کالای وارده از خارج و دفتری ثبت کالای داخلی بر طبق نمونه ای که از طرف گمرک ایران تعیین می شود نگهداری و کلیه صفحات آن قبلا از طرف گمرک شماره گذاری و تعداد صفحات آن در اولین صفحه قید و توسط رئیس گمرک امضاء و دفتر پلمپ می شود .

ماده 259 - انبار فروشگاه در صورتی که خارج از انبارهای گمرکی باشد ، با دو قفل که کلید یکی از آنها در گمرک نگهداری می شود بسته شده و بدون حضور نماینده گمرک هیچکس حق باز کردن قفل یا ورود به انبار را ندارد بعلاوه درب انبار بایستی در هر مورد توسط نماینده گمرک پلمپ گردد .

تبصره - شکستن یا باز کردن پلمپ گمرک مشمول کیفرهای مندرج در قانون مجازات اسلامی است .

ماده 260 - مسئولیت حفظ و نگهداری کالا در انبار فروشگاه بعهده دارنده فروشگاه بوده و در صورت فقدان یا کاهش کالا طبق مقررات مربوط به ورود موقت اقدام خواهد شد .

دارنده یا بهره بردار فروشگاه موظف است در آخر هر ماه گزارش عملکرد فروشگاه حاکی از موجودی و فروش کالا را طبق مندرجات دفاتر خود تهیه و به گمرک تسلیم نماید .

ماده 261 - فروش کالا به هر مسافر یا خدمه باید در قبال رویت گذرنامه ممهور شده به مهر ورود یا خروج انجام گیرد و در قبض فروش صادره برای کالا نام مسافر ، شماره گذرنامه ، شماره پرواز یا سفر یا وسیله نقلیه قید گردد . قبض فروش در سه نسخه صادر می شود که یک نسخه در فروشگاه نگهداری ، یک نسخه به مسافر و نسخه سوم به گمرک تسلیم می گردد .

شرایط و میزان فروش کالا به هر مسافر یا خدمه از طرف گمرک ایران بصورت بخشنامه و بطور عام اعلام می شود.

ماده 262 - کالائی که با معافیت در فروشگاه به مسافران خروجی فروخته می شود باید در کیسه های مخصوص بسته بندی شده و بر روی آن مهر یا برجسب (فروشگاه آزاد) زده شده و همراه با قبض فروش به مسافر تحویل گردد .

ماده 263 - چنانچه کالائی که باید در فروشگاه با معافیت گمرکی به مسافر یا خدمه خروجی فروخته شود ، در حین خروج از اماکن گمرکی برای ورود به کشور کشف گردد قاچاق تلقی شده و با مرتکب یا مرتکبین بر طبق مقررات مربوط رفتار خواهد شد .

ماده 264 - مهلت ورود موقت کالای خارجی موضوع این فصل شش ماه خواهد بود . در موارد استثنائی بدرخواست دارنده یا بهره بردار فروشگاه و بر حسب نوع کالا مدت مزبور با تشخیص گمرک قابل تمدید می باشد .

پس از انقضای مهلت دارنده یا بهره بردار فروشگاه موظف است کالا را برگشت یا با رعایت کلیه مقررات مربوطه و پرداخت حقوق ورودی ترخیص نماید در غیر این صورت کالا متروکه محسوب شده و بدون اخطار و آگهی بفروش می رسد .

ماده 265 - برای واریز هر پروانه ورود موقت دارنده یا بهره بردار فروشگاه موظف است بمحض خاتمه فروش کالای موضوع پروانه ، به منظور صدور پروانه برگشتی یا پروانه ورود قطعی و در مورد کالای داخلی به منظور تایید خروج کالا و تبدیل پروانه

بسمه تعالی

قانون امور گمرکی

قسمت اول - کلیات

فصل اول - تعاریف

ماده 1 - مفاهیم اصطلاحات گمرکی بکار برده شده در این قانون طبق تعریفی است که از طرف شورای همکاری گمرکی بصورت مجموعه برای کشورهای عضو منتشر شده و یا می شود مگر اینکه در این قانون از آن تعریف دیگری بعمل آمده باشد.

ماده 2 -

الف - اظهار کالا: عبارت است از بیانیه شفاهی یا کتبی (حسب مقررات این قانون) به گمرک که بر اساس آن اظهار کننده رویه گمرکی مورد نظر خود در خصوص کالا را مشخص و اطلاعات مورد نیاز گمرک برای اجرای مقررات گمرکی را ارائه میدهد.

ب - اظهار کننده: صاحب کالا یا نماینده او است که کالا را به گمرک اظهار می کند.

پ - اماکن گمرکی: عبارت است از انبارها، باراندازها، اسکله ها، فرودگاهها، ایستگاههای راه آهن، محوطه ها و بطور کلی هر محل یا مکانی که تحت نظارت گمرک بوده و برای انباشتن و جابجایی کالای گمرک نشده از آن استفاده می شود این اماکن می تواند انبارهای گمرکی یا انبارهای اختصاصی و سردخانه های عمومی باشد.

ت - تشریفات گمرکی: عبارت است از کلیه عملیاتی که توسط اشخاص ذیربط و گمرک به منظور اجرای مقررات گمرکی انجام می شود.

ث - تضمین : از نظر این قانون وثیقه یاسندی است که برای اجرای الزامی در برابر گمرک از قبیل انجام تشریفات گمرکی ، پرداخت وجوه یا ارائه اسناد (غیر از مواردی که الزام قانونی دیگری وجود دارد) تودیع میشود و می تواند به صورت وجه نقد ، ضمانت نامه بانکی یا بیمه نامه معتبر باشد .

ج - تعهد : عبارت است از قبول الزام به پرداخت وجه یا ارائه سند (غیر از مواردی که الزام قانونی دیگری وجود دارد) یا انجام یا ترک فعل در مهلت معینی بصورت کتبی ، چک یا سفته .

چ - حقوق ورودی : عبارت است از کلیه وجوهی که به ورود کالا تعلق گرفته و گمرک قانوناً مسئول وصول آن می باشد، ولی شامل هزینه های انجام خدمات نمی شود.

ح - حمل یکسره : عبارت است از ورود و خروج کالا بدون تخلیه در انبارهای گمرکی .

خ - روز اظهار : روزی است که اظهارنامه امضاء شده توسط اظهارکننده و اسناد ضمیمه آن به گمرک تحویل و شماره دفتر ثبت اظهارنامه (اعم از دستی یا رایانه ای) به آن اختصاص می یابد .

د - سازمان تحویل گیرنده : شخص حقوقی است که به موجب قانون یا قراردادهای متکی به قانون مسئولیت تحویل و تحول و نگهداری کالاهای گمرک نشده عموم اشخاص در انبارهای گمرکی (موضوع ماده 77) را عهده دار می باشد. این اصطلاح شامل سازمان مسئول فروش کالای متروکه و ضبطی نمی باشد.

ذ - سیستم هماهنگ شده : یعنی سیستم هماهنگ شده توصیف و کدگذاری کالا که بر اساس کنوانسیون مورخ 14 ژوئن 1983 به تصویب شورای همکاری گمرکی رسیده و جمهوری اسلامی ایران بر اساس ماده واحده مورخ 1373/6/30 به آن پیوسته است .

ر - شخص : اعم از شخص حقیقی یا حقوقی می باشد ، مگر اینکه در این قانون به طور دیگر مقرر شده باشد .

ز - شورای همکاری گمرکی : سازمان بین المللی بین الدولی است که بر اساس کنوانسیون مورخ 15 دسامبر 1950 ایجاد و جمهوری اسلامی ایران در اسفند ماه سال 1337 شمسی به آن پیوسته است .

ژ - صاحب کالای تجاری : از نظر گمرک کسی است که نسخ اصلی اسناد خرید یا حمل بنام او صادر (در مورد کالای خریداری شده از طریق سیستم بانکی آن اسناد از طرف بانک مهر شده) و حواله تحویل (ترخیصیه) نیز بنام او باشد یا اسناد مزبور بنام وی ظهنویسی و صحت امضاء واگذارنده از طرف مقام صلاحیتدار گواهی شده باشد .

س - قلمرو گمرکی : قلمرو تحت حاکمیت و صلاحیت جمهوری اسلامی ایران است که مقررات گمرکی در آن قابل اجراء می باشد.

ش - کالای داخلی : کالایی است که در قلمرو گمرکی تولید (طبق تعریف ماده 41)، ساخته یا کالای خارجی است که ورود قطعی شده است.

ص - کالای گمرک نشده : کالایی است که تحت نظارت و کنترل گمرک بوده و تشریفات گمرکی آن انجام نشده است.

ض - کنترل‌های گمرکی : عبارت است از اقداماتی که توسط گمرک به منظور حصول اطمینان از رعایت مقررات گمرکی انجام می شود.

ط - گمرک : گمرک جمهوری اسلامی ایران است که مسئول اجرای مقررات گمرکی ، وصول وجوه گمرکی و همچنین مسئول اجرای سایر قوانین و مقررات مربوط به کالاهای ورودی ، خروجی و جابجایی یا انبار کردن این کالاها و همچنین تهیه ، تنظیم و اعلام آمارهای مربوط به این فعالیتها می باشد ، و شامل گمرک ایران (ستاد) و گمرکات (اجرایی) است .

ظ - مقررات گمرکی : عبارت است از قانون امور گمرکی ، قانون مقررات صادرات و واردات ، آئین نامه اجرایی و جداول ضمیمه آن ، پرداخت حقوق ورودی و هزینه انجام خدمات متعلقه و سایر مقررات متکی به قانون که به وارد کردن ، خارج کردن ، جابجایی و انبار کردن کالا مربوط شده و اجراء آن به گمرک واگذار گردیده است . همچنین این اصطلاح به معنای مقرراتی است که گمرک بر اساس اختیارات قانونی خود وضع می نماید.

ع - موسسات حمل و نقل : اشخاصی هستند که طبق مقررات متکی به قانون مجاز به انجام عملیات حمل و نقل بین المللی اعم از فعالیت های کریری و فوروردری یا تواما می باشند.

غ - هزینه های انجام خدمات : وجوهی است که در قبال انجام خدمات از قبیل باربری ، انبارداری در انبارهای گمرکی ، آزمایش و تعرفه بندی ، مراقبت ، بدرقه ، توزین کالا و خدمات فوق العاده دریافت و شرایط و ضوابط آن متناسب با خدمات انجام شده تعیین و وصول می شود.

فصل دوم - اصول کلی

بخش اول - وصول حقوق ورودی و هزینه ها

ماده 3 - حقوق ورودی فقط از کالای ورود قطعی دریافت می شود.

ماده 4 - حقوق ورودی و هزینه های انجام خدمات بدون توجه به نو یا مستعمل بودن طبق مآخذ مقرر بوسیله گمرک به ریال وصول می شود.

تبصره 1 - هزینه های انجام خدمات می تواند با رعایت مقررات مربوطه و متناسب با خدمات انجام شده مستقیماً توسط اشخاص حقوقی ارائه دهنده خدمت وصول شود .

تبصره 2 - در احتساب جمع وجوهی که گمرک برای انجام تشریفات گمرکی وصول می کند کسر یک هزار ریال ، یک هزار ریال محسوب می شود .

تبصره 3 - صاحب کالا مسئول پرداخت حقوق ورودی ، هزینه های انجام خدمات و جرائم متعلقه است .مسئول پرداخت جریمه قاچاق حسب قوانین مربوطه خواهد بود.

ماده 5 - حقوق ورودی به صورت نقدی وصول می شود ولی گمرک می تواند با موافقت وزارت امور اقتصادی و دارائی ، حقوق ورودی کالای متعلق به وزارتخانه ها و موسسات دولتی را با تعهد مسئولان مالی سازمان مربوطه با تعیین مهلت، و کالای متعلق به سایر اشخاص را با اخذ ضمانت نامه بانکی و کارمزد به میزانی که هر سال از طرف وزارت امور اقتصادی و دارائی اعلام می شود و تعیین مهلتی که حداکثر بیش از یک سال نباشد بطور قطعی ترخیص کند.

ماده 6 - در قبال هر گونه پرداختی در وجه گمرک ، رسید وجه به پرداخت کننده داده می شود.

ماده 7 - افزایش حقوق ورودی (به استثنای سودبازرگانی) شامل کالای موجود در اماکن گمرکی نخواهد بود.

ماده 8 - کالای ترخیص نشده ، وثیقه پرداخت کلیه وجوه متعلقه به آن کالا که وصول آن قانوناً بعهد گمرک است و همچنین سایر بدهی های قطعی صاحب کالا بابت این وجوه می باشد.

گمرک نمی تواند قبل از دریافت یا تامین وجوه مذکور اجازه تحویل و ترخیص کالا را بدهد.

ماده 9 - گمرک مجاز است هر گونه مطالبات گمرکی قطعی ناشی از اجرای این قانون از اشخاص را از طریق عملیات اجرایی طبق آئین نامه اجرائی قانون مالیات های مستقیم وصول کند.

بخش دوم - هزینه های انجام خدمات

هزینه انبارداری و باربری

ماده 10 - از کالاهایی که در انبارهای گمرکی تخلیه و نگهداری می شود، هزینه انبارداری و باربری متناسب با خدمات انجام شده و بر اساس نرخ های مصوب هیات دولت یا مراجع ذیصلاح مربوطه تعیین و وصول میشود.

تبصره - منظور از باربری عملیاتی است که برای تخلیه ، بارگیری ، جابجائی و صفائی کالا انجام می شود.

خدمات فوق العاده

ماده 11 - انجام خدمات و تشریفات گمرکی در ایام یا ساعات تعطیل یا در خارج از اماکن گمرکی مستلزم موافقت گمرک با درخواست متقاضی می باشد که در این صورت هزینه خدمات فوق العاده متناسب با خدمات انجام شده که میزان آن به پیشنهاد گمرک ایران به تصویب هیات وزیران می رسد دریافت خواهد شد.

تبصره 1 - خدمات مشروحه در زیر بدون اینکه محتاج به درخواست قبلی و تحصیل اجازه و پرداخت هزینه خدمت فوق العاده باشد در تمام اوقات اعم از ساعات اداری یا ایام و ساعات غیر اداری یا تعطیل توسط گمرک انجام می گیرد: پیاده کردن مسافرین و پیک سیاسی و معاینه توشه و اشیای شخصی آنها و همچنین پیاده کردن کیسه های پستی، سوار کردن مسافرین و پیک سیاسی و بارگیری کیسه های پستی به وسائل نقلیه مشروط بر اینکه نمایندگان موسسات حمل و نقل ، رئیس گمرک و سازمان تحویل گیرنده کالا را بطور موردی برای اینکه بتواند کارمندان مورد نیاز را حاضر نماید به موقع مطلع سازند و اظهارنامه اجمالی و رونوشت بارنامه و سایر اسناد را قبل از شروع کار به گمرک و سازمان تحویل گیرنده تسلیم نمایند.

تبصره 2 - هرگاه ساعات ورود و حرکت وسائل نقلیه مطابق برنامه های منظم ، معین و معلوم باشد احتیاجی به اعلام موردی نخواهد بود.

تبصره 3- واگن های راه آهن ممکن است در خارج از ساعات اداری بدون هیچ تشریفاتی به انبارهای گمرکی وارد شوند، مشروط بر اینکه درخواست معاینه یا تحویل گرفتن کالا یا شمارش محمولات آنها نشده و منظور فقط امانت گذاشتن موقتی به انتظار رسیدن ساعات کار اداری بوده که متضمن مسئولیتی برای گمرک و سازمان تحویل گیرنده نگردد.

سایر خدمات

ماده 12- سایر هزینه ها متناسب با خدمات انجام شده و براساس نرخهای مقرر دریافت خواهد شد.

بخش سوم - استفاده از فنون اطلاعات

ماده 13- به منظور انجام کنترل های گمرکی ، پشتیبانی از عملیات و تشریفات گمرکی و تا جایی که برای گمرک و تجارت مقرون به صرفه باشد ، گمرک مجاز است از فنون اطلاعات و تجارت الکترونیک ضمن تعیین شرایط به کارگیری آن و تا حد امکان با مشورت طرف های مرتبط استفاده نماید.

ماده 14 - در صورت استفاده از رایانه ، گمرک از استانداردهای پذیرفته شده بین المللی استفاده خواهد نمود. همچنین روشهای تجارت الکترونیک می تواند به عنوان جایگزین روشها و الزامات اسناد کاغذی مورد استفاده قرار گیرد.

ماده 15 - تائید اصالت داده های الکترونیکی مطابق قوانین جمهوری اسلامی ایران خواهد بود.

ماده 16 - گمرک می تواند نگهداری اطلاعات مورد نیاز خود و نیز تبادل اطلاعات بین ادارات گمرک و سایر طرفهای مورد تائید قانونی را به طرق فنون تجارت الکترونیک (ELECTRONIC COMMERCE) انجام دهد. همچنین در گمرکاتی که سیستم رایانه ای ترخیص عملیاتی می باشد ، فرم الکترونیکی اظهارنامه مبتنی بر نظر گمرک ایران قابل قبول خواهد بود.

بخش چهارم - تضمین

ماده 17 - به استثنای مواردی که مشخصاً ذکر گردیده و هزینه های انجام خدمات که نقداً وصول می گردد، میزان تضمین برای کالاهای مجاز حداکثر معادل حقوق ورودی متعلقه و برای سایر کالاها حداکثر معادل سه برابر ارزش کالا بعلاوه حقوق ورودی متعلقه خواهد بود که حسب مورد توسط گمرک تعیین می گردد.

ماده 18 - اظهارکننده روش تودیع تضمین را از انواع موارد موضوع بند ث ماده 2 انتخاب و ارائه می نماید.

ماده 19 - تضمین را می توان به صورت کلی یا موردی تودیع نمود و بلافاصله پس از انجام الزامات تضمین مربوطه باید آزاد شود.

بخش پنجم - کنترل‌های گمرکی

ماده 20 - مسافرین و کالاها، از جمله وسایل نقلیه ، که به قلمرو گمرکی وارد یا از آن خارج می گردند ، اعم از اینکه مشمول حقوق ورودی باشد یا نباشد ، مشمول کنترل‌های گمرکی خواهند بود.

ماده 21 - در اجرای کنترل‌های گمرکی ، گمرک مجاز است از شیوه‌های مدیریت خطر (RISK MANAGEMENT) استفاده کند. و به منظور انجام کنترل‌های گمرکی و اینکه چه اشخاص و چه کالاهایی ، از جمله وسایل نقلیه و تا چه حدی باید مورد واری و معاینه قرار گیرند از فنون تجزیه و تحلیل و انتخاب خطر ، بازرسی های اتفاقی و همچنین از دستگاههای کشف استفاده نماید.

ماده 22 - گمرک برای پشتیبانی از اجرای مدیریت و انتخاب خطر، یک خط مشی قابل سنجش قانونی را اتخاذ خواهد نمود . همچنین برای اجرای کنترل‌های گمرکی مجاز به استفاده از روشهای مبتنی بر حسابرسی و خدمات حسابرسان رسمی می باشد.

ماده 23 - گمرک به منظور تقویت کنترل‌های گمرکی ، می تواند با ادارات گمرکی سایر کشورها و سازمانهای مرتبط با تجارت (از جمله انجمن ها و موسسات بازرسی مجاز) همکاری نماید و همچنین نسبت به انعقاد موافقتنامه های کمک های متقابل اداری با رعایت اصل 77 قانون اساسی اقدام کند.

ماده 24 - گمرک انجام تشریفات گمرکی حیوانات زنده ، کالاهای فاسدشدنی و کالاهائیکه فوری بودن ترخیص آن مورد قبول گمرک باشد را در اولویت قرار خواهد داد .

ماده 25 - گمرک می تواند در موارد استثنایی که مقتضی بداند مامورانی تعیین تا کالا را بدرقه یا مراقبت نمایند.

ماده 26 - با توجه به وظایف گمرک و مسئولیت آن در اجرای کنترل‌های گمرکی در مبادی ورودی و خروجی ، سایر کنترل ها (از جمله بازرسی های پزشکی انسانی ، دامپزشکی ، گیاهی ، کنترل های استانداردهای فنی و کنترل های

کیفیت) باید بصورت هماهنگ و تحت نظارت گمرک ساماندهی شود. برخی از این کنترل ها به منظور تسهیل تجارت بین المللی می تواند با هماهنگی قبلی به گمرک واگذار یا در مکانی غیر از مرز مجاز صورت گیرد. وزارتخانه ها و سازمانهای مسئول این کنترل ها باید به منظور انجام سریع وظایفشان امکانات و تسهیلات لازم را فراهم نمایند.

بخش ششم - اطلاعات ارائه شده توسط گمرک و الزامات سیستم هماهنگ شده

ماده 27 - گمرک مکلف است اطلاعات لازم برای انجام تشریفات گمرکی را بموقع منتشر نماید. همچنین می تواند اطلاعات و آمار مورد درخواست اشخاص در ارتباط با امور گمرکی، (باستثنای اطلاعات خصوصی یا محرمانه موثر بر کار گمرک و اشخاص دیگر) را ارائه دهد. دادن اطلاعات محرمانه بر اساس قانون و یا تقاضای مقامات صالحه خواهد بود.

ماده 28 - دولت مکلف است طبق قانون الحاق به قرارداد سیستم هماهنگ شده، این سیستم طبقه بندی را در تدوین جدول تعرفه گمرکی مورد استفاده قرار دهد. گمرک باید اصلاحاتی که طبق قرارداد مربوطه در سیستم هماهنگ شده بعمل می آید، در جدول تعرفه منظور و برای اطلاع عامه آگهی نماید. در صورتی که اصلاحات مزبور موثر در ماخذ حقوق گمرکی و سود بازرگانی باشد، کالای موجود در گمرک و کالایی که قبل از اعلام آگهی برای آن گشایش اعتبار شده است مشمول ماخذ کمتر خواهد بود.

گمرک مکلف است یادداشتهای توضیحی سیستم هماهنگ شده، اصلاحات بعدی آن و همچنین آراء طبقه بندی صادره از شورای همکاری گمرک را برای اطلاعات عامه منتشر و در طبقه بندی کالا ملاک عمل قرار دهد. در مواردی که در عبارات جدول تعرفه ابهام وجود داشته باشد، متن سیستم هماهنگ شده و یادداشتهای توضیحی آن به زبانهای رسمی کنوانسیون مربوطه ملاک عمل خواهد بود.

فصل سوم - ارزش کالا

بخش اول - ورودی

ماده 29 - ارزش گمرکی کالای ورودی ارزش معاملاتی است . یعنی قیمت واقعا پرداخت شده یا قابل پرداخت برای کالا در زمان فروش برای صدور به قلمرو گمرکی بر اساس اسناد تسلیمی صاحب کالا که طبق شرایط و ضوابط مقرر در ماده 35 تعدیل می شود ، مشروط به این که :

الف - هیچگونه قید و محدودیتی در حق تصرف یا استفاده از کالا برای خریدار وجود نداشته باشد ، مگر محدودیت های قانونی یا آنهایی که در قیمت کالا اثری ندارند؛

ب - فروش یا قیمت کالا تابع شرایط یا ملاحظاتی نباشد که نتوان در ارتباط با کالای وارده برای آن تعیین ارزش کرد ؛
پ - هیچ بخشی از وجوه حاصله از فروش مجدد یا واگذاری یا استفاده بعدی بوسیله خریدار ، بطور مستقیم یا غیر مستقیم عاید فروشنده نشود مگر آنکه طبق بند (ت) ماده 35 برای آن تعدیل مناسبی انجام شود ؛

ت - خریدار و فروشنده وابسته نبوده یا آنکه وابستگی آنها بر ارزش کالا اثری نداشته باشد .

ماده 30 - هرگاه نتوان ارزش گمرکی کالای ورودی را طبق شرایط ماده 29 تعیین کرد ارزش آن بر اساس ارزش معاملاتی کالای یکسان و ساخت همان کشور که همزمان با کالای مزبور برای صدور به قلمرو گمرکی فروخته شده و مورد قبول گمرک قرار گرفته است با رعایت ضوابط تعدیل موضوع ماده 35 ، تعیین خواهد شد.

ماده 31 - ارزش کالائی را که نمی توان بر اساس مواد 29 و 30 تعیین نمود ، ارزش آن بر اساس ارزش معاملاتی کالای مشابه ، ساخت همان کشور که همزمان با کالای مزبور برای صدور به قلمرو گمرکی فروخته شده و مورد قبول گمرک قرار گرفته است ، با رعایت ضوابط تعدیل موضوع ماده 35 تعیین خواهد شد.

تبصره 1 - در اجرای مواد 30 و 31 شرایط و سطح تجارت ، همچنین مقدار خرید باید مورد توجه قرار گرفته و بهمین ترتیب بابت اختلافات احتمالی در شیوه و یا مسافت حمل کالاهای یکسان یا مشابه در مقایسه با کالای مورد ارزش گذاری تعدیل لازم صورت گیرد.

تبصره 2 - هرگاه در اجرای مواد 30 و 31 بیش از یک ارزش معاملاتی برای کالا بدست آید، ارزش کمتر ملاک تعیین ارزش گمرکی قرار می گیرد .

ماده 32 - هرگاه بر اساس مواد پیش گفته نتوان ارزش کالای ورودی را تعیین نمود، ارزش آن کالا :

الف - بر اساس قیمت فروش هر واحد کالای وارده یا یکسان یا مشابه آن در بازار داخلی که همزمان با کالای مورد ارزش گذاری در بیشترین مقدار کل به افراد غیر وابسته به فروشنده فروخته می شود، با کسر موارد زیر تعیین خواهد شد :

1- سود و مخارج کلی معمول برای فروش آن نوع کالا، (شامل هزینه های مستقیم و غیرمستقیم بازاریابی)

2- هزینه های متداول بعد از ترخیص کالا مانند کرایه حمل، بیمه، دلالی و غیره

3- حقوق ورودی و سایر پرداختی هایی که به ورود یا فروش کالا تعلق گرفته است.

تبصره - در صورت عدم وجود سابقه فروش داخلی همزمان، بر اساس قیمت فروش کالای وارده یکسان یا مشابه آن در نزدیکترین تاریخ پس از ورود کالای مورد ارزش گذاری و حداکثر به فاصله نود روز، تعیین خواهد شد.

ب - چنانچه کالای وارده یا یکسان یا مشابه آن به همان وضعیت ورود به فروش نرسد بر اساس قیمتی که پس از پردازش، در بیشترین مقدار کل به اشخاص غیر وابسته فروخته می شود، پس از کسر ارزش افزوده بابت پردازش و کسر موارد مندرج در ذیل بند الف این ماده تعیین خواهد شد.

ماده 33 - ارزش کالائی را که نمی توان بر اساس مواد 29 لغایت 32 تعیین نمود، ارزش آن بر اساس " ارزش محاسباتی " که از جمع اقلام زیر تشکیل می شود، تعیین خواهد شد :

1- ارزش مواد و کلیه هزینه های ساخت یا پردازش که در تولید یا ساخت کالا بکار رفته است؛

2- سود و مخارج کلی که صادر کننده در قیمت فروش کالا منظور نموده است؛

3- سایر اقلامی که طبق ماده 35 باید به قیمت واقعاً پرداخت شده یا قابل پرداخت افزوده شود.

تبصره 1 - منظور از مخارج کلی فوق الاشاره هزینه های مستقیم و غیر مستقیم مربوط به تولید و فروش کالای مورد ارزش گذاری است که در بند اول منظور نشده است.

تبصره 2 - انتخاب اولویت در اجرای روش های تعیین ارزش بر اساس مواد 32 یا 33 می تواند بر اساس تقاضای وارد کننده باشد.

ماده 34 - اگر نتوان ارزش گمرکی کالای وارده را طبق مواد (29 لغایت 33) تعیین کرد ارزش گمرکی آن بر مبنای مدارک و اطلاعات موجود و با انعطاف در بکارگیری مقررات مواد فوق الذکر تعیین خواهد شد. در هر حال ارزش

گمرکی بر اساس موارد زیر تعیین نمی شود :

- قیمت صادراتی کالا برای فروش به کشورهای دیگر

- قیمت فروش کالا در بازار داخلی کشور صادر کننده

- قیمت فروش کالا در بازار سایر کشورها

- قیمت فروش کالاهای یکسان و مشابه تولید شده در قلمرو گمرکی

- تعیین حداقل ارزش قابل قبول برای کالا

- ارزشهای غیر واقعی و موهوم

ماده 35 - در تعیین ارزش گمرکی موضوع ماده 29 به قیمت واقعا پرداخت شده یا قابل پرداخت موارد زیر افزوده خواهد شد :

الف - هریک از موارد زیر و به مقداری که خریدار متقبل پرداخت آن شده اما در قیمت واقعا پرداخت شده یا قابل پرداخت کالا منظور نشده است :

اول - کرایه حمل و بیمه کالا تا ورود به اولین گمرک ؛

دوم - هزینه‌های تخلیه، بارگیری و جابجایی مربوط به کالا قبل از ورود به اولین دفتر گمرک؛

سوم - هزینه دلالی و کارمزد مربوط به کالا باستانی کارمزد پرداخت شده به کار گزار خریدار؛

چهارم - قیمت ظروفي که از نظر مقررات گمرکی جزو قیمت کالا منظور می‌شود و هزینه‌های بسته بندی کالا ؛

ب - ارزش کالا و خدمات زیر که به رایگان یا با هزینه کم توسط خریدار برای تولید کالای وارده فراهم شده، به نسبتی که به کالای وارده اختصاص یافته و در قیمت واقعا پرداخت شده یا قابل پرداخت منظور نشده است :

اول - مواد ، قطعات و تجهیزاتی که در تولید کالای وارده بکار رفته است ؛

دوم - کارهای طراحی ، مهندسی ، هنری ، تکمیلی و مانند آن مربوط به کالای وارده که در سایر کشورها انجام شده است ؛

پ - حق امتیاز و حقوق مالکیت معنوی ، اختراع و علامت تجاری مربوط به کالا که خریدار باید بعنوان شرط فروش

کالا آنها را بطور مستقیم یا غیر مستقیم پردازد به نسبتی که به کالای وارده مربوط می‌شود و در قیمت واقعا پرداخت

شده یا قابل پرداخت منظور نشده است ؛

ت - هر بخش از عواید فروش مجدد ، عواید واگذاری یا استفاده بعدی کالای وارده که بطور مستقیم یا غیرمستقیم به فروشنده تعلق می‌گیرد.

تبصره - در تعیین ارزش گمرکی کالا به جز آنچه که در این ماده پیش‌بینی شده است نباید مبلغ دیگری به قیمت واقعا پرداخت شده یا قابل پرداخت اضافه شود.

ماده 36 - ارزش گمرکی کالای ورودی بر مبنای نرخ ارز و برابریهای اعلام شده از طرف بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران در روز اظهار محاسبه و تعیین خواهد شد.

ماده 37 - اصطلاحات بکار رفته در این بخش دارای مفاهیم زیر می‌باشد:

الف - " کالای یکسان " کالایی است که از همه جهات از جمله خصوصیات مادی ، کیفیت و شهرت یکسان باشد . در اجرای این بند اختلافات جزئی ظاهری در صورت احراز سایر شرایط قابل چشم پوشی است .

ب - " کالای مشابه " کالایی است که گرچه از همه جهات همانند نیست ولی خصوصیات و مواد تشکیل دهنده مشابهی دارد که آن را قادر می‌سازد عملکرد یکسانی را انجام دهد و از نظر تجاری قابلیت جانشینی داشته باشد . کیفیت کالا ، شهرت آن و وجود یک علامت تجاری از جمله عواملی هستند که در تشخیص اینکه کالا مشابه است یا خیر ، مورد ملاحظه قرار می‌گیرد.

پ - " همزمان " زمانی است که در آن مدت قیمت فروش کالا به جمهوری اسلامی ایران در کشور مبدا ثابت بوده است.

ت - " سطح تجاری " مرحله ای از تجارت است که معامله فروش در آن انجام شده است . از قبیل فروش بین تولید کننده و عمده فروش یا عمده فروش و خرده فروش یا خرده فروش و مصرف کننده

ماده 38 - ارزش گمرکی کالای ورودی شامل هزینه‌ها یا موارد زیر نخواهد بود ، مشروط به آنکه از قیمت واقعا پرداخت شده یا قابل پرداخت کالا متمایز باشد؛

الف - هزینه ساختن ، بر پا کردن ، سوار کردن ، نگهداری یا کمک فنی در مورد کالاهایی مانند دستگاهها ، ماشین آلات و تجهیزات صنعتی که پس از ورود آنها انجام می‌شود ؛

ب - هزینه حمل و نقل پس از ورود کالا ؛

ب - هزینه بهره مربوط به تامین مالی خرید کالای وارده اعم از اینکه توسط فروشنده یا شخص ثالثی صورت گرفته باشد، مشروط به اینکه تامین مالی مستند بوده و نرخ بهره آن از نرخ بهره متداول در معاملات مشابه در زمان و محلی که تامین انجام شده است بیشتر نباشد؛

ت - هزینه اقداماتی که خریدار انجام می دهد و جزء شرایط انجام معامله نباشد، مانند فعالیت های بازاریابی برای کالا؛
ث - حق تکثیر و تولید داخلی کالای وارده؛

ج - ارزش یا هزینه اطلاعات و دستورالعمل های ضبط شده (نرم افزار) روی حاملین اطلاعات (نوار، صفحه، ...) برای بکارگیری در رایانه. در این موارد ارزش حامل خام محاسبه می شود.
در اجرای این بند:

“اطلاعات و دستورالعمل ها” شامل ضبط های صدائی، سینمائی، و ویدئوئی، نمی باشد.
“حاملین اطلاعات” شامل مدارهای مجتمع، نیمه هادی ها و وسایل مشابه یا وسایل تشکیل شده از این مدارها و دستگاه ها نخواهد بود.

بخش دوم - صدور

ماده 39 - ارزش گمرکی کالای صدور، یعنی قیمت فروش کالا برای صدور به اضافه هزینه بیمه، باربندی و حمل و نقل و سایر هزینه هایی که به آن کالا تا خروج از قلمرو گمرکی تعلق می گیرد که از روی سیاهه و اسناد تسلیمی صادر کننده تعیین می گردد.

در صورت عدم ارائه اسناد و یا نامتناسب بودن ارزش اظهار شده به دلائل مستند، گمرک ارزش کالای صدور را با استعلام از مراجع ذیربط و بر اساس قیمت عمده فروشی آن در بازار داخلی به اضافه هزینه هائی که تا خروج از قلمرو گمرکی به آن تعلق می گیرد تعیین خواهد نمود.

تبصره 1 - هزینه های متعلقه به کالا بعد از خروج از قلمرو گمرکی از قبیل کرایه حمل و بیمه باربری جزو ارزش گمرکی کالای صدور نمی باشد.

تبصره 2 - تشخیص نامتناسب بودن ارزش مانع از صدور کالا نبوده و گمرک می تواند با اخذ تعهد رسیدگی به ارزش را به بعد از صدور موکول نماید.

فصل چهارم

بخش اول - قواعد مبداء

تعاریف

ماده 40 -

الف - "کشور مبداء کالا" یعنی کشوری که در آن کالا، طبق ضوابط تعیین شده برای بکارگیری در جهت اهداف تعرفه ای گمرکی، محدودیت های مقداری یا هر اقدام دیگر مرتبط با امر تجارت، تولید یا ساخته شده است.

ب - "قواعد مبداء" مقررات مخصوصی است که بر اساس اصول مقرر در این قانون و توافق های بین المللی راجع به "ضوابط مبداء" (که جمهوری اسلامی ایران به آن پیوسته است، برای تعیین مبداء کالا بکار گرفته می شود.

پ - "ضابطه تغییر اساسی" ضابطه ای است که بر اساس آن مبداء کالا تعیین می شود و طبق آن کشوری مبداء کالا خواهد بود که در آن کشور آخرین عملیات اساسی پردازش یا ساخت انجام شده، به نحوی که این عملیات اساسی، صفت و خاصیت اصلی خود را به کالا بدهد.

اصول

ماده 41 - کالانی که تماماً در یک کشور تولید شده، همان کشور را باید مبداء آن کالا محسوب نمود. فقط موارد زیر بعنوان کالائی که تماماً در یک کشور تولید شده، در نظر گرفته خواهد شد:

الف - محصولات معدنی که از خاک، از آبهای سرزمینی یا از بستر دریای همان کشور استخراج می شوند؛

ب - محصولات نباتی که در همان کشور برداشت می شوند؛

پ - حیوانات زنده که در همان کشور بدنیا آمده و در همان کشور پرورش داده می شوند؛

ت - محصولاتی که از حیوانات زنده در همان کشور بدست می آیند؛

ث - محصولاتی که از صیادی یا ماهیگیری در همان کشور بدست می آیند؛

ج - محصولاتی که از صیادی در دریا یا سایر محصولاتی که از دریا بوسیله کشتی های همان کشور بدست می آیند؛

چ - محصولاتی که از کارخانه های مستقر بر روی عرشه کشتی های همان کشور منحصرآ از محصولات بند (ج) بالا بدست می آید ؛

ح - محصولاتی که از دریا یا اعماق آن در خارج از آبهای سرزمینی همان کشور استخراج می شود مشروط بر اینکه همان کشور حق انحصاری در آن آبها یا اعماق آن را داشته باشد ؛

خ - قراضه و ضایعات حاصل از عملیات ساخت یا پردازش ، و همچنین اشیاء مستعمل ، که در همان کشور جمع آوری شده و فقط مناسب برای بازیافت مواد خام باشند ؛

د - کالاهائی که در همان کشور منحصرآ از محصولات اشاره شده در بندهای (الف) تا (خ) بالا تولید شوند؛

ماده 42 - وقتی دو یا چند کشور در تولید کالا دخالت دارند (یعنی کالائی که تماما در یک کشور تولید نشده) ، مبداء آن کالا براساس ضابطه تغییر اساسی تعیین خواهد شد .

ماده 43 - در بکارگیری ضابطه تغییر اساسی ، گمرک از کنوانسیون بین المللی سیستم هماهنگک توصیف و کدگذاری کالا و همچنین قواعد هماهنگک مبداء تدوین شده توسط شورای همکاری گمرکی استفاده خواهد نمود .

ماده 44 - در اجرای این قانون یا توافقات بین المللی وقتی که ضابطه تغییر اساسی بر مبنای شرط درصدی از ارزش تعیین می شود ، ارزش ها باید طبق موازین زیر منظور گردد :

برای مواد وارداتی ، ارزشی که بر اساس آن به هنگام ورود حقوق ورودی وصول می شود و چنانچه این مواد مبداء مشخصی نداشته باشند ، بر اساس اولین قیمت قابل اثبات پرداخت شده در قلمرو گمرکی کشوری که آن مواد ساخته شده است ؛

برای کالاهای تولید شده در داخل ، بر اساس قیمت صادراتی آن کالا طبق ماده 39

ماده 45 - عملیاتی که نقشی در ایجاد صفت یا خاصیت اصلی کالاها ندارند یا نقش اندکی دارند ، و بخصوص عملیاتی که محدود به یک یا چند از موارد زیر باشد، بعنوان عملیات اساسی پردازش یا ساخت تلقی نخواهند شد ؛

الف - عملیاتی که برای حفظ کالا در جریان حمل یا انبار کردن لازم است ؛

ب - عملیاتی که در بهبود بسته بندی یا کیفیت ارائه به بازار کالا یا عملیاتی که برای آماده کردن کالا برای ارسال ، از قبیل بسته بندی مجدد ، درجه بندی و ... دخالت دارند ؛

پ - عملیات ساده سوار کردن ؛

ت - مخلوط کردن کالاهای دارای مبداءهای مختلف ، مشروط بر اینکه صفت اصلی محصول بدست آمده از اختلاط ، اساساً مغایر با مشخصات کالاهائی که با یکدیگر مخلوط شده اند نباشد .

ماده 46 - ملزومات ، لوازم یدکی ، ابزار آلات برای استفاده با ماشین ، وسائل ، دستگاه ها یا وسائل نقلیه ، دارای همان مبداء ماشین ، وسائل ، دستگاه ها یا وسائل نقلیه خواهد بود ، مشروط بر اینکه به همراه آنها وارد و معمولاً با آنها فروخته شده و از نظر تعداد نیز متناسب با آنها باشد .

ماده 47 - مبداء لوازم بسته بندی همان مبداء کالای درون آن می باشد ، به استثنای مواردی که طبق قاعده 5 سیستم هماهنگ شده یا مقررات این قانون این لوازم بسته بندی باید جداگانه طبقه بندی شود .

ماده 48 - در تعیین مبداء کالا ، مبداء عواملی از قبیل نیروی برق ، ماشین آلات یا ابزار آلاتی که در ساخت یا پردازش کالا مورد استفاده قرار گرفته منظور نشده ، و تاثیری در تعیین مبداء کالا ندارد .

ماده 49 - تغییرات در قواعد مبداء یا رویه های بکارگیری آن ، شامل کالاهای معامله شده قبل از آن تغییرات نخواهد شد . این تغییرات باید اعلام و با در نظر گرفتن مهلت کافی به اجراء گذاشته شود .

بخش دوم - گواهی اسنادی مبداء و کنترل آن

تعاریف

ماده 50 -

الف - " اظهارنامه مبداء " عبارت است از بیان مبداء کالای صادراتی در سیاهه (فاکتور) یا هر سند دیگر مربوط به کالا که سازنده ، تولید کننده ، عرضه کننده ، صادر کننده ، یا اشخاص صلاحیتدار دیگر ارائه می دهند .

ب - " اظهارنامه مبداء گواهی شده " عبارت است از " اظهارنامه مبداء " که بوسیله گمرک گواهی شده است .

پ - " گواهی نامه مبداء " عبارت است از فرم مخصوص شناسائی کالا که در آن مقام یا موسسه صلاحیتدار ، گواهی می کند که کالای موضوع گواهی نامه دارای مبداء کشور معینی است .

ت - " گواهی اسنادی مبداء " عبارت است از اظهارنامه مبداء ، اظهارنامه مبداء گواهی شده گواهی نامه مبداء .

اصول

ماده 51 - گواهی نامه مبدا در مواقعی که برای اعمال تعرفه های ترجیحی ، اعمال ضوابط تجاری یا اقتصادی متخذه یک جانبه یا تحت موافقت نامه های دو یا چند جانبه یا اعمال ضوابط اتخاذ شده به دلایل مسائل بهداشتی یا عمومی لازم است، مطالبه خواهد شد.

تبصره - برای کالای غیر تجاری و همچنین کالای همراه مسافر، گواهی اسنادی مبدا لازم نیست.

ماده 52 - فقط در مواقعی که گمرک در خصوص گواهی اسنادی مبدا تردید یا ظن تخلف داشته باشد ، می تواند از مقامات صلاحیتدار کشور صادر کننده گواهی با ذکر دلایل تردید و مستندات ، تائید گواهی اسنادی مبدا را مطالبه نماید . همچنین گمرک می تواند به استعلام مقامات صلاحیتدار سایر کشورها در خصوص گواهی اسنادی مبدا به شرط رعایت معامله متقابل پاسخ لازم ارائه دهد.

ماده 53 - اطاق بازرگانی و صنایع و معادن ، مرجع صالح برای صدور گواهی نامه مبدا در ایران می باشد . و مراتب به اطلاع کشورها خواهد رسید.

تبصره 1 - گمرک همکاری لازم در خصوص صدور گواهی نامه مبدا کالا با اطاق بازرگانی و صنایع و معادن بعمل خواهد آورد.

تبصره 2 - شکل گواهی مبدا ، نحوه تکمیل ، اسناد مورد لزوم برای صدور و کنترل صحت آن ، منطبق با شکل و رویه های پذیرفته شده بین المللی خواهد بود .

ماده 54 - در مواقعی که کالائی با مبدا کشور معینی از طریق کشور ثالثی صادر می شود ، گواهی نامه مبدا صادره توسط مقامات صالحه کشور ثالث بر اساس گواهی نامه کشور مبدا ، قابل قبول می باشد .

فصل پنجم - مقررات متفرقه

ماده 55 - هرگاه ضمن موافقت نامه های بازرگانی دولت با سایر کشورها برای کالای معینی حقوق ورودی به ماخذی غیر از آنچه که در جدول تعرفه مقرر است معین شود مادامی که موافقت نامه های مزبور بقوت خود باقی می باشد حقوق ورودی آن کالا مطابق ماخذ تعیین شده در موافقت نامه ها و با رعایت شرایط مقرر در آنها دریافت می گردد مگر این که در جدول تعرفه ، حقوق ورودی کمتری به آن تعلق گیرد یا بخشوده شده باشد.

ماده 56 - ترجیحات تعرفه‌ای یا تجاری درخصوص محصولات بامبداء کشور ذینفع طرف قرارداد وقتی اعمال خواهد شد که کالامستقیمی از آن کشور حمل شود.

تبصره - منظور از حمل مستقیم عبارت است از :

الف - محصولاتی که بدون عبور از سرزمین کشور دیگر حمل شود.

ب - محصولاتی که از کشورهای دیگر ترانزیت شده باشد، مشروط بر اینکه این ترانزیت به دلالتی از قبیل شرایط جغرافیائی یا سایر الزامات حمل و نقل قابل توجه بوده و کالا زیر نظر کشورهای ترانزیتی و بدون اینکه تحت عملیاتی قرار گرفته باشد عبور نماید.

ماده 57 - در تمام موارد مربوط به این قانون اقامتگاه صاحب کالا یا نماینده قانونی او همان است که در اظهارنامه گمرکی یا تقاضانامه قید شده در صورتی که تغییری در محل اقامت داده شود باید فوراً محل جدید را با مشخصات کامل اطلاع دهد و تا زمانی که به این ترتیب اطلاع نداده اند کلیه اختاریه‌ها و دعوتنامه‌ها و احکام کمیسیون‌ها و اجرائیه‌های مربوطه به همان محل تعیین شده در اظهارنامه یا برگ تقاضا ابلاغ می‌شود.

ماده 58 - صدور المثنی، رونوشت یا تصویر گواهی شده از اسناد وصول مطلقاً ممنوع است لیکن صاحب سند می‌تواند از گمرک درخواست کند، گواهینامه حاکی از مدلول سند به او تسلیم شود.

تبصره - گمرک می‌تواند در صورتی که مقتضیات تجاری و حمل ایجاد نماید برای حمل کالاهایی که تشریفات گمرکی آن انجام گردیده پته صادر نماید.

ماده 59 - گمرک در موقع صدور قبوض سپرده مکلف است، علت اخذ سپرده و همچنین مدت تصفیه آنرا در متن قبض تصریح کند، در صورتی که صاحب کالا یا نماینده قانونی وی تا انقضاء مهلت مقرر برای تصفیه سپرده مراجعه نکند، گمرک مکلف است پس از گذشتن شش ماه از تاریخ انقضاء مهلت، وجه سپرده را به درآمد متفرقه منظور نماید. در موارد ارجاع پرونده به گمرک ایران یا کمیسیون‌ها، واریز سپرده موقوف به ابلاغ نتیجه از طرف گمرک ایران خواهد بود.

تبصره - وجه سپرده هائی که برای ترخیص کالا اخذ می‌شود پس از انقضاء مهلت موضوع این ماده با صدور قبض به درآمد های مربوطه منظور خواهد شد. در هر حال چنانچه معلوم شود تمام یا مبلغی از وجه سپرده اضافه دریافت شده با

رعایت مقررات مربوطه به اضافه دریافتی قابل استرداد خواهد بود. مبداء مرور زمان 4 ماه در این موارد تاریخ صدور قبضی است که به موجب آن سپرده به درآمد منظور گردیده است.

فرم قبض سپرده از طرف گمرک ایران تهیه خواهد شد.

ماده 60 - سازمان های دولتی تحویل گیرنده کالا می توانند امور تحویل و تحول کالا از قبیل باربری و انبارداری را به بخش غیردولتی محول تا براساس وظایف و مسئولیت های مذکور در این قانون عمل نمایند، و یا اماکن خود را برای ایجاد انبارهای اختصاصی یا سردخانه های عمومی با رعایت مقررات فصل هشتم واگذار کنند. محول نمودن وظایف انبار داری و واگذاری اماکنی برای نگهداری کالای گمرک نشده موکول به هماهنگی قبلی با گمرک ایران می باشد.

ماده 61 - در مواردی که دولت جمهوری اسلامی ایران طبق قانون، عضویت در کنوانسیونها و قراردادهای بین المللی چندجانبه یا دوجانبه (از جمله، مالکیت معنوی، سلاحهای شیمیایی مخرب لایه اوزون) را پذیرفته است تبعیت از مقررات اصلاحیه هاو الحاقیه های آنها که مربوط به امور گمرکی می باشد، مادام که دولت ایران عضویت آنها را دارد لازم الاجراء است، روش ها و دستور العمل های اجرائی این قراردادها تا جایی که مغایر الزامات آنها نباشد از طرف گمرک ایران تدوین می گردد.

ماده 62 - دولت می تواند با توجه به تغییر شاخص قیمت ها که توسط بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران اعلام می شود هر سه سال یک بار مبالغ جریمه و سایر حدنصاب های ریالی تعیین شده در این قانون را بنا به پیشنهاد وزارت امور اقتصادی و دارائی تعدیل نماید.

قسمت دوم - تشریفات قبل از تسلیم اظهار نامه کالا

فصل ششم - تشریفات قبل از تسلیم اظهارنامه کالا

ماده 63 - پس از اینکه اجازه ارتباط وسیله نقلیه از طرف ماموران بهداری (در صورت استقرار پست قرنطینه) صادر شد، نماینده گمرک داخل وسیله نقلیه شده و ضمن بازرسی کالای همراه، آذوقه، لوازم مصرفی، اسلحه و مهمات و قطعات یدکی موجود در وسیله نقلیه، اطلاعات لازم در خصوص آنها و خدمه و مسافران را اخذ خواهد نمود.

ماده 64 - در صورتی که گمرک مقدار آذوقه موجود در کشتی ، هواپیما یا قطار را بیشتر از میزان احتیاجات واقعی تشخیص دهد می تواند مخزن آذوقه را پلمپ یا لاک و مهر کند ولی باید مقدار آذوقه ای که برای مصرف کارکنان و مسافران در مدت توقف در بندر یا فرودگاه یا ایستگاه راه آهن لازم می داند در اختیار آنان بگذارد و در صورت نیاز به آذوقه مجدد ، انبار تحت نظارت گمرک باز و بسته شود. گمرک باید اسلحه ، مواد منفجره و محترقه یا مخدر و یا سایر کالاهای ممنوع ورود شرعی و قانونی موجود در کشتی یا هواپیما یا قطار را با اطلاع فرمانده کشتی ، هواپیما و یا رئیس قطار در محلی محفوظ در داخل این وسائل نقلیه قرار داده و برای تمام مدت توقف آنها را لاک و مهر یا پلمپ و مراقبت نماید و یا آنها را با تنظیم صورتمجلس در انبار زیر نظر گمرک حفظ و موقع حرکت مسترد نماید.

ماده 65 - موسسات حمل و نقل مکلفند هنگام ورود وسیله نقلیه به کشور دو نسخه اظهارنامه اجمالی تنظیم و به هریک از آنها نسخه ای از فهرست کل بار و بارنامه های هر ردیف از فهرست کل بار را ضمیمه و به گمرک و سازمان تحویل گیرنده کالا تسلیم و در صورت خالی بودن وسیله نقلیه ، اظهارنامه اجمالی با تصریح خالی بودن تسلیم نمایند اظهارنامه اجمالی بایستی به زبان فارسی و طبق نمونه ای که گمرک ایران با هماهنگی سازمان های تحویل گیرنده تهیه می نماید ، بدون حک و اصلاح و قلم خوردگی تنظیم گردد.

تبصره 1 - در مواردی که محمولات وسیله نقلیه اقلام زیادی باشد تسلیم کننده اظهارنامه اجمالی می تواند جمع اقلام را بطور خلاصه در اظهارنامه اجمالی ذکر و برای تفصیل به فهرست کل بار که ذیل تمام صفحات آن امضاء شده باشد اشاره نماید.

در صورتی که فهرست کل بار امضاء شده اطلاعات موضوع اظهارنامه اجمالی را داشته باشد بجای اظهارنامه اجمالی پذیرفته می شود.

تبصره 2 - در صورتی که فهرست کل بار و اظهارنامه اجمالی به جهات موجهی اصلاح شده باشد مورد قبول نخواهد بود مگر آن که تسلیم کننده هر یک از قسمت های اصلاح شده را با ذکر موارد اصلاح ، امضاء کرده باشد در غیر این صورت اجازه تخلیه محمولات داده نخواهد شد.

تبصره 3 - مسئولیت موسسات حمل و نقل به هنگام تنظیم و تسلیم اظهارنامه اجمالی از نظر محتویات بسته های آکبند محدود به مندرجات بارنامه های مربوطه خواهد بود . ضمناً کانتینرهای بارگیری و پلمپ شده از طرف فرستنده کالا در حکم بسته آکبند تلقی می گردد.

ماده 66 - در موقع ورود کالا هرگاه محقق گردد که به علل موجهی موسسه حمل و نقل اسناد لازم را همراه ندارد که بتواند اظهارنامه اجمالی بنحو مذکور در ماده 65 این قانون را تسلیم کند موسسه مذکور می تواند از رئیس گمرک محل اجازه تخلیه بار وسیله نقلیه یا مقداری از آن را تحصیل نماید و تحت نظارت ماموران گمرک بسته های خود را تخلیه و رسیدگی نموده و تفصیل آن را بدست آورد. مهلتی که برای تسلیم اظهارنامه اجمالی لازم تشخیص شود در اجازه نامه معین خواهد شد و تا وقتی که اظهارنامه اجمالی داده نشده است حامل کالا باید تمام تدابیر احتیاطی را مرعی بدارد. هرگاه در اینگونه وسائل حمل بسته هائی باشد که باید به مقصد دیگری حمل شود حمل آنها به آن مقصد بموجب یک نسخه از اوراق اظهارنامه اجمالی خواهد بود که به امضای رئیس اولین گمرک ورودی رسیده باشد. تخلیه موقت در محوطه های بندری تحت نظارت سازمان بنادر و کشتیرانی موقوف به موافقت قبلی اداره بندر مربوطه نیز می باشد.

ماده 67 - تخلیه کالا در اماکن گمرکی موقوف به موافقت قبلی گمرک می باشد. در این موارد گمرک هماهنگی لازم را با سازمان تحویل گیرنده بعمل خواهد آورد.

ماده 68 - هرگاه موسسه حمل و نقل بعد از تسلیم اظهارنامه اجمالی و فهرست کل بار ضمیمه آن ، اظهارنامه و فهرست کل بار دیگری در تغییر و اصلاح آن یا تکمیل اظهارنامه قبلی به گمرک و سازمان تحویل گیرنده بدهد در صورتی که قبل از شروع به عملیات تخلیه تسلیم شده باشد فهرست کل بار و اظهارنامه اصلاحی یا تکمیلی مذکور پذیرفته خواهد شد.

تبصره 1 - اظهارنامه و فهرست کل بار اصلاحی یا تکمیلی مذکور در این ماده در صورتی که موارد اصلاح در ارتباط با نوع کالا و تعداد بسته نباشد گمرک می تواند حتی بعد از شروع عملیات تخلیه نیز مراتب را بپذیرد.

تبصره 2 - در صورتی که فرمانده کشتی اعلام نماید که به او دستور رسیده است بسته هائی را که ابتدا تصور می شد که باید در کشتی بماند پیاده کند یا برعکس بسته هائی که در بارنامه کشتی مربوط به یک بندر ثبت و تخلیه در آنجا شروع شده است در کشتی نگاه دارد ، گمرک می تواند بعد از شروع عملیات تخلیه مراتب را بپذیرد.

ماده 69 - ترتیب نظارت در انتقال بسته ها از وسائل نقلیه ، فهرست برداری ، مراقبت در جریان حمل کالا از نقطه تخلیه تا انبارهای سازمان تحویل گیرنده ، وظایف بارشماران موسسه حمل و نقل و سازمان تحویل گیرنده ، ترتیب صفافی کالا در انبارها، ثبت دفاتر انبار ، طرز تحویل قطعی محمولات ، فرم دفاتر و صورت مجالسی که باید در موارد معینی

تنظیم گردد ، تعداد نسخه‌های آنها و تشریفات لازمه دیگر مربوط به امر تخلیه و تحویل طبق دستورالعمل هائی خواهد بود که توسط سازمان تحویل گیرنده کالا تهیه و پس از تائید گمرک ایران به مورد اجراء گذارده می‌شود.

تبصره 1- فهرست تحویل و تحول پس از امضای طرفین به منزله گواهی تخلیه کالا تلقی و مسئولیت سازمان تحویل گیرنده نسبت به مقدار تخلیه شده بموجب فهرست ، از همین موقع شروع می‌شود و این اوراق در آینده برای واریز حساب فهرست کل بار ماخذ و ملاک قرار خواهد گرفت.

تبصره 2- در صورتی که موسسه حمل و نقل به علل موجهی نتواند قسمتی از کالا را بشرحی که در فهرست کل بار قید شده با تفکیک علائم و مشخصات موضوع هر ردیف بطور جداگانه تحویل بدهد می‌تواند با موافقت قبلی گمرک کالا را در دویه (بارکش آبی) یا محلی که قبلاً برای این منظور تعیین شده تخلیه نموده و تحت نظارت خود بعداً تفکیک و تحویل انبار سازمان تحویل گیرنده بدهد. در این قبیل موارد موسسه حمل و نقل می‌تواند برای نظارت و مراقبت کالا از طرف خود یک یا چند نفر نگهبان تا خاتمه عمل تفکیک و تحویل بگمارد و مسئولیت تحویل گیرنده فقط از تاریخی شروع می‌شود که عمل تفکیک انجام یافته و کالا بشرح مذکور در این ماده در مقابل رسید به سازمان تحویل گیرنده تحویل شده باشد.

ماده 70- هرگاه در جریان پیاده کردن کالا از وسیله نقلیه یک یا چند بسته آسیب بیند ماموران سازمان تحویل گیرنده و مامور نظارت گمرک باید به اتفاق نماینده موسسه حمل و نقل بلافاصله صورتمجلس وقوع امر را با درج مشخصات بسته هائی که آسیب دیده در سه نسخه تنظیم نمایند که یک نسخه آن را به نماینده موسسه حمل و نقل تحویل و دو نسخه دیگر به اظهارنامه اجمالی و فهرست کل بار ضمیمه آن الصاق می‌گردد.

ماده 71- هرگاه ماموران گمرک و سازمان تحویل گیرنده در حین علامت گذاری تدریجی بارهائی که از وسیله نقلیه تخلیه می‌شود مشاهده نمایند که بسته هائی شکسته و آسیب دیده یا دست خورده بنظر می‌رسد و یا اینکه علامت و شماره اصلی آنها خوانا و روشن نیست نباید اجازه پیاده کردن آنها را بدهند ، تا پس از پایان یافتن عملیات بسته های سالم درباره آنها بنحو زیر عمل شود:

الف - بسته هائی که دارای علامت و شماره خوانا نباشد باید به دقت معاینه شود در صورتی که موسسه حمل و نقل بتواند شماره و علامت آن را تشخیص دهد باید آنرا روی بسته با خط خوانا قید کند و در صورتمجلس نیز این نکته تصریح شود ، و اگر تشخیص نشد ناخوانا بودن و یا بی‌علامت و بی‌شماره بودن آن با تعیین وزن، در صورت مجلس ذکر شود.

ب - بسته هائی که در بسته بندی آنها شکستگی یا آثار دست خوردگی دیده می شود باید یک به یک با کمال دقت توزین و در صورت اقتضاء به تجدید لفاف آنها و یا به باز کردن و صورت برداری از محتویات آنها اقدام و صورت مجلس های لازم که حاکی از نتیجه رسیدگی و توزین و صورت برداری و تجدید لفاف و غیره باشد تنظیم و به امضای ماموران مربوطه و موسسه حمل و نقل برسد در این مورد و به ویژه در مورد تجدید لفاف و صورت برداری از محتویات بسته ها ، موسسه حمل و نقل در صورتی که مایل باشد می تواند بسته ها را پلمپ نماید و مراتب در صورت مجلس قید گردد.

تبصره - بسته های مشمول این ماده وقتی به اماکن گمرکی قبول می شود که دستورهای موضوع قسمت های (الف و ب) این ماده کاملاً انجام شده باشد.

ماده 72 - هرگاه در موقع تحویل قطعی محمولات وسیله نقلیه به سازمان تحویل گیرنده و تطبیق آن با مندرجات اظهارنامه اجمالی و فهرست کل بار ضمیمه آن اختلافاتی از حیث تعداد بسته های تحویلی مشاهده شود اعم از اینکه تعداد بسته های تخلیه شده زیادتر یا کمتر از تعدادی باشد که در اظهارنامه و فهرست کل بار ضمیمه آن مذکور است. مراتب بلافاصله در صورت مجلسی که به اتفاق موسسه حمل و نقل و ماموران سازمان تحویل گیرنده و مامور نظارت گمرک باید تنظیم و امضاء شود ، منعکس می گردد و در مورد چنین اختلافاتی نسبت به موسسه حمل و نقل طبق ماده 294 این قانون رفتار می شود.

تبصره - کانتینرهائی که در مقصد بارنامه بعنوان چند محموله ای (L C L) اظهار اجمالی شده و تحویل سازمان تحویل گیرنده می شوند ، حسب درخواست کریر یا فورواردر دارنده ترخیص کلی و ارائه بارنامه های تفکیکی (H B L) کانتینر تخلیه شده ، قبض انبار تفکیکی صادر و در صورت عدم تطبیق تعداد بسته ها در هر بارنامه با بسته های تخلیه شده مقررات این ماده اعمال خواهد شد.

ماده 73 - سازمان تحویل گیرنده کالا مکلف است صورت مجالس مربوطه و حساب کالای وارده با کشتی ها را در هر سفر حداکثر تا پانزده روز و در مورد سایر وسائل نقلیه سه روز پس از خاتمه عملیات تخلیه تنظیم ، تصفیه و رسید قطعی کالا را به موسسه حمل و نقل تحویل نماید.

ماده 74 - تمام وظایفی که بموجب این قانون بر عهده موسسات حمل و نقل می باشد ممکن است بوسیله نمایندگی آنها در ایران که مجوز فعالیت دارند ، انجام پذیرد و در این صورت نمایندگی مزبور تمام مسئولیت های گمرکی مربوطه را بعهده خواهد داشت.

ماده 75 - در بنداری که سازمان بنادر و کشتیرانی حضور ندارد گمرک از طرف سازمان مذکور مجری مقررات این قانون می باشد.

قسمت سوم - ترتیب تحویل و تحول و نگهداری کالا در اماکن گمرکی

کلیات :

ماده 76 - کلیه کالاها با رعایت مقررات این قانون به اماکن گمرکی پذیرفته می شوند. کالاهای فاسدشدنی، خطرناک، کالاهائی که احتمال دارد موجب وارد کردن خسارت به سایر کالاها گردند و یا کالاهائی که نگهداری آنها مستلزم شرایط و تجهیزات خاص باشد فقط در انبارهائی که خاص این کالاها تاسیس می شوند نگهداری خواهند شد.

فصل هفتم - انبارهای گمرکی، ترتیب تحویل و تحول و مسئولیت نگهداری کالا

بخش اول - انبارهای گمرکی

ماده 77 - منظور از انبارهای گمرکی (اعم از انبار مسقف، هانگار، محوطه) اماکنی است که برای نگهداری کالاهای ورودی و صادراتی تاسیس و توسط سازمانهای تحویل گیرنده کالا اداره می شوند.

هر جا ضرورتهای تجاری ایجاب نماید گمرک اجازه تاسیس این انبارها را صادر و ترتیبات کنترل های گمرکی را تعیین خواهد نمود. سازمان های تحویل گیرنده کالا در انجام وظایف محوله ملزم به رعایت مفاد این قانون می باشند.

تبصره - سازمانهای تحویل گیرنده می توانند در اماکنی که کالای گمرک نشده را با موافقت گمرک نگهداری می نمایند نسبت به ایجاد تاسیسات و انبارهای مورد نیاز با رعایت سایر مقررات اقدام نمایند.

ماده 78 - مدت مجاز نگهداری کالا در انبارهای گمرکی از تاریخ تحویل کالا به این اماکن چهار ماه خواهد بود و در صورت تقاضای کتبی صاحبان کالا - موسسات حمل و نقل در مورد کالای ترانزیت و وجود علل موجه به تشخیص گمرک و با پرداخت هزینه انبارداری تا تاریخ موافقت، حداکثر تا دو ماه دیگر قابل تمدید خواهد بود. در صورتی که

ظرف مهلت مقرر صاحب کالا برای انجام تشریفات گمرکی و پرداخت وجوه متعلقه اقدام ننماید کالا مشمول مقررات متروکه خواهد شد.

چنانچه کالا در انبارهای گمرکی متعدد نگهداری شود جمع مدت توقف در این اماکن ملاک خواهد بود. مهلت توقف مرسولات پستی غیر تجاری تابع مقررات پست خواهد بود.

تبصره 1- کالای فاسد شدنی و کالائی که نگهداری آن ایجاب هزینه اضافی می کند، در صورتی که امکانات لازم برای نگهداری آنها در انبارهای گمرکی موجود نباشد، باید بلافاصله پس از تخلیه و تحویل ترخیص شود و گرنه، سازمان تحویل گیرنده هیچگونه مسئولیتی در قبال ضایع یا فاسد شدن آنها ندارد و گمرک بلافاصله مقررات متروکه را در مورد آنها اعمال خواهد نمود.

تبصره 2- کالاهائی که برای آن سند ترخیص یا فروش صادر گردیده است چنانچه ظرف یک ماه از این انبارها خارج نشود مشمول مقررات متروکه خواهد بود. این مهلت با اعلام سازمان تحویل گیرنده به گمرک قابل تمدید خواهد بود.

تبصره 3- تا زمانی که کالا به انتظار اعلام نظر قطعی گمرک در انبارهای گمرکی متوقف گردد کالا متروکه نخواهد شد.

ماده 79- در صورتی که امکانات لازم برای تحویل و نگهداری کالاهای خطرناک یا کالاهائی که مستلزم تاسیسات یا تجهیزات خاص باشد وجود نداشته باشد سازمان تحویل گیرنده می تواند از تحویل گرفتن آنها خودداری نماید، در این صورت موسسه حمل و نقل مربوطه یا صاحب کالا مکلف است کالا را با رعایت سایر مقررات اعاده یا با مسئولیت خود و تحت مراقبت گمرک به انبار مناسب انتقال دهد.

بخش دوم - ترتیب تحویل و تحول کالا به انبارهای گمرکی

ماده 80- کالا به انبارهای گمرکی وقتی قبول می شود که برای تحویل آن اظهارنامه اجمالی، پروانه صادراتی، ترانزیت خارجی، ورود موقت، کابوتاژ، مرجوعی، ترانزیت داخلی، صورت مجلس کالای از آب گرفته یا احکام کتبی گمرک تسلیم شده باشد.

تشریفات تحویل و نگهداری کالای انتقالی طبق مقررات بخش اول فصل شانزدهم این قانون می باشد.

تبصره - کالائی که به عنوان قاچاق ضبط یا توقیف می شود وقتی در انبارهای گمرکی قبول می شود که همراه نامه گمرک مربوطه که حاکی از مشخصات کالا باشد به این انبارها تسلیم شده باشد. اگر کالای ضبطی را گمرک ضبط یا توقیف کننده و یا سایر مراجع صالحه توقیف کننده برای فروش و یا به منظور رسیدگی ، به هریک از واحدهای گمرکی ارسال نمایند بارنامه یا صورت مجلس کشف و نامه گمرک مزبور که حاکی از مشخصات کالا باشد باید با کالا همراه باشد.

ماده 81- هر کالائی که به انبارهای گمرکی تحویل می شود باید بلافاصله در دفاتر مربوط انبار ثبت و برای هر ردیف فهرست کل بار ، (مانیفست) و هر پروانه گمرکی ، صورت مجلس ضبط ، احکام کتبی و بارنامه ، قبض انبار جداگانه صادر و به تحویل دهنده کالا تسلیم شود.

بخش سوم - مسئولیت حفظ و نگهداری کالا در انبارهای گمرکی

ماده 82 - مسئولیت حفظ و نگهداری کالای موجود در انبارهای گمرکی از هنگام تحویل گرفتن تا زمان تحویل دادن آن با سازمان تحویل گیرنده کالا می باشد و در صورتی که کالا در مدت توقف در انبارهای گمرکی از بین برود یا خسارتی به آن وارد آید سازمان تحویل گیرنده ملزم به پرداخت غرامت بر مبنای ارزش کالا مندرج در اسناد خرید می باشد.

تبصره 1 - پرداخت غرامت از طرف سازمان تحویل گیرنده مستلزم اطلاع قبلی گمرک به منظور اجرای ماده 84 خواهد بود.

تبصره 2 - در مسیر حمل ترانزیت داخلی اداری مسئولیت حفاظت کالا با ترانزیت کننده بوده و تابع مقررات کالای موجود در انبارهای گمرکی می باشد.

تبصره 3 - در مواردی که سازمان تحویل گیرنده مسئولیت باربری کالا را نیز عهده دار می باشد خسارات وارده به هنگام باربری نیز متوجه سازمان مذکور خواهد بود.

ماده 83 - در موارد خسارت ناشی از قوه قهریه (فورس ماژور)، کیفیت کالا، بسته بندی غیراستاندارد و یا غیر متعارف و نمونه برداری و واریسی کالا با حضور و مباشرت صاحب کالا یا نماینده وی ، سازمان تحویل گیرنده مسئولیتی ندارد و غرامتی پرداخت نخواهد کرد. در مواردی که برای بسته بندی کالا استاندارد ملی وجود دارد، ملاک عمل خواهد بود.

ماده 84 - پرداخت غرامت یا صرف نظر کردن صاحب کالا از دریافت آن رافع مسئولیت سازمان تحویل گیرنده در مورد حقوق دولت نبوده و در صورت ثبوت تقصیر و احراز تخلف بایستی حقوق ورودی متعلق به کالای از دست رفته را پرداخت نمایند.

تبصره 1 - در صورتی که سازمان تحویل گیرنده گمرک باشد، غرامت پرداخت شده به صاحب کالا و حقوق ورودی مربوطه از کارکنان مسئول متخلف وصول خواهد شد.

فصل هشتم - انبارها و گمرکات اختصاصی و انبارها و سردخانه های عمومی رسمی

ماده 85 - منظور از انبار اختصاصی انباری است خارج از انبارهای گمرکی که کالای گمرک نشده متعلق به شخص خاص با شرایط مقرر در این فصل در آن نگهداری می شود.

ماده 86 - گمرک ایران می تواند با درخواست صاحبان کالا به منظور تاسیس انبار اختصاصی موافقت نماید مشروط بر آنکه شرایط فیزیکی، نحوه اداره، ترتیب نگهداری، سرشماری کالا و موجودی انبارها بنابر ضوابطی که گمرک ایران تعیین می نماید رعایت شده باشد.

انبارهای اختصاصی تحت نظارت نزدیکترین گمرک قرار خواهند داشت و گمرک مزبور ضمن نگهداری حساب کالای موجود در آن و مهلت مجاز توقف آنها، اجرای مقررات گمرکی مربوطه را بعهده خواهد داشت.

ماده 87 - گمرک در صورتی می تواند با انتقال و نگهداری کالا در انبار اختصاصی موافقت نماید که حقوق ورودی متعلقه به آن تضمین شده باشد و کالا از انواع مجاز و مجاز مشروط باشد.

در صورتی که کالا از نوع مجاز بوده و یا مجوزهای لازم هنگام انتقال به انبار توسط وارد کننده ارائه شده باشد میزان تضمین معادل حقوق ورودی خواهد بود، در غیر این صورت میزان تضمین از طرف گمرک ایران تعیین خواهد شد.

انتقال کالا به انبار اختصاصی با صدور پروانه ترانزیت داخلی انجام خواهد شد.

ماده 88 - مدت مجاز توقف کالا، در انبارهای اختصاصی محدود به مهلت های مقرر در ماده 78 نمی باشد و مهلت آن از طرف گمرک ایران تعیین خواهد شد.

در صورتی که تا پایان مهلت مقرر صاحب کالا نسبت به انجام تشریفات گمرکی اقدام ننماید، چنانچه کالا از نوع مجاز بوده یا مجوزهای لازم را اخذ و ارائه نموده باشد گمرک مکلف است حقوق ورودی متعلقه به کالا را از محل تضمین

آن تامین و وصول و پروانه ورود قطعی صادر و برای صاحب کالا ارسال دارد و در مورد کالاهائی که مجوز لازم برای ترخیص آن ها اخذ و ارائه نشده است، مراتب را به صاحب کالا اعلام و مقررات متروکه و فروش را در مورد کالا اعمال می نماید و تضمین ماخوذه با توجه به شرایط مذکور در اجازه نامه تاسیس و مواد دیگر این فصل ابطال خواهد شد.

ماده 89 - ماموران گمرک در هر موقع حق دارند کالای موجود در انبار اختصاصی را مورد رسیدگی و شمارش قرار داده مشخصات آنها را با مندرجات دفاتر و اسناد و مدارک ورود و خروج تطبیق نمایند. اگر در انبار اختصاصی کالای ساخت خارج دیده شود که وجود آن در انبار متکی به پروانه ترانزیت داخلی نباشد ماموران گمرک پس از رسیدگی و اقدام آن را کالای وارده به انبار تلقی نموده و در قسمت ورودی دفتر انبار ثبت خواهند کرد.

ماده 90 - خارج کردن کالا از انبارهای اختصاصی مستلزم انجام تشریفات گمرکی می باشد در غیر اینصورت موضوع مشمول مقررات قاچاق گمرکی خواهد بود.

ماده 91 - مسئولیت از بین رفتن ، کاهش یا آسیب دیدگی یا فساد کالا در انبارهای اختصاصی بعهدہ صاحب آن می باشد که علاوه بر آن مسئولیت پرداخت حقوق ورودی متعلقه را نیز خواهد داشت.

ماده 92 - گمرک می تواند با انتقال کالای گمرک نشده به انبارها و سردخانه های عمومی رسمی (غیر از انبارهای گمرکی) موافقت نماید.

مقررات این فصل به استثنای قسمت اخیر ماده 89 شامل انبارها و سردخانه های عمومی رسمی می باشد.

ماده 93 - گمرک می تواند با تاسیس واحدهای گمرکی اختصاصی برای صاحبان کالاها و موسسات حمل و نقل بین المللی با اخذ تضمین به منظور نگهداری کالاهای گمرک نشده غیر ممنوعه شرعی و قانونی آنها موافقت و ماموران لازم جهت اجرای مقررات و انجام تشریفات گمرکی در این اماکن مستقر نماید.

این واحدها به استثنای قسمت اخیر ماده 86 لغایت ماده 88 تابع مقررات مربوط به انبارهای اختصاصی و از سایر جهات مشمول مقررات انبارهای گمرکی خواهند بود.

قسمت چهارم - کالای متروکه ، ضبطی و واگذاری به گمرک

فصل نهم - کالای متروکه ، ضبطی و واگذاری به گمرک

ماده 94 - کالای متروکه موضوع مواد 78 و 79 و کالاهای ضبطی و واگذاری به گمرک توسط سازمانی که مسئول فروش کالای متروکه و ضبطی می باشد با رعایت مقررات مربوطه به فروش خواهد رسید.

ماده 95 - تا زمانی که کالا به فروش نرسیده است ، صاحب کالا حق دارد برای انجام تشریفات قطعی گمرکی و ترخیص کالای خود نسبت به تسلیم اظهارنامه و یا تغییر عنوان اظهار با رعایت مقررات مربوطه ، پرداخت کلیه وجوه متعلقه و سایر هزینه های انجام شده برای آن کالا اقدام نماید.

تبصره - کالایی که پس از متروکه شدن، به انبارهای سازمان فروش منتقل گردیده است تا زمانی که به فروش نرسیده با اطلاع سازمان مذکور مشمول مقررات این ماده خواهد بود.

ماده 96 - سازمان تحویل گیرنده مکلف است در پایان هر هفته گمرک مربوطه را با تسلیم گزارشی در دو نسخه طبق فرم تعیین شده از طرف گمرک ایران از مقدار و نوع کالائی که مدت توقف مجاز آنها سپری گردیده مطلع نماید. رئیس گمرک گزارش واصله را برای ثبت و اقدام به متصدی نگهداری حساب کالای متروکه ارجاع می نماید. متصدی نگهداری حساب کالای متروکه موضوع متروکه شدن کالا را به حساب کالا و آورنده آن ابلاغ خواهد نمود تا چنانچه صاحب کالا ظرف 15 روز از تاریخ ابلاغ نسبت به ترخیص کالا اقدام ننماید اقدام متروکه شدن کالا انجام شود .

تبصره - هرگاه در مدت یک هفته مذکور توقف هیچ کالائی از مدت مجاز تجاوز نکرده باشد باید گزارش منفی داده شود .

ماده 97 - اظهار کالائی که مدت مجاز توقف آنها سپری شده است ، مستلزم اخذ موجودی می باشد و سازمان تحویل گیرنده کالا پس از ارسال گزارش برای گمرک مربوطه دیگر نباید بدون اطلاع متصدی نگاهداری حساب کالای متروکه اظهارنامه های ارائه شده را از جهت موجودی کالا گواهی نماید.

ماده 98 - سازمان تحویل گیرنده مکلف است در موقع تسلیم قبض انبار یا مبادله اسناد دیگری که حاکی از رسید کالا باشد تاریخ متروکه شدن کالا و اقدام برای فروش آن را با درج مفاد مواد 78 و 79 این قانون در ظهر اسناد مذکور مشخص نماید.

تبصره - موسسات حمل و نقل یا آورنده کالا مکلفند تاریخ تحویل کالا به انبارهای گمرکی همچنین مفاد مواد مذکور را حداکثر ظرف 5 روز پس از تحویل کالا، به صاحب یا گیرنده کالا و در صورتی که صاحب یا گیرنده کالا مشخص نباشد به فرستنده کالا یا بانک واسطه اطلاع دهند. در صورتی که موسسات حمل و نقل یا آورنده کالا به تکلیف مقرر در این تبصره عمل نکنند مسئول جبران خساراتی هستند که از این راه به اشخاص ذینفع وارد می شود.

ماده 99 - قبل از فروش کالا واحد متروکه گمرک موظف است برای کالای هر ردیف دفتر انبار، اظهارنامه گمرکی تنظیم و کالا با حضور انباردار مورد ارزیابی قرار گرفته و مقدار، نوع، ارزش و سایر مشخصات آن تعیین و در متن اظهارنامه قید و حقوق ورودی و هزینه های انجام خدمات مربوطه نیز محاسبه شود، محاسبه حقوق ورودی و هزینه های کالای متروکه به ماخذ زمان تنظیم اظهارنامه به عمل خواهد آمد. فهرست این کالاها به همراه اظهارنامه های مربوط به سازمان فروش ارسال خواهد شد.

ماده 100 - هرگاه کالای متروکه از نوع کالای ممنوع یا غیر مجاز باشد ارزیابان مکلفند بلافاصله برای آن صورت مجلس ضبط تنظیم و اداره ذیربط باید مراتب را به صاحب کالا و یا آورنده آن (در صورت مشخص نبودن نام و نشانی صاحب کالا) و همچنین در صورت معلوم نبودن آورنده وسیله درج آگهی در یک روزنامه کثیرالانتشار ابلاغ نمایند. صاحب کالا چنانچه به عمل ضبط گمرک اعتراض داشته باشد می تواند ظرف 2 ماه از تاریخ ابلاغ صورت مجلس ضبط یا درج در روزنامه، به مرجع قضائی محل مراجعه کند و مراتب را حداکثر ظرف 15 روز از تاریخ مراجعه به مرجع قضائی با ارائه گواهی به گمرک مربوطه اعلام نماید در غیر این صورت کالا به ضبط قطعی دولت در خواهد آمد. ابلاغ صورت مجلس ضبط مانع فروش کالای متروکه (در صورتی که آن کالا طبق سایر مقررات قابل فروش باشد) نخواهد بود.

تبصره - کالای ضبطی سریع الفساد و آنهایی که نگهداری آن ایجاد هزینه اضافی یا خطر نماید اعم از اینکه ضبط قطعی شده یا نشده باشد و همچنین کالائی که از تاریخ ضبط آن 6 ماه گذشته باشد ولی تکلیف نهایی آن از طرف مراجع صلاحیت دار معلوم نشده باشد طبق مقررات به فروش خواهد رسید و حاصل فروش آن تا تعیین تکلیف نهایی به عنوان سپرده نگهداری می شود مگر آنکه مرجع صلاحیت دار ادامه نگهداری عین کالا را تا تعیین تکلیف نهائی لازم بداند.

ماده 101 - کالای موجود در اماکن گمرکی که دستور توقیف آن از طرف مقامات صالح داده می شود به استثنای مواردی که مقامات قضائی به استناد ماده ده قانون مجازات اسلامی دستور توقیف داده اند مشمول مقررات کالای متروکه خواهد شد و مازاد حاصل فروش در حدود دستور مقامات صالح در توقیف خواهد ماند.

ماده 102 - سازمان فروش موظف است بلافاصله پس از انجام تشریفات مذکور در مواد 99 و 100 با تنظیم صورتجلسه نسبت به تحویل کالای متروکه و ضبطی از سازمان تحویل گیرنده با نظارت گمرک و انتقال آن به انبارهای خود اقدام نماید.

تبصره 1 - در مورد کالای کانتینری بلافاصله پس از اجرای تشریفات متروکه کالا از کانتینر خارج و کانتینر خالی به سازمان تحویل گیرنده تحویل می گردد.

تبصره 2 - هزینه های انجام خدمات ، و سایر هزینه های کالای متروکه بهنگام خروج از انبارهای گمرکی توسط سازمان فروش پرداخت و یا تعهد پرداخت خواهد شد. مطالبات شرکت های حمل و نقل از بابت حمل کالای متروکه از محل حاصل فروش آن قابل پرداخت می باشد .

تبصره 3 - حداکثر هزینه انبارداری قابل برداشت از حاصل فروش ، 6 ماه می باشد .

قسمت پنجم - تشریفات اظهار و ترخیص

فصل دهم - شرایط عمومی اظهار و ترخیص

ماده 103 - خروج کالا از اماکن گمرکی مستلزم انجام تشریفات گمرکی است. تشریفات گمرکی کالای ورودی در اولین گمرک مجاز انجام می شود.

گمرکات مجاز برای انجام تشریفات مختلف گمرکی توسط گمرک ایران اعلام می شود.

تبصره - تشریفات گمرکی کشتی یا هواپیمای خریداری یا اجاره شده از خارج براساس آئین نامه ای خواهد بود که به تصویب هیات وزیران می رسد.

ماده 104 - انجام تشریفات گمرکی غیر از مواردی که در این قانون تعیین می شود منوط به اظهار کالا با تسلیم اظهارنامه به شکل و تعداد نسخی که گمرک ایران تعیین می نماید توسط صاحب کالا یا نماینده قانونی وی می باشد. گمرک ایران مجاز است شکل، نحوه تنظیم اظهارنامه و تشریفات اظهار و ترخیص کالا را بر حسب ضرورت روز تغییر دهد.

تبصره 1 - چگونگی تنظیم اظهارنامه، اسنادی که باید ضمیمه آن باشد، مراحل گردش اظهارنامه، طرز رسیدگی (ارزیابی) و عواقب اظهار خلاف همان است که در این قسمت و قسمت هفتم مقرر گردیده است.

تبصره 2 - صاحب کالا مسئولیت صحت مندرجات اظهارنامه و اسناد تسلیمی به گمرک را به عهده دارد.

تبصره 3 - شرایط تسلیم اظهارنامه و اظهار قبل از ورود کالا توسط گمرک ایران تعیین خواهد شد.

ماده 105 - موارد زیر از تسلیم اظهارنامه معاف است :

الف - کالاهائی که بر اساس کنوانسیونهای بین المللی پذیرفته شده، به موجب فرمهای خاص اظهار و ترخیص می گردد.

ب - کالای مسافری، هدیه و سوغات و همچنین نمونه های تجاری به تشخیص گمرک و کالاهای مشمول بندهای الف، ج، چ، ح، س، ض ماده 311 این قانون با صدور پته گمرکی قابل ترخیص می باشد.

پ - خروج کالای کابوتاژی از گمرک مقصد، متروکه و ضبطی که به معرض فروش گذارده شده و متکی به صورت مجلس فروش و قبض وصول بهای آن می باشد و کالای ضبطی توقیف شده در داخل کشور به ظن قاچاق که به گمرک تحویل ولی ظن قاچاق بودن آن مرتفع گردیده و همچنین کالائی که صادر کننده از صدور آن منصرف شده است.

ماده 106 - اشیاء مذکور در زیر از تسلیم اظهارنامه و ارزیابی جز در موارد ظن قوی بوجود قاچاق یا موارد بهداشتی و امنیتی معاف می باشد:

الف - نامه، روزنامه، مجله، کاتالوگ و امثال آنها که بوسیله پست وارد شود.

ب - کیسه های حاوی نامه های پستی و بسته های مطبوعات در صورتی که از طرف ماموران پست کشورهای دیگر مهر و به ماموران پست ایران تسلیم شود و کیسه های مزبور حاوی بسته های کالا حتی بعنوان نمونه نباشد. در مورد پیک سیاسی مطابق مقررات مربوطه به خود عمل خواهد شد.

ماده 107 - کالای صادراتی به منظور انجام تشریفات گمرکی باید به انبارهای گمرکی تحویل گردد، مگر در مواردی که صاحب کالا کتبا تقاضا نموده باشد که در این صورت گمرک اجازه انجام عملیات ارزیابی در خارج از این اماکن

را خواهد داد. همچنین در موارد استثنائی و کالاهای یکنواخت و در صورتی که وجوه متعلقه تامین شده باشد، گمرک با هماهنگی قبلی می تواند با تقاضای انجام عملیات ارزیابی کالاهای وارداتی در خارج از اماکن گمرکی نیز موافقت نماید.

ماده 108 - در موارد استثنائی و در خصوص کالای مورد نیاز فوری، گمرک می تواند با اجازه رئیس کل گمرک ایران و تعهد بالاترین مقام وزارتخانه یا موسسه دولتی متقاضی و با محاسبه وجوه متعلقه و صدور حکم مجوز خروج کالا را صادر نماید، متقاضی مکلف است ظرف سه روز کاری نسبت به انجام تشریفات کامل گمرکی اقدام نماید.

ماده 109 - کالای اظهار شده بلافاصله پس از ارزیابی و بدون هرگونه تاخیر از گمرک قابل ترخیص خواهد بود مشروط بر اینکه: هیچگونه تخلفی صورت نگرفته باشد، تمام اسناد و مجوزهای لازم ارائه و کلیه وجوه متعلقه پرداخت یا تامین شده باشد.

ماده 110 - اسنادی که باید ضمیمه اظهارنامه بوده یا ارائه شود عبارتند از:

الف - کالای ورودی:

اصل اسناد خرید، حمل (یا تصویر تصدیق شده سند حمل توسط موسسه حمل و نقل)، حواله تحویل (ترخیصیه)، قبض انبار، مجوزها و گواهی های لازم، اسناد بانکی (در صورتی که کالا از طریق سیستم بانکی وارد شده باشد) گواهی نامه مبدا (موضوع بند پ ماده 50) صورت عدلبندی و سایر اسنادی که گمرک در اجرای این قانون یا سایر قوانین ضروری بداند.

در موارد استثنائی که تسلیم یک یا چند سند (بجز حواله تحویل، اسناد بانکی و مجوزها و گواهی های لازم) میسر نباشد با تشخیص رئیس گمرک اظهارنامه قبول و به جریان گذاشته می شود.

تبصره - اسناد و گواهی های لازم برای الصاق به اظهارنامه ترانزیت، در بخش های مربوطه مشخص خواهد شد.

ب - کالای صدور:

اسناد و گواهی های لازم به منظور انجام کنترل های گمرکی، در مورد کالای صدور توسط گمرک ایران تعیین می شود.

ج - سایر رویه ها:

اسناد لازم برای اظهارنامه کابوتاژ و انتقالی در بخش های مربوطه مشخص خواهد شد.

ماده 111 - صاحب کالا یا نماینده قانونی او حق دارد قبل از تسلیم اظهارنامه طبق تقاضای کتبی و ارائه اسناد مالکیت با موافقت گمرک و نظارت ماموران تعیین شده و با قبول مسئولیت خسارات احتمالی وارده، کالای خود را رویت و به توزین بسته ها یا باز کردن و دیدن محتویات آنها جهت بدست آوردن مشخصات کالا و نمونه برداری و همچنین خشک کردن کالا و تعویض لفاف آنها اقدام نماید.

تبصره - انجام عملیات فوق الذکر و همچنین مراتب کسری احتمالی محتویات و تغییرات انجام شده در بسته بندی ناشی از این اقدامات در صورت مجلسی که به امضاء انباردار، صاحب کالا و مامور نظارت کننده گمرک خواهد رسید درج می شود.

ماده 112 - در مواردی که صاحب کالا یا نماینده قانونی او تعرفه صحیح کالای خود را نداند می تواند قبل از تنظیم اظهارنامه با ارائه اسناد مالکیت و پرداخت هزینه، نظر مشورتی گمرک را استعلام نماید. این تعرفه بندی وقتی برای طرفین الزامی است که به درخواست ذینفع به کمیسیون رسیدگی به اختلافات گمرکی ارجاع و تعیین شده باشد. اشخاصی که می خواهند کالا به خارج سفارش دهند نیز می توانند تعرفه کالا و شرایط ورود آن را با ارسال نمونه و پروفرم و بیان مشخصات کالا و تصریح به اینکه کالا حداکثر تا چه مدت به ایران خواهد رسید از گمرک ایران استعلام نمایند. این تعرفه بندی وقتی برای گمرک الزامی است که به تأیید کمیسیون رسیدگی به اختلافات گمرکی رسیده و کالای مورد بحث برای یک بار گشایش اعتبار و تا یکسال بعد از ابلاغ رای توسط استعلام کننده، گشایش اعتبار یا وارد شده باشد.

تبصره - در مواردی که گمرک راساً کالای اظهارشده را تعیین تعرفه کرده است در صورت تغییر تعرفه، بر اساس تشخیص جدید گمرک فقط به اخذ مابه التفاوت اقدام و مورد از پرداخت جریمه معاف است.

ماده 113 - کالای چند ردیف از یک فهرست کل بار یا بارنامه حمل را ولو کالای واحد و به نام شخص واحد وارد شده باشد نمی توان در یک اظهارنامه اظهار نمود ولی صاحب کالا یا یک نماینده وی حق دارد برای یک ردیف کالای متعلق به خود در صورتی که بیش از یک بسته باشد در چند نوبت اظهارنامه های متعدد تنظیم و تسلیم نماید در هر حال محتوی یک بسته کالا را نمی توان تفکیک و تقسیم و برای هر قسمت اظهارنامه تنظیم و قبول نمود مگر در مواردی که قسمتی از محتویات بسته مزبور با توجه به شرایط ورود قابل ترخیص نباشد یا برای قسمتی از آن اظهارنامه مرجوعی تنظیم یا کتبا درخواست واگذاری به گمرک گردد.

تبصره 1- کالای موضوع یک گشایش اعتبار یا فاکتور خرید واحد که طی برنامه‌های متعدد حمل می شود قابل اظهار بموجب یک اظهارنامه می باشد.

تبصره 2- محمولات ترانزیتی که با یک کامیون ، یک کانتینر یا یک واگن از مبادی ورودی به مقصد گمرکات داخلی اعزام یا از کشور عبور می نمایند حتی اگر موضوع چندین برنامه یا راهنما بوده و ترانزیت کننده آن واحد باشد قابل اظهار به موجب یک اظهارنامه ترانزیتی خواهد بود.

ماده 114- هرگاه کالا در ظروف غیر عادی و ظروفی که خصوصیت غالب خود را به مجموعه می دهد و یا در ظروف دارای مصرف مکرر وارد گردد، هرکدام از ظرف و مظروف جداگانه طبقه بندی و مشمول شرایط و ماخذ مربوط به خود خواهد بود.

تبصره - کانتینرها و سایر ظروف و تکیه گاههای چندبارمصرف بعنوان ورود موقت پذیرفته می شود.

ماده 115- درموردی که حقوق ورودی از روی وزن دریافت می شود، وزن کالاعبارت است از وزن ناخالص با تمام لفافها و ظروف درونی و بیرونی به حال وضع عادی هنگام اظهار در گمرک منهای وزن تقریبی ظرف که نسبت آن باوزن ناخالص کالا با توجه به نوع لفاف و ظرف توسط گمرک ایران تعیین می شود.

تبصره - اوزان تقریبی تعیین شده شامل لفاف هائی که کالا را بصورت ناقص بپوشاند (جز درمورد کالائی که بسته بندی آنها عرفا این ویژگی را دارد) نخواهد بود و همچنین وزن خالص تخمینی در مورد کالاهائی که بصورت فله وارد می شود پذیرفته نمی شود بلکه برای این موارد وزن خالص کالا بر اساس روشهای متداول بین المللی باید تعیین گردد.

ماده 116- در مواردی که بین گمرک و اظهار کننده اختلاف حاصل شود (جز در مورد اختلاف از جهت مجاز مشروط، غیرمجاز یا ممنوع بودن کالا) و ترخیص کالا براساس نظر گمرک مستلزم پرداخت مبلغی بیش از آنچه اظهار شده است باشد اظهار کننده می تواند حقوق ورودی را بر اساس اظهار خود نقدا بطور قطع پرداخت و تفاوت و جریمه احتمالی را بطور سپرده نقدی یا ضمانت نامه بانکی تودیع و کالا را ترخیص کند.

تبصره - در صورتی که در اجرای مقررات فصل سوم ، برای تعیین ارزش کالای وارداتی ، نیاز به زمان بیشتر باشد، گمرک می تواند با رعایت سایر مقررات و اعلام مراتب به صاحب کالا ، و با اخذ تضمین اجازه ترخیص کالا را صادر تا متعاقبا در خصوص ارزش تعیین تکلیف نهائی بعمل آید.

ماده 117 - در مواردی که صاحب کالا به انتظار اعلام نظر قطعی گمرک از ترخیص کالا خودداری کند، در صورتی که نظر قطعی گمرک مؤید پرداخت مبلغی بیش از اظهار صاحب کالا نباشد کالا از تاریخ اظهار تا تاریخ اعلام نظر قطعی و نهائی گمرک به صاحب کالا از پرداخت انبارداری معاف است همچنین کالا برای مدتی که با تشخیص گمرک ، مقررات یا دستورهای دولتی من غیر حق مانع از ترخیص آن می شود از پرداخت هزینه انبارداری معاف بوده و مراتب به سازمان مسئول تحویل گیرنده کالا اعلام خواهد شد.

تبصره - هزینه انبارداری موضوع این ماده جز در مواردی که سازمان تحویل گیرنده به هر دلیل قادر به تحویل کالا نباشد از محل اعتباری که همه ساله در قانون بودجه به این منظور پیش بینی می شود تامین و توسط گمرک به سازمان تحویل گیرنده پرداخت خواهد شد .

ماده 118 - اگر صاحب کالا ، کالای خود را اظهار کرده باشد ، چنانچه بخواهد کلاً یا جزاً تحت عنوان دیگری اظهار نامه بدهد مشروط بر آنکه کالا از گمرک خارج نشده باشد و جرائم احتمالی مربوط به اظهار خلاف اولیه را پرداخت نماید ، پذیرفته می شود .

تبصره 1 - تغییر عنوان به ترانزیت داخلی شخصی با رعایت ماده 316 موکول به موافقت گمرک می باشد .

تبصره 2 - در مواردی که اظهار صاحب کالا مشمول مقررات قاچاق گردد صاحب آن حق تبدیل عنوان اظهارنامه را ندارد .

ماده 119 - گمرک حق دارد در موارد ضروری از صاحب کالا بخواهد صحت مندرجات مدارک تسلیمی کالای وارداتی و صلاحیت صادر کننده آنها را به تصدیق اتاق بازرگانی یا دفتر اسناد رسمی محل صدور آنها و گواهی کنسولگری جمهوری اسلامی ایران در کشور مبدا برساند .

فصل یازدهم - مراحل گردش اظهار نامه

ماده 120 - صاحب کالا یا نماینده قانونی او پس از اطمینان از موجود بودن کالا فرم اظهارنامه تعیین شده از طرف گمرک (فرم کاغذی ، دیسکت یا اظهار از راه دور) را از لحاظ اطلاعات و وجوه گمرکی متعلقه که از ناحیه وی باید اعلام شود از روی اسناد مربوطه تکمیل و به همراه اسناد لازم به قسمت پذیرش در گمرک تسلیم می نماید . در این قسمت اظهار نامه و اسناد از جهات تکمیل بودن اطلاعات و اسناد ضمیمه ، نداشتن خط خوردگی ، احراز مالکیت ، ارتباط اسناد

با کالا و همچنین برگ و کالتنامه یا نمایندگی و کارت حق‌الملک‌کاری (در صورت لزوم) مورد بررسی قرار گرفته و در صورتی که ایرادی در هر یک از موارد فوق مشاهده گردید اظهارنامه و اسناد جهت رفع نقص و تکمیل به اظهار کننده مسترد تا نسبت به اصلاح، تکمیل و امضاء آن اقدام و اعاده نماید.

واحد پذیرش پس از اخذ اظهارنامه امضاء شده و اطمینان از کامل بودن اسناد و مندرجات اظهارنامه، اسناد را به اظهارنامه ضمیمه و مشخصات آن را در دفتر ثبت اظهارنامه درج و یا در رایانه وارد و شماره ثبت آن را با قید تاریخ در متن اظهارنامه منعکس و به سرویس ارزیابی تحویل می‌نماید. با تخصیص شماره دفتر ثبت و درج آن در متن اظهارنامه، کالا اظهار شده تلقی و اظهارنامه تحت این شماره شناسائی و از این پس نباید از اختیار ماموران گمرک خارج شود. قبل از این مرحله (اظهار کالا) صاحب کالا حق همه گونه اصلاح یا تغییر در اظهارنامه را دارد.

ماده 121 - پس از تحویل اظهارنامه به سرویس ارزیابی و تعیین ارزیاب و کارشناس توسط مسئول سرویس ارزیابی، ارزیاب و کارشناس نتایج بررسی را در اظهارنامه منعکس و در صورت قبول اظهار، یا تعیین تکلیف طبق سایر مواد این قانون در مواردی که اختلافی مشاهده شود، اظهارنامه را امضاء می‌نمایند و میزان وجوهی را که باید پرداخت شود به اظهارکننده اعلام و اظهارنامه تحویل واحد صندوق و پروانه می‌گردد. واحد مذکور پس از دریافت اسناد پرداخت یا تامین وجوه متعلقه از اظهارکننده، نسبت به کنترل و ثبت آنها و انطباق وجوه پرداخت شده اقدام، متعاقباً اظهارنامه و پروانه ای که بر اساس مندرجات اظهارنامه در این واحد تهیه شده را ممهور و امضاء می‌نماید. سپس اظهارنامه و پروانه به شخصی که از طرف رئیس گمرک تعیین می‌شود تحویل تا پروانه را با اظهارنامه مطابقت و در صورت صحت اقدامات انجام شده، با قید تاریخ پروانه را امضاء و مهر نماید سپس اظهارنامه و اسناد و پروانه تحویل متصدی دفتر ثبت اظهارنامه شده تا پس از ثبت شماره و تاریخ امضاء پروانه و اطلاعات تکمیلی پیش بینی شده در آن دفتر، پروانه را با اخذ رسید تحویل صاحب کالا یا نماینده قانونی او و اظهارنامه و اسناد ضمیمه را تحویل واحد نگهداری اظهارنامه نماید.

فصل دوازدهم - رسیدگی اظهارنامه (ارزیابی)

ماده 122 - بمنظور حصول اطمینان از اجرای مقررات گمرکی، وصول وجوه متعلقه، صحت مندرجات اظهارنامه و اسناد، کلیه کالاهای اظهار شده از لحاظ نوع جنس، تعداد، وزن، ارزش، کشور سازنده، تعرفه و سایر مشخصات و

مجوزهای لازم باید مورد ارزیابی و کنترل‌های گمرکی قرار گیرند. وظایف ارزیابان، کارشناسان، و سایر کارکنان، نحوه نمونه برداری، نقص اسناد، کشف تخلف و گزارش آن، نحوه و میزان واری و معاینه بر اساس اصول انتخاب خطر و واری اتفاقی و درج نتایج واری در اظهارنامه، نحوه صدور اظهارنامه متمم، طی دستورالعمل گمرک ایران تعیین و ابلاغ می‌شود.

تبصره - به تشخیص گمرک یا تقاضای صاحب کالا، واری و معاینه کالا می‌تواند با حضور صاحب کالا یا نماینده قانونی او انجام شود.

ماده 123 - هرگاه در اثر ارزیابی اختلافاتی به زیان دولت کشف شود ارزیابان موظفند اختلاف را در اظهارنامه مشروحاً نوشته و امضاء نمایند بلافاصله صورت مجلس تخلف حاکی از شرح اختلاف از طرف سرویس ارزیابی تنظیم و به ضمیمه اظهارنامه و برای تعیین جریمه به رئیس گمرک یا قائم مقام او ارائه نمایند.

ماده 124 - هرگاه در اثر ارزیابی اختلافاتی که مستلزم دریافت تفاوت حقوق ورودی و هزینه‌های انجام خدمات نباشد کشف شود (مانند اینکه نام یکی از دو نوع کالای مجاز که حقوق ورودی آنها یکسان است بجای نام دیگری در اظهارنامه نوشته شده باشد) در این صورت نیز مشهودات ماموران باید در اظهارنامه قید و بدون تنظیم صورت مجلس تخلف با اطلاع رئیس گمرک یا قائم مقام او اجازه اصلاح مورد اشتباه داده شود.

ماده 125 - اگر صاحب کالا مشخصات کالای خود را به زیان خود اظهار کرده باشد و مراتب بر اثر ارزیابی کشف شود ارزیابان مکلفند مشهودات خود را در اظهارنامه بنویسند و آنرا به مسئول سرویس ارزیابی مسترد دارند. در چنین مواردی مسئول سرویس ارزیابی موظف است نسبت به اصلاح اظهارنامه اقدام و مراتب را در صورت پرداخت وجه، جهت استرداد به صاحب کالا اعلام کند. انجام تشریفات استرداد مانع از ترخیص نخواهد بود.

قسمت ششم - رویه‌های گمرکی

فصل سیزدهم - کالاهای ورودی

ماده 126 - کالای وارده به کشور را می‌توان برای یکی از منظوره‌های زیر اظهار کرد.

الف - ورود قطعی

ب - ورود موقت

پ - ورود موقت برای پردازش

ت - اعاده بخارج از کشور (مرجوعی)

ث - ترانزیت خارجی

ج - ترانزیت داخلی

عملیاتی که از طرف گمرک و اشخاص ذیربط نسبت به اظهارنامه و کالای مربوط به آن انجام و منتهی به صدور پروانه گمرک در موارد بندهای الف لغایت ث این ماده می گردد تشریفات قطعی گمرکی و در مورد بند ج تشریفات غیر قطعی گمرکی تلقی می شود.

بخش اول - ورود قطعی

تعریف

ماده 127 - ورود قطعی رویه گمرکی است که بر اساس آن کالاهای وارده برای مصرف در داخل قلمرو گمرکی با پرداخت حقوق ورودی و هزینه های انجام خدمات و با انجام کلیه تشریفات ترخیص می شوند.

اصول

ماده 128 - در مواردی که کالا در حین حمل از مبداء تا هنگام تحویل به سازمان تحویل گیرنده کالا یا در مدت توقف در انبارهای گمرکی آسیب دیده یا ضایع یا فاسد شده باشد صاحب کالا می تواند تقاضا کند کالا را با پرداخت تمام هزینه های انجام خدمات و انجام تشریفات گمرکی از کشور خارج و یا بدون پرداخت هزینه ها آن را بلاعوض به دولت واگذار کند و یا قسمت آسیب دیده یا فاسد شده را تفکیک کرده و فقط حقوق ورودی و هزینه های قسمت سالم را بپردازد و از ترخیص بقیه به نفع دولت صرف نظر کند. در صورتی که تفکیک قسمت سالم مقدور نباشد یا تفکیک آن موجب آسیب دیدگی یا فساد بیشتر کالا شود، گمرک می تواند به تقاضای صاحب کالا با تنظیم صورت مجلس که به تایید رئیس گمرک می رسد متناسب با آسیب دیدگی و فساد ارزش کالا را تعیین و بر اساس آن حقوق ورودی را

محاسبه و وصول نماید. چنانچه وجوه مذکور بر اساس وزن دریافت شود در اینصورت به نسبت آسیب دیدگی یا فساد در این وجوه تخفیف داده خواهد شد.

بخش دوم - ورود موقت

تعریف

ماده 129 - ورود موقت، رویه گمرکی است که بر اساس آن کالاهای معینی می‌تواند تحت شرایطی موقتا به قلمرو گمرکی وارد شود. این کالاها باید بمنظورهای خاصی که در این قانون مشخص شده است وارد و ظرف مهلت معینی که گمرک ایران تعیین می‌نماید خارج گردد بدون اینکه تغییری (به استثناء تغییرات ناشی از استهلاک) در آن ایجاد شود.

اصول

ماده 130 - کالاهای زیر می‌تواند با اخذ مجوز از گمرک ایران بعنوان ورود موقت وارد قلمرو گمرکی شود:

الف - کالاها به منظور عرضه در نمایشگاهها .

ب - دستگاههای فیلمبرداری و عکسبرداری هوایی و فیلم‌های همراه آنها.

پ - دستگاههای مطالعات علمی، آموزشی، تربیتی، فنی و مهندسی نقشه‌برداری.

ت - دستگاهها برای سدسازی، اسکله‌سازی، لایروبی، راهسازی، حفاری، استخراج و اکتشاف.

ث - دستگاهها برای نصب، سوار کردن کارخانجات و تاسیسات صنعتی و نظایر آن.

ج - دستگاهها برای تعمیر وسائل فوق‌الذکر.

چ - وسائل نقلیه سواری اشخاص غیر مقیم ایران برای استفاده شخصی، و ظروف و تکیه گاههای چندبار مصرف مسافر.

ح - کالاهائی که طبق قراردادهای گمرکی بین‌المللی قابل ورود موقت بوده و دولت جمهوری اسلامی ایران عضویت آنرا پذیرفته است.

خ - وسائل امدادی و لوازم کمکهای بشر دوستانه

د - ظروف و لفاف‌های آماده برای بسته‌بندی کالای صادراتی.

تبصره - دامها که برای تعلیف موقتا وارد کشور می‌شوند و همچنین نتاج آنها مشمول عنوان واردات موقت بوده و تشریفات ورود و خروج این دامها تابع مقررات آئین نامه مخصوص تعلیف اغنام و احشام مصوب هیات وزیران است .

ماده 131 - لوازم و قطعات یدکی هواپیماها یا کشتی‌های خارجی که شرکت‌های مربوطه به منظور تعویض یا رفع نقص هواپیماها یا کشتیها موقتا وارد می‌کنند باید صورت ریز مشروح آنها را به اظهارنامه ضمیمه نمایند .

این اشیاء در انبار مخصوص شرکت نگاهداری و ریز آن در دفتری که از طرف شرکت نگهداری می‌شود و همچنین دفتر دیگری که گمرک موظف به نگاهداری آن است باید ثبت و هر دو دفتر به امضاء ماموران گمرک برسد. دفاتر مزبور قبلا از طرف گمرک شماره گذاری و پلمپ خواهد شد.

موقع مصرف یا اعاده هریک از اقلام باید با نظارت گمرک به هواپیما یا کشتی تحویل و علاوه بر ثبت در پشت پروانه ورود موقت مربوطه در هر دو دفتر نیز خروج آن از انبار ثبت و به امضاء مامور گمرک برسد.

ماده 132 - ورود موقت مستلزم اخذ تضمین بمیزانی است که گمرک ایران تعیین و اعلام می‌کند.

ماده 133 - در موارد زیر بجای اخذ تضمین به اخذ تعهد کتبی اکتفا می‌شود.

الف - واردات موقت لوازم و قطعات یدکی هواپیماها و کشتی‌های خارجی موضوع ماده 131 این قانون .

ب - ظروف و تکیه گاه‌های چند بار مصرف و نظایر آنها.

پ - در مورد واردات موقت کالاهای وزارتخانه‌ها و موسسات دولتی تعهد مسئولان مالی سازمان مربوطه و درمورد نمایشگاههای خارجی تعهد سفارتخانه‌ها و یا نمایندگی‌های سیاسی کشور مربوطه با تأیید و گواهی وزارت امور خارجه

ماده 134 - کالایی که بعنوان ورود موقت اظهار می‌گردد باید طبق اصول و مقرراتی که در فصل دهم این قانون مذکور است مورد معاینه و ارزیابی قرارگیرد و به بسته‌ها یا محتویات آنها پلمپ گمرک یا هر نوع علامت دیگری که برای تشخیص کالا در موقع خروج لازم باشد الصاق گردد و گمرک مدتی را هم که کالا در طی آن باید از کشور خارج شود تعیین و در متن پروانه قید و پروانه و کالا در اختیار صاحب کالا گذاشته شود.

ماده 135 - در صورت تسلیم تقاضای کتبی از طرف صاحب کالا مدت پروانه ورود موقت از طرف گمرک صادر کننده پروانه تا حداکثر ششماه قابل تمدید است مشروط بر اینکه تقاضا قبل از انقضاء مهلت اولیه تسلیم شده باشد.

در صورتی که باز هم احتیاج به تمدید مجدد باشد به شرط تسلیم تقاضا قبل از انقضاء مدت ، موافقت با آن موکول به کسب اجازه از گمرک ایران خواهد بود.

ماده 136 - برای تسویه پروانه ورود موقت و ابطال تضمین یا تعهد، صاحب کالا می تواند بطرق زیر اقدام نماید :

الف - کالا را به گمرک تحویل و تقاضای ابطال پروانه و تضمین یا تعهد را بنماید.

ب - کالا را برای ورود قطعی با رعایت مقررات مربوطه اظهار و ترخیص نماید.

پ - اظهارنامه برگشتی تنظیم و به گمرک تسلیم که پس از ارزیابی کالا، گمرک پروانه برگشتی صادر و به صاحب کالا تحویل تا نسبت به خروج کالا از کشور اقدام نماید. برگشت کالای ورود موقت تابع مقررات و تشریفات رویه مرجوعی می باشد.

گمرک می تواند تضمین ورود موقت را در صورت معتبر بودن به عنوان تضمین برگشت کالا قبول کند.

در هر حال ابطال پروانه و تضمین یا تعهد کالای ورود موقت موکول به تشخیص و تطبیق کالا با مشخصات پروانه ورود موقت و سالم بودن پلمپ یا علائم گمرکی الصاق شده روی کالا و منقضی نشدن مدت اعتبار پروانه می باشد. در صورتی که بعلت از بین رفتن علائم یا پلمپ تطبیق کالا ممکن نباشد نسبت به وصول تضمین و یا پی گیری اجرای تعهد اقدام و در صورتی که صاحب کالا قصد خروج کالا را از کشور داشته باشد طبق مقررات صادرات رفتار خواهد شد.

ماده 137 - هرگاه صاحب کالا بخواهد کالایی را که به عنوان موقت وارد شده است در ایران بفروشد یا به مصرف قطعی برساند باید قبل از انقضاء مدت اعتبار پروانه درخواست کتبی مبنی بر ابطال پروانه ورود موقت به گمرک مربوط داده و اظهارنامه ورود قطعی برای کالای خود تنظیم و تشریفات عمومی مربوط به واردات را انجام دهد.

ورود قطعی کالای ورود موقت مستلزم اخذ مجوزها و پرداخت حقوق و عوارض ورودی براساس مقررات و ماخذ زمان اظهار کالا برای ورود قطعی و ارزش آن بر اساس ارزش زمان اظهار ورود موقت و به نرخ برابری ارز در زمان اظهار کالا برای ورود قطعی با کسر استهلاك به نسبت فرسودگی خواهد بود.

ماده 138 - در صورتی که کالای ورود موقت در مهلت مقرر حسب مورد تحویل گمرک ، ترخیص قطعی یا برگشت نشود. در صورت تشخیص سوءنیت مشمول مقررات قاچاق و در غیر این صورت نسبت به وصول تضمین و پیگیری اجرای تعهد اقدام خواهد شد.

تبصره - تا زمانی که اعلام جرم قاچاق و یا وصول تضمین و یا مطالبه وجه تعهد انجام نشده است صاحب کالا می تواند با پرداخت جریمه انتظامی موضوع ماده 300 نسبت به تحویل، ترخیص یا اعاده کالا اقدام نماید.

بخش سوم - ورود موقت برای پردازش

تعاریف

ماده 139 -

الف - ورود موقت برای پردازش رویه گمرکی است که بر اساس آن کالاها می توانند موقتا به قلمرو گمرکی وارد بدین منظور که این کالاها ساخته، تکمیل، تعمیر یا فرآوری شده و سپس صادر شوند.

این رویه همچنین شامل موادی که در ساخت، تکمیل و فرآوری مصرف می شود از قبیل کاتالیست ها و تسریع کننده ها می شود ولی کالاهای کمکی از قبیل روان کننده ها و ابزارآلات مشمول رویه ورود موقت برای پردازش نمی باشد.

ب - محصولات به دست آمده عبارت است از محصولاتی که از ساخت، تکمیل، فرآوری و تعمیر کالاهائی که برای آنها مجوز استفاده از رویه ورود موقت برای پردازش اخذ شده بدست می آید.

اصول

ماده 140 - ورود موقت برای پردازش مستلزم اخذ مجوز قبلی از گمرک ایران است.

میزان کالای وارده، نوع پردازش، کیل یا ضریب مصرف در مجوز صادره قید و میزان تضمین برای الزامات قانونی توسط گمرک تعیین می گردد. در تعیین میزان تضمین، کیل یا ضرایب مصرف، باید نوع، ماهیت کالا و عملیات پردازش مورد توجه قرار گیرد.

تبصره 1 - گمرک ایران می تواند با هماهنگی وزارتخانه تولیدی ذریبط برای کالاهای وارده، میزان تضمین و کیل یا ضرایب مصرف استاندارد و یا ثابت تعیین و به اطلاع عامه برساند.

تبصره 2 - گمرک تسهیلات لازم برای اشخاصی که بطور مکرر و منظم عملیات پردازش را انجام می دهند فراهم خواهد کرد.

تبصره 3 - چنانچه وارد کننده به کیل و ضرایب مصرف تعیین شده معترض باشد موضوع توسط مراجع رسیدگی به اختلافات گمرکی حل و فصل خواهد شد.

ماده 141 - عملیات پردازش می تواند توسط اشخاصی غیر از وارد کننده انجام شود بدون اینکه تغییر مالکیت انجام شده باشد، در هر حال وارد کننده در مقابل گمرک مسئول اجرای مقررات ورود موقت برای پردازش خواهد بود.

ماده 142 - برای صدور محصولات به دست آمده، صاحب کالا باید اظهارنامه صادراتی تنظیم و به گمرک تسلیم نماید. گمرک به هنگام صدور، اقدامات لازم به منظور بازشناسی و انطباق کالای وارده و محصولات بدست آمده را معمول تا امکان تسویه میسر شود.

تبصره - گمرک در هر زمان می تواند از کالای وارده و نحوه پردازش بازدید بعمل آورد. چنانچه کالای وارده یا محصول بدست آمده موجود نباشد، طبق ماده 145 رفتار خواهد شد.

ماده 143 - مهلت صدور محصولات بدست آمده از تاریخ صدور سند ترخیص کالای وارده یکسال می باشد و این مهلت در موارد استثنائی که دلایل موجه و قابل قبولی از طرف ذینفع به گمرک ارائه گردد تا یکسال دیگر قابل تمدید خواهد بود.

ماده 144 - با صدور محصولات بدست آمده بلافاصله کلیه تضمین ها و تعهدات ذریبط ابطال و تسویه خواهد شد. در مواردی که محصولات بدست آمده بتدریج صادر می شود ابطال و تسویه برای همان میزان کالای صادر شده انجام خواهد شد.

تبصره 1 - وارد کننده می تواند ظرف مهلت تعیین شده برای پردازش، کالای وارده را به همان حالت اولیه از کشور خارج و نسبت به ابطال تضمین و تسویه تعهدات خود اقدام نماید.

تبصره 2 - کالای وارده برای پردازش و همچنین ضایعات دارای ارزش تجاری چنانچه برای ورود قطعی اظهار شود، با رعایت مقررات ماده 137 و بدون کسر استهلاك ترخیص می شود.

تبصره 3 - محصولات بدست آمده می تواند با کسب مجوز قبلی گمرک بنام اشخاصی غیر از وارد کننده صادر شود. در این صورت پروانه صادراتی مربوطه برای ابطال تضمین یا تعهد کافی است.

ماده 145 - چنانچه کالای وارده یا محصولات بدست آمده از پردازش در مهلت مقرر حسب مورد تحویل گمرک، ترخیص قطعی، برگشت و یا صادر نشود مشمول مقررات فصل هجدهم این قانون می باشد. چنانچه کالا پس از مهلت

مقرر و قبل از اعلام جرم قاچاق برای منظورهای فوق‌الذکر تحویل گمرک گردد با اخذ جریمه انتظامی موضوع ماده 300 پذیرفته می‌شود.

بخش چهارم - مرجوعی

ماده 146 - کالای وارده موجود در گمرک را و تا هنگامی که با اجرای مقررات متروکه بفروش نرسیده می‌توان به عنوان اعاده به خارج به گمرک اظهار و ترخیص نمود.

ماده 147 - برای ترخیص کالا به عنوان اعاده به خارج صاحب کالا یا نماینده قانونی او باید هزینه های خدمات انجام شده متعلق را پرداخت کند و در اظهار نامه تعهد کند که کالا را در مهلتی که رئیس گمرک تعیین می‌نماید از قلمرو گمرکی خارج سازد. این مهلت در صورت درخواست صاحب کالا یا نماینده قانونی او به شرط وجود علت موجه مستند به مدارک، قابل تمدید است.

تبصره - موسسات حمل و نقل در صورت ارائه دلائل قابل قبول، می‌توانند با ارائه بارنامه، کپی سیاهه خرید و رسید انبار، تا قبل از تحویل ترخیصیه نسبت به مرجوع نمودن کالا اقدام نمایند.

ماده 148 - هرگاه کالا در گمرک داخلی به عنوان مرجوعی اظهار شود صاحب کالا باید علاوه بر هزینه‌های گمرکی که بطور قطعی پرداخت می‌نماید تضمین لازم که میزان آن توسط گمرک ایران تعیین خواهد شد تودیع نماید. هرگاه کالای مرجوعی در گمرک مرزی موجود و در همان گمرک برای اعاده اظهار شود در صورتی که از محل ارزیابی، یکسره و زیر نظارت مستمر ماموران گمرک به انبار کشتی یا هواپیما تحویل شود و یا یکسره به خط مرزی حمل و زیر نظر ماموران عبور داده شود ممکن است پس از بازرسی کامل مشخصات ظاهری بسته‌ها، برای بازرسی محتویات آنها به بازرسی اجمالی اکتفا شود و در این مورد تضمین نیز دریافت نمی‌شود.

ماده 149 - بسته‌های کالای مرجوعی یا درب وسیله نقلیه آن که در گمرکات داخلی اظهار می‌شود پلمپ شده و با پروانه که به یک نسخه اظهارنامه الصاق می‌شود در اختیار صاحب کالا گذارده می‌شود و یک نسخه از اظهارنامه مربوطه بلافاصله و مستقیماً به عنوان گمرک مرزی که کالا از آنجا خارج خواهد شد ارسال و نسخه سوم بایگانی می‌شود.

ماده 150 - کالای مرجوعی باید از گمرک داخلی یکسره تا گمرک مرزی حمل و تحویل، پروانه و اظهارنامه نیز تسلیم شود سپس با اطلاع گمرک مرزی و تحت نظر مامورانی که از طرف گمرک تعیین می‌شود از راه مجاز از مرز عبور و یا به کشتی یا هواپیما تحویل گردد و ماموران باید تاریخ ورود کالا را به گمرک مرز خروج و عبور کالا را در دفتر مخصوص شماره گذاری و پلمپ شده ثبت و در ظهر پروانه و اظهارنامه نیز نوشته امضاء نمایند و امضاء آنها از طرف رئیس گمرک محل گواهی و اظهارنامه گواهی شده به صاحب کالا تسلیم شود تا جهت ابطال تضمین به گمرک داخلی مربوطه تسلیم نماید.

ماده 151 - هرگاه در گمرک مرزی اختلافی بین مشخصات ظاهری کالا با مندرجات اظهارنامه و پروانه مشهود افتد رئیس گمرک باید از صدور اجازه و خروج کالا از کشور خودداری و به اختلاف رسیدگی و در صورت لزوم از گمرک صادر کننده پروانه مرجوعی چگونگی را استعلام و پس از مشخص شدن اختلاف طبق مقررات مربوط به تخلفات گمرکی عمل نماید.

ماده 152 - در موارد سوءظن قوی و حاکی از قصد قاچاق، گمرک مرز خروج حق دارد حتی در صورتی که مشخصات ظاهری بسته‌ها با مندرجات اظهارنامه و پروانه مطابق باشد به معاینه و بازرسی کالا اقدام کند.

ماده 153 - هرگاه علائم الصافی گمرک به بسته‌ها یا وسیله نقلیه پاره شده یا شکسته یا ازبین رفته باشد محتویات هر بسته از طرف گمرک مرز خروج مورد معاینه و بازرسی کامل قرار خواهد گرفت و حسب مورد طبق مقررات قاچاق یا تخلفات اقدام خواهد شد.

ماده 154 - تضمین اخذ شده برای کالای مرجوعی وقتی ابطال می‌شود که صاحب کالا نسخه تصدیق شده اظهارنامه را به گمرکی که تضمین در آنجا تودیع شده تسلیم نماید.

ماده 155 - هرگاه صاحب کالای مرجوعی تا یک ماه پس از پایان مهلت داده شده نسخه تصدیق شده اظهارنامه را به گمرک صادر کننده پروانه مرجوعی برای ابطال تضمین تحویل ننماید گمرک مزبور مراتب را از گمرک مرز خروج استعلام و اگر معلوم شود کالای مرجوعی به گمرک مزبور تسلیم نشده حسب مورد نسبت به وصول تضمین و یا اجرای مقررات قاچاق اقدام خواهد نمود.

تبصره - هرگاه کالای مرجوعی بعد از مهلت تعیین شده و قبل از منظور نمودن تضمین به درآمد یا اعلام جرم قاچاق به گمرک خروجی تسلیم شده باشد این تخلف صاحب کالا مستلزم پرداخت جریمه انتظامی موضوع ماده 300 خواهد بود.

بخش پنجم - ترانزیت خارجی (عبور)

تعریف

ماده 156 - ترانزیت خارجی رویه گمرکی است که بر اساس آن کالائی بمنظور عبور از قلمرو گمرکی از یک گمرک مجاز وارد و از گمرک دیگری تحت نظارت گمرک خارج شود.

اصول

ماده 157 - تجدید بسته بندی، درجه بندی و عملیات برای تسهیل حمل کالای ترانزیتی با نظارت و طبق شرایط مقرر گمرک، مجاز می باشد.

ماده 158 - کالای ترانزیتی را می توان در مسیر ترانزیت با اخذ مجوز و تحت نظارت نزدیکترین گمرک از وسیله نقلیه به وسیله نقلیه دیگر منتقل نمود در این موارد پلمپ مجدد و تنظیم صورت مجلسی که به امضاء نمایندگان گمرک، ترانزیت کننده یا حامل می رسد ضروری است، همچنین در مواردی که وسیله نقلیه حامل کالای ترانزیتی بعلت نقص فنی یا سانحه متوقف می شود، ترانزیت کننده یا حامل باید مراتب را به نزدیکترین گمرک اطلاع دهد تا گمرک محموله را تا رفع مشکل وسیله و یا بارگیری کالا در وسیله قابل پلمپ دیگر تحت نظارت قرار دهد. در این موارد نیز تنظیم صورت مجلس و اعلام مراتب به گمرکات مبدا و خروجی ضروری می باشد.

ماده 159 - ترانزیت کننده باید اظهارنامه به گمرک تسلیم و متعهد گردد که کالا را در مهلتی که متناسب با بعد مسافت، نوع وسیله، فصول سال تعیین می شود از طریق گمرک خروجی مشخص شده در پروانه ترانزیت، خارج نماید. تمدید مهلت پروانه یا تغییر گمرک خروجی با موافقت گمرک مبدا یا گمرک ایران و با اعلام مراتب به گمرکات ذیربط امکان پذیر است.

تبصره - مسیرهای ترانزیتی کشور توسط سازمان حمل و نقل و پایانه های کشور و زمان توسط سازمان مذکور با هماهنگی گمرک تعیین می گردد.

ماده 160 - کالای ترانزیتی پس از انجام کنترل های گمرکی و تودیع تضمین در گمرک ورودی، پلمپ می گردد و در صورتی که وسیله نقلیه قابل پلمپ شدن باشد به پلمپ وسیله نقلیه اکتفا می شود. در صورتی که کانتینر یا وسیله نقلیه حامل کالای ترانزیتی به هنگام ورود دارای پلمپ مطمئن و سالم باشد گمرک می تواند به کنترل پلمپ بسنده نماید. در موارد ظن قوی به وجود تخلف گمرک می تواند علاوه بر کنترل پلمپ محمولات را با اسناد و اظهارنامه تطبیق نماید. تبصره - در صورت نبودن وسائل نقلیه مناسب و یا عدم امکان پلمپ، گمرک می تواند با اعمال روشهای کنترلی مناسب اجازه ترانزیت را بدهد.

ماده 161 - هرگاه در گمرک ورودی در کالای ترانزیتی نسبت به اظهارنامه کسری مشاهده شود صورت مجلس تنظیم و اظهارنامه و پروانه ترانزیتی بر آن اساس اصلاح و کالا عبور داده می شود. کالای اضافی از همان نوع مازاد بر 5% و کالای اضافی غیر هم نوع مشمول تبصره 1 ماده 298 خواهد بود. در این صورت با رعایت مقررات مربوطه اجازه اصلاح اسناد و عبور کالا داده خواهد شد.

ماده 162 - صدور پروانه ترانزیت خارجی منوط به تودیع تضمین که میزان آن توسط گمرک ایران تعیین خواهد شد، می باشد.

تبصره - در مواردی که کالای ترانزیتی بوسیله پست دولتی یا راه آهن جمهوری اسلامی ایران حمل می شود و همچنین کالای غیر تجاری همراه مسافران عبوری، بجای تضمین با اخذ تعهد اقدام به صدور پروانه ترانزیت می شود.

ماده 163 - مسافران تبعه خارج که با داشتن گذرنامه و روادید بطور ترانزیت از ایران عبور می نمایند در صورتی که دارای اسلحه مورد نیاز شخصی باشند گمرک می تواند جهت اسلحه مزبور اجازه ترانزیت با رعایت مقررات این بخش صادر نماید مشروط بر اینکه اسلحه در موقع ورود بسته بندی و پلمپ شده و مراتب در گذرنامه دارنده آن قید شود و به همان وضع به گمرک مرز خروج ارائه و پس از رسیدگی و برداشتن پلمپ اجازه خروج از کشور داده شود. در این قبیل موارد گمرک مرز ورود موظف است به صاحب اسلحه اعلام کند که حق استفاده از اسلحه در داخل کشور را مطلقا ندارد و مراتب را به گمرک خروجی اعلام و گمرک مرز خروج نیز باید خروج اسلحه را به گمرک مرز ورود اطلاع دهد.

ماده 164 - مدارک لازم برای الصاق به اظهارنامه ترانزیت خارجی به شرح زیر می باشد:

الف - تصویر سیاهه خرید

ب - تصویر صورت عدلبندی

پ - بارنامه و راهنامه یا تصویر تصدیق شده آنها توسط موسسه حمل و نقل یا مانیفست لنج

ت - حواله تحویل (ترخیصیه) به استثناء کالاهای حمل شده توسط لنج

ث - گواهی های مستند به قانون حسب مورد

ماده 165 - پروانه ترانزیت خارجی پس از انجام تشریفات مقرر به ترانزیت کننده تسلیم می گردد تا بموجب آن کالای

خود را تحویل گرفته و حمل نماید. پروانه ترانزیت باید در طول مسیر ترانزیت همراه کالا باشد.

یک نسخه از اظهارنامه ترانزیت از طرف گمرک مبداء مستقیماً به گمرک خروجی ارسال می گردد.

ماده 166 - در مواردی که کالای ترانزیت خارجی موضوع یک پروانه با بیش از یک وسیله حمل می گردد گمرک

مبداء مشخصات محموله، وسیله حمل، شماره پروانه ترانزیت و شماره پلمپ الصاقی را در فرم پته عبور قید و گواهی

نموده و تحویل ترانزیت کننده می نماید در این موارد اصل پروانه همراه آخرین وسیله نقلیه ارسال و به گمرک خروجی

تسلیم خواهد شد. خروج هر وسیله نقلیه از مرز در صورت مطابقت، بلامانع است.

در هر حال تسویه تضمین یا تعهد موکول به ارائه اصل پروانه و تأیید خروج یا تحویل تمام محموله ترانزیتی به گمرک

خواهد بود.

ماده 167 - کالای ترانزیت را می توان با موافقت گمرک ایران به گمرکات مسیر ترانزیت تحویل و برای سایر

منظورهای ماده 126 اظهار و طبق مقررات مربوطه ترخیص نمود، مشروط بر آنکه در کالا دخل و تصرفی نشده باشد. در

این موارد پروانه ترانزیتی توسط گمرک مسیر ابطال و مراتب به گمرکات مبداء و مقصد اعلام خواهد شد.

ماده 168 - چنانچه در مسیر و مرز خروج پلمپ کانتینر یا وسیله نقلیه دست نخورده باشد، بازرسی محتویات ضرورتی

ندارد مگر در موارد ظن قوی به وجود تخلف که در این صورت گمرک موضوع را بررسی و در صورتی که مغایرتی

نباشد نتیجه و شماره پلمپ های قبلی و جدید را در صورت مجلس تنظیمی ذکر و به وسیله نقلیه اجازه ادامه سیر داده

می شود.

ماده 169 - در موارد استثنائی که ظن قوی به وجود تخلف برای گمرک یا نیروی انتظامی وجود دارد و بر اثر کنترل‌های گمرکی در مسیر ترانزیت، اختلافی بین محموله و پروانه ترانزیت کشف شود، در مورد کالای اضافی طبق ماده 161 و در مورد کالای کسری و مغایر حسب مورد طبق مواد 172 و 175 عمل خواهد شد و برای ابطال تضمین یا تعهد وفق ماده 171 اقدام می‌شود.

در هر صورت انجام بازرسی توسط نیروی انتظامی مستلزم آن است که مراتب بلافاصله به نزدیکترین گمرک اعلام و با حضور نماینده گمرک انجام شود.

ماده 170 - گمرک خروجی موظف است مندرجات پروانه و وضع پلمپ و مشخصات ظاهری را تطبیق نموده و پس از حصول اطمینان از مطابقت کامل، اجازه تخلیه یا خروج کالا را تحت نظارت مامورین گمرک صادر نماید.

ماده 171 - پس از تحویل کالا به گمرک مقصد و یا خروج محموله از کشور، مراتب به گمرک ورودی اعلام و اظهارنامه گواهی شده توسط رئیس گمرک مربوطه، به اظهارکننده یا نماینده وی تسلیم می‌شود تا جهت ابطال تعهدات یا تضمینات به گمرک ورودی تسلیم نماید. پروانه ترانزیت که خروج کالا در ظهر آن گواهی شده، در گمرک خروجی بایگانی می‌شود، علاوه بر آن به محض تحویل یا خروج کالا مراتب در دفتر مخصوص شماره گذاری و پلمپ شده ثبت و وصول کالا به گمرک ورودی اعلام می‌شود.

ماده 172 - هرگاه در موقع رسیدگی به کالای ترانزیت در گمرک خروجی مشاهده شود که پلمپ از بین رفته، گمرک با حضور نماینده شرکت حمل (و یا راننده) محتویات بسته‌ها را رسیدگی و با پروانه ترانزیت تطبیق می‌نماید، در صورتی که اختلافی مشاهده نشد اجازه خروج داده و نسبت به ابطال تضمین یا تعهد اقدام خواهد شد.

هرگاه پلمپ عمدا شکسته و در محتویات دخل و تصرف شده باشد در این صورت طبق مقررات قاچاق رفتار می‌شود.

ماده 173 - هرگاه کالای ترانزیت کالا یا جزا تا پایان مهلت از قلمرو گمرکی خارج یا تحویل گمرک نگردد در صورتی که سوء نیتی احراز نشود از جمله بدون دخالت ترانزیت کننده سرقت شده باشد صرفاً تضمینات ماخوذه به میزان کالای خارج نشده به درآمد دولت واریز یا برای ایفای تعهدات اقدام خواهد شد.

تبصره 1 - در صورتی که برای گمرک محرز گردد کالا به علل قوه قهریه (فورس ماژور) از بین رفته است تضمین یا تعهد ماخوذه قابل ابطال خواهد بود.

تبصره 2 - تا زمانی که اعلام جرم قاچاق یا وصول تضمین و یا مطالبه تعهد، انجام نشده است ترانزیت کننده می تواند با پرداخت جریمه انتظامی موضوع ماده 300 نسبت به تحویل یا خروج کالا از مرز اقدام نماید.

ماده 174 - مسئولیت ترانزیت کننده در پرداخت جرائم متعلقه، مطالبات گمرک و مجازاتهای ناشی از عدم تحویل یا خروج کالا محدود به میزان تعهدات و یا تضمینات ماخوذه برای صدور پروانه ترانزیت نخواهد بود.

ماده 175 - در مواردی که بر اثر کنترل های گمرکی در مرز خروج کالائی اضافه یا کسر یا مغایر نسبت به پروانه گمرکی کشف شود، در صورت سالم بودن پلمپ و عدم سوءنیت اجازه تخلیه با تنظیم صورتمجلس یا خروج کالا صادر و نسبت به ابطال تضمین یا تعهد اقدام خواهد شد.

بخش ششم - ترانزیت داخلی

تعریف

ماده 176 - ترانزیت داخلی رویه گمرکی است که بر اساس آن کالای گمرک نشده از یک گمرک مجاز به گمرک دیگر و یا سایر اماکن تحت نظارت گمرک منتقل، تا تشریفات قطعی گمرکی آن در مقصد انجام شود. حسب آنکه ترانزیت داخلی کالا بنا بر درخواست متقاضی یا تصمیم گمرک باشد به ترتیب ترانزیت داخلی شخصی و یا ترانزیت داخلی اداری نامیده می شود.

اصول

ماده 177 - ترانزیت داخلی شخصی کالا منوط به قبول درخواست از طرف گمرک مبدأ ترانزیت می باشد. در صورت تراکم در انبارهای گمرکی بنادر، سازمان بنادر و کشتیرانی مجاز است با موافقت گمرک نسبت به انتقال کانتینرهای پلمپ شده تحت عنوان ترانزیت داخلی اداری به انبارهای گمرکی دیگر اقدام نماید.

ماده 178 - ترانزیت داخلی اداری با صدور حکم گمرک انجام می شود. هزینه های انجام خدمات و حمل در ترانزیت اداری بهنگام مراجعه برای ترخیص از صاحب کالا وصول می شود.

ماده 179 - گمرک مکلف است کالائی را که در اسناد حمل آن محل تحویل یکی از شهرهای داخلی ذکر شده است بشرط این که در شهر مزبور گمرک مجاز و مجهز وجود داشته باشد به تقاضای شرکت حمل و نقل و با انجام تشریفات مربوطه پروانه ترانزیت داخلی بصورت حمل یکسره صادر نماید.

ماده 180 - صاحب کالا یا نماینده او در مورد ترانزیت شخصی و شرکت حمل و نقل در مورد ترانزیت به صورت حمل یکسره باید پس از انجام تشریفات مربوطه و صدور پروانه، کالا را در مهلتی که متناسب با بعد مسافت، نوع وسیله نقلیه و فصول سال تعیین می شود با پلمپ سالم الصاقی به بسته ها و در صورت قابلیت پلمپ وسیله حمل با پلمپ سالم وسیله حمل به گمرک مقصد تحویل نماید.

ماده 181 - مدارک لازم برای الصاق به اظهارنامه ترانزیت شخصی به شرح زیر می باشد:

الف - تصویر سیاهه خرید

ب - تصویر صورت عدلبندی

پ - بارنامه، راهنما یا تصویر تصدیق شده آنها توسط موسسه حمل و نقل یا مانیفست لنج.

ت - حواله تحویل (ترخیصیه) یا موافقت کتبی بانک در صورت خرید کالا از طریق اعتبار اسنادی و موافقت موسسه حمل و نقل مربوطه.

ث - گواهی های مستند به قانون

ماده 182 - هرگاه در گمرک مبداء، کالای ترانزیت داخلی نسبت به اظهار کسری مشاهده شود صورت مجلس تنظیم و اظهارنامه و پروانه ترانزیتی بر این اساس اصلاح و کالا عبور داده می شود. در صورتی که در گمرک مبداء در نتیجه ارزیابی کالای ترانزیت داخلی نسبت به اظهار شرکت حمل یا صاحب کالا، کالای اضافی هم نوع مازاد بر 5% یا کالای اضافی غیر هم نوع مشاهده شود به ترتیب مشمول تبصره 1 ماده 298 و بند ج ماده 304 خواهد بود.

ماده 183 - قبل از صدور پروانه ترانزیت شخصی اظهارکننده بایستی تضمینات لازم را به میزان تعیین شده توسط گمرک ایران تودیع نماید ولی هزینه های انجام خدمات نقدا وصول می گردد.

تبصره 1 - کالای تحت پوشش کارنه تیر بدون نیاز به تسلیم اظهارنامه و سپردن تضمین ترانزیت داخلی می شود.

تبصره 2 - در ترانزیت داخلی کیسه‌ها، بسته‌ها و مرسولات پستی، محمولات حمل شده بوسیله راه آهن جمهوری اسلامی و کالاهای دولتی که مستقیماً از گمرک مبداء به گمرک مقصد حمل می‌گردد، بجای تضمین اخذ تعهد بلامانع است.

ماده 184 - مسئولیت کسری، آسیب دیدگی و فقدان کالا در حین ترانزیت شخصی با اظهارکننده است.

ماده 185 - در صورتی که در مسیر ترانزیت، کالا یا وسیله حمل آن دچار سانحه گردد ترانزیت کننده یا حامل موظف به اعلام مراتب به نزدیکترین گمرک جهت اعزام مامور برای وارسی کالا و تنظیم صورت مجلس می‌باشد. گمرک پس از انجام اقدامات لازم با پلمپ مجدد اجازه ادامه مسیر داده و نسخه‌ای از صورت مجلس را برای گمرکات مبداء و مقصد ترانزیت ارسال خواهد نمود.

ماده 186 - پس از وصول کالا به گمرک مقصد تعداد و علائم و پلمپ‌های بسته‌ها یا وسیله نقلیه حسب مورد وارسی و با مندرجات پروانه تطبیق و در صورتی که اختلافی مشاهده نگردد کالا به انبار تحویل و قبض انبار صادر و تسلیم تحویل دهنده می‌گردد. علاوه بر صدور قبض انبار، تحویل محموله با قید تاریخ در پروانه ترانزیت یا وله کارنه تیر از طرف گمرک مقصد تصدیق تا با ارسال به گمرک مبداء، ترانزیت کننده بتواند تضمین و تعهد خود را تسویه نماید.

ماده 187 - در صورت کشف اختلاف در گمرک مقصد صورت مجلس با حضور ترانزیت کننده یا حامل کالا، از طرف آن گمرک تنظیم و یک نسخه آن به نماینده موسسه حمل تسلیم و مراتب در ذیل پروانه یا کارنه تیر قید می‌گردد و رئیس گمرک مقصد دستور لازم با توجه به مواد آتی برای اجرای مقررات صادر می‌نماید.

صورت مجلس مذکور باید ظرف 24 ساعت تنظیم و یک نسخه آن برای گمرک مبداء ترانزیت ارسال شود.

ماده 188 - هرگاه کالای ترانزیت داخلی کالا یا جزا در مهلت مقرر به گمرک مقصد واصل نشود و در عدم تحویل، سوءنیت تشخیص داده شود مورد مشمول مقررات قاچاق خواهد بود.

تبصره - تا زمانی که اعلام جرم قاچاق و یا وصول تضمین و یا مطالبه وجه تعهد انجام نشده است، صاحب کالا می‌تواند با پرداخت جریمه انتظامی موضوع ماده 300 نسبت به تحویل کالا به گمرک اقدام نماید.

ماده 189 - در مواردی که کالای ترانزیت داخلی با کسری تحویل گمرک مقصد گردد و سوءنیتی احراز نشود، در صورت سالم بودن پلمپ مورد مشمول مقررات کسر تخلیه و اگر پلمپ فک شده باشد جریمه متعلقه به نسبت کسری از

تضمینات برداشت و یا برای ایفای تعهد اقدام می‌شود مگر آنکه کسری و فک پلمپ ناشی از قوه قهریه (فورس ماژور) باشد. که در این صورت تضمین و تعهد ابطال خواهد شد.

فصل چهاردهم - کالاهای صدور

بخش اول - صدور قطعی

تعریف

ماده 190 - صدور قطعی رویه گمرکی است که براساس آن کالای داخلی به منظور فروش یا مصرف از کشور خارج می‌شود.

اصول

ماده 191 - در مواردیکه اظهار نامه صدور در یکی از گمرک خانه های داخلی تسلیم می‌گردد پس از انجام عملیات ارزیابی به هریک از بسته های موضوع اظهارنامه پلمب گمرکی الصاق می‌گردد و مهلتی نیز برای حمل کالا از آن گمرک تا گمرک مرز تعیین و در پروانه صدور قید می‌شود.

تبصره - کالای صادراتی که در محفظه حمل بار (کانتینر) یا وسائل نقلیه قابل پلمپ حمل می‌شود. گمرک به پلمپ کردن محفظه یا وسیله نقلیه اکتفاء خواهد نمود .

ماده 192 - کالای صادراتی که پروانه آن در گمرک داخلی صادر شده است وقتی که به گمرک مرزی رسید در صورتی که پلمپ الصاقی سالم و دست نخورده باشد گمرک به تطبیق ظاهری آن با پروانه اکتفاء نموده و ضمن ثبت در دفتر خروجی اجازه عبور کالا را از مرز می‌دهد سپس مشخصات وسیله حمل و تاریخ خروج کالا را از مرز در پشت پروانه درج و پس از مهر و امضاء ، پروانه را به صاحب کالا یا حامل تسلیم می‌نماید .

تبصره - گمرک مرزی می‌تواند در موارد سوءظن قوی به بازکردن و معاینه بسته‌ها ، محفظه و وسیله حمل پلمپ شده که مورد سوءظن است اقدام نماید .

ماده 193 - هرگاه پلمپ یک یا چند بسته ، محفظه یا وسیله حمل دست خورده یا از بین رفته باشد ماموران گمرک باید با حضور حامل و صاحب کالا یا نماینده او (اگر در محل حاضر باشند) آن یک یا چند بسته ، محفظه یا وسیله حمل را باز کرده مورد معاینه و ارزیابی دقیق قرار دهند چنانچه محتویات از هر حیث مطابق مندرجات پروانه دیده شد و یا در صورت عدم تطبیق، چنانچه موضوع منطبق با بند ذ ماده 304 نباشد . مراتب در پروانه قید و اجازه خروج داده خواهد شد .

ماده 194 - کالای صادرات قطعی که به کشور بازگشت داده می شود با شرایط زیر قابل ترخیص است :

الف - کالائی که به تشخیص گمرک عینا و بدون استفاده یا تعمیر اعاده می شود بدون اخذ هرگونه مجوز .

ب - کالای برگشتی که در خارج مورد استفاده یا تعمیر قرار گرفته با شرایطی که هیئت وزیران تعیین می نماید.

تبصره 1 - در همه موارد ترخیص کالای صادرات قطعی برگشتی منوط به ارائه اسناد صدور مربوطه و گواهی های قرنطینه ای و بهداشتی و ایمنی و بازپرداخت وجوه دریافتی و اعاده امتیازات استفاده شده بابت صدور کالا می باشد .

تبصره 2 - تشریفات اظهار ، فرم اظهارنامه و پروانه برگشتی مطابق مقررات موضوع ماده 209 خواهد بود .

بخش دوم - استرداد حقوق ورودی (در ابک)

ماده 195 - حقوق ورودی اخذ شده از مواد ، کالاهای مورد مصرف و لوازم بسته بندی خارجی بکار رفته یا مصرف شده در تولید ، تکمیل یا بسته بندی کالای صادر شده با رعایت مقررات این قانون قابل استرداد می باشد .

تبصره 1 - کالاهائی که به مناطق آزاد یا مناطق ویژه اقتصادی به منظور صادرات حمل می گردد چنانچه برابر مقررات از این مناطق صادر شود مشمول مقررات استرداد خواهد بود .

تبصره 2 - حقوق ورودی کاتالیست ها و تسریع کننده ها که لازمه واکنش شیمیائی

می باشند مشمول استرداد می گردد ولی ابزار آلات و مواد روان کننده و همانند که صرفا به عنوان کمک در تولید کالای صادراتی مورد استفاده و مصرف قرار می گیرد و کالائی که صرفا بسته بندی و صادر می شود شامل مقررات استرداد (در ابک) نمی باشد .

ماده 196 - بمنظور تسهیل شناسائی و انطباق کالا و مواد وارداتی بکار رفته در کالای صادراتی ، صادر کننده باید همزمان با تسلیم اظهارنامه صادراتی موضوع استرداد را به گمرک صدوری اعلام و آن گمرک موظف است تشریفات

ارزیابی کالای صادراتی را بطور کامل انجام و نتیجه را در ظهر اظهارنامه صادراتی قید نماید در صورت عدم اعلام مورد مشمول مقررات ماده 199 خواهد بود .

ماده 197 - درخواست استرداد باید توسط صادر کننده کتبا و با ضمیمه کردن پروانه ورودی و صدوری و سایر مدارک و تعیین مبلغ مورد درخواست تسلیم گمرک ایران گردد . گمرک ایران موظف است بلافاصله تقاضانامه را در دفاتر مربوطه ثبت و حداکثر ظرف یک ماه رسیدگی و نسبت به استرداد وجوه مربوط به صادر کننده اقدام نماید .

تبصره 1 - کالای وارده می تواند توسط اشخاصی غیر از صادر کننده وارد شده باشد .

تبصره 2 - مهلت درخواست استرداد حقوق و عوارض ورودی کالای بکار رفته در کالاهای صادر شده سه سال از تاریخ امضاء پروانه یا پته گمرکی کالای ورودی می باشد ، روز امضاء پروانه یا پته گمرکی و روز تسلیم تقاضای استرداد به گمرک ایران جزو این ایام محسوب نخواهد شد .

ماده 198 - استرداد براساس ارزش گمرکی و ماخذ حقوق ورودی مندرج در اسناد گمرکی در زمان ورود محاسبه خواهد شد در صورتی که برخی از وجوه دریافتی بابت ورود کالا توسط سازمان هائی غیر از گمرک وصول شده باشد ، گمرک مراتب را جهت استرداد به سازمان های مذکور اعلام خواهد نمود . گمرک و سایر سازمان های وصول کننده باید همه ساله بودجه لازم برای استرداد را پیش بینی نمایند .

تبصره 1 - استرداد می تواند مرحله به مرحله و با هر محموله صادراتی صورت پذیرد .

تبصره 2 - مراتب و مبلغ مسترد شده باید در متن پروانه های ورودی و صدوری درج و مهر و امضاء شود .

ماده 199 - چنانچه مقادیر مواد ، کالاها یا لوازم بسته بندی بکار رفته یا مصرف شده در تولید کالای صادراتی به منظور استرداد حقوق و عوارض ورودی برای گمرک مشخص نباشد ، گمرک می تواند نظر وزارتخانه های صنعتی ذیربط را استعلام نماید در هر حال چنانچه صادر کننده به نظر گمرک معترض باشد می تواند موضوع را به مراجع رسیدگی به اختلافات گمرکی موضوع قسمت یازدهم این قانون ارجاع نماید .

تبصره - گمرک می تواند برای کالاهای مشخص که میزان مصرف مواد و کالاهای به کار رفته در آن به صورت استاندارد است نرخ ثابتی برای استرداد وضع و به اطلاع عامه برساند .

ماده 200 - چنانچه کالای تولید داخلی به اشخاصی که در رابطه با واردات کالای مشابه خارجی معافیت دارند فروخته شود ، وجوه پرداختی برای ورود کالا ، مواد و اجزاء و قطعات بکار رفته در تولید آن نیز طبق مقررات این قانون به فروشنده مسترد خواهد گردید.

ماده 201 - هرگونه استرداد که براساس اسناد غیر واقعی انجام گرفته باشد و در رسیدگی های گمرک کشف شود مشمول مقررات تبصره 1 ماده 343 خواهد بود .

بخش سوم - صدور موقت

تعریف

ماده 202 - صدور موقت رویه گمرکی است که براساس آن کالاهای معینی می تواند تحت شرایطی ، موقتا از کشور خارج شود . این کالاها باید به منظوره های خاصی که در این بخش مشخص خواهد شد خارج و ظرف مهلت معینی به کشور اعاده گردد .

اصول

ماده 203 - کالا به منظوره های زیر می تواند به عنوان صدور موقت پذیرفته شود:

الف - کالا برای تعمیر یا تکمیل

ب - کالا برای شرکت در نمایشگاه

پ - وسایل نقلیه شخصی و سایر وسایل نقلیه برای استفاده شخصی یا تردد بین ایران و کشورهای خارج .

ت - ماشین آلات و تجهیزات برای انجام خدمات فنی و مهندسی

ماده 204 - در موارد زیر صدور موقت کالا مستلزم تودیع تضمین به میزانی که گمرک ایران تعیین می نماید می باشد :

الف - کالایی که صدور قطعی آن طبق مقررات مقید به پرداخت وجوهی باشد .

ب - کالایی که صدور قطعی آن ممنوع یا غیرمجاز یا مشروط باشد .

ماده 205 - در موارد زیر بجای تضمین به اخذ تعهد کتبی اکتفا می شود :

الف - لوازم و قطعات یدکی هواپیماها و کشتی ها .

ب - تکیه گاه های چند بار مصرف کالاهای صادراتی و محفظه های حمل کالا (کانتینر) نظایر آنها .

پ - کالای ادارات و سازمان های دولتی با تعهد مسئول مالی سازمان مربوطه .

ت - وسائل نقلیه موتوری و غیر موتوری که برای حمل بار و مسافر بین ایران و سایر کشورها تردد می نمایند .

ماده 206 - از کالای مشمول این بخش آنچه را که خروج قطعی آن از کشور مجاز و آزاد است می توان با رعایت مقررات مذکور در این بخش بعنوان صدور موقت خارج نمود لیکن نسبت به کالائی که خروج قطعی آنها به موجب قوانین یا تصویب نامه ها ممنوع یا غیرمجاز یا مشروط است اجازه خروج به عنوان صدور موقت جز با موافقت گمرک ایران در هر مورد داده نمی شود .

تبصره - موافقت با خروج کالای تجاری به منظور تعمیر یا تکمیل منوط به ارائه گواهی وزارتخانه تولیدی ذیربط دایر بر اینکه امکان تعمیر یا تکمیل در داخل کشور وجود ندارد، خواهد بود . کالاهای وارده که دارای گارانتی می باشد ، در مهلت اعتبار گارانتی نیازی به اخذ گواهی ندارند .

ماده 207 - مدارک لازم برای الصاق به اظهارنامه صدور موقت به شرح زیر می باشد :

الف - اسناد مالکیت کالا

ب - مجوزهای مورد نیاز

پ - پروانه شناسائی صادره نیروی انتظامی برای وسائل نقلیه موتوری و غیرموتوری .

ماده 208 - کالائی که برای صدور موقت اظهار می گردد پس از مطابقت مشخصات کالا با مندرجات اظهارنامه به بسته ها پلمپ گمرک یا هر نوع علامت دیگری که برای تشخیص کالا در موقع بازگشت لازم باشد الصاق می گردد و سپس پروانه صدور موقت صادر و مدتی را هم که کالا در آن مدت باید به کشور برگردد تعیین و در متن پروانه قید و پروانه و کالا در اختیار صاحب کالا یا نماینده وی گذاشته می شود .

تبصره 1 - موتور هواپیما ها و کشتی ها که جهت تعمیر فرستاده می شود هرگاه کارخانه تعمیر کننده موتور تعمیر شده دیگری از همان نوع بجای آن بفرستد بشرط اینکه مراتب را هم کتبا تصدیق نموده باشد به جای موتور خارج شده پذیرفته می شود و اختلاف شماره سریال مورد توجه قرار نمی گیرد .

تبصره 2 - اگر منظور صاحب کالا از صدور موقت در مدت اعتبار پروانه انجام نشود می تواند از گمرک صادرکننده پروانه تقاضای تمدید کند . شرط قبول درخواست تمدید آن است که موجبات درخواست صریحا در آن ذکر و قبل از

انقضای مدت پروانه به گمرک مربوطه رسیده باشد. گمرک مربوطه با ملاحظه درخواست و بررسی دلائل و موجباتی که برای تقاضای تمدید در آن مذکور است می تواند مدت اعتبار پروانه را تمدید نماید.

ماده 209 - در موقع بازگشت کالا صاحب کالا یا نماینده قانونی او باید اظهارنامه تعیین شده از طرف گمرک ایران را تنظیم و تسلیم گمرک نماید. کالای برگشتی مورد معاینه قرار می گیرد و در صورتی که مدت اعتبار پروانه منقضی نشده و علائم گمرکی روی کالا دست نخورده و موجود باشد پروانه برگشتی (طبق فرم تعیین شده از طرف گمرک ایران) صادر و یک نسخه از آن به صاحب کالا تسلیم و نسخه دیگر به سوش پروانه اولی پلمپ و کالا ترخیص و تضمین یا تعهد تودיעی ابطال می شود. چنانچه عملیات تعمیر یا تکمیل مستلزم فک پلمپ یا علائم الصافی باشد، گواهی کارخانه مربوطه که به تائید مقامات کنسولی ایران رسیده باشد قابل قبول است.

ماده 210 - در صورتی که کالا تا پایان مهلت بازگشت داده نشود نسبت به وصول تضمین یا پیگیری اجرای تعهد اقدام خواهد شد. در مورد کالاهائی که صدور قطعی آنها ممنوع، غیرمجاز یا مشروط باشد در صورت احراز سوءنیت طبق مقررات قاچاق عمل خواهد شد، جز در موارد عدم سوء نیت.

تبصره - تا زمانی که اعلام جرم قاچاق و یا وصول تضمین و یا مطالبه وجه تعهد انجام نشده است صاحب کالا می تواند نسبت به برگشت کالا و تسلیم اظهارنامه با پرداخت جریمه انتظامی اقدام نماید.

ماده 211 - در موقع اعاده کالا هر گاه پلمپ یا علائم دیگری که از طرف گمرک روی بسته ها یا محتویات بسته ها الصاق گردیده از بین رفته باشد و مورد هم از موارد مشمول قسمت موخر ماده 209 نباشد کالای مورد بحث مانند کالائی که به کشور وارد می شود محسوب و تضمین تودיעی به نفع دولت ضبط یا برای اجرای تعهد پیگیری و مقررات مربوطه به کالای ورودی درباره آنها اجرا می گردد.

ماده 212 - کالای صدور موقت هنگام بازگشت از پرداخت حقوق ورودی معاف است، ولی قطعات، قسمت ها و لوازمی که هنگام تعمیر تعویض شود مشمول پرداخت حقوق ورودی خواهد بود.

ماده 213 - لکوموتیو، واگن، هواپیما و کشتی ایرانی که در خطوط بین ایران و کشورهای خارجی تردد می کنند مشمول عنوان صدور موقت می باشد لیکن برای رفت و برگشت آنها تشریفات گمرکی رعایت نمی شود و فقط به دریافت اظهارنامه اجمالی یا فهرست کل بار که در هر مسافرت برای محمولات آنها به گمرک داده می شود و مشخصات وسایط نقلیه مذکور نیز در آن منعکس است اکتفا می شود.

تبصره - در مورد کانتینرهای خروجی صرفاً به ثبت در دفتر اکتفا می شود .

ماده 214 - برای چهارپایان و وسائل نقلیه موتوری و غیر موتوری که برای حمل بار و مسافر بین ایران و سایر کشورها تردد می کنند و همچنین وسائل نقلیه شخصی موتوری پروانه صدور موقت صادر می شود . این پروانه ها را می توان به مدت یک سال صادر نمود و در خلال این مدت وسایط نقلیه مزبور به دفعات می توانند رفت و آمد نمایند و در این مورد هر دفعه باید مورد معاینه گمرک مرزی قرار گرفته و مراتب با قید تاریخ خروج و ورود پشت پروانه و دفتری که بدین منظور تهیه خواهد شد ثبت شود .

ماده 215 - دام هائی که برای تعلیف موقتا از کشور خارج می شوند مشمول عنوان صدور موقت بوده و در ورود این دام ها و نتاج آنها از پرداخت حقوق ورودی معاف می باشند .

تشریفات خروج و برگشت این دامها تابع مقررات آئین نامه تعلیف اغنام و احشام مصوب هیات وزیران می باشد .

فصل پانزدهم - رویه های خاص

بخش اول - ورود و صدور کالا توسط مسافر

تعریف

ماده 216 -

الف - مسافر هر شخصی است که با گذرنامه یا اجازه عبور یا برگ تردد از راههای مجاز وارد یا خارج می شود و شامل اشخاص زیر می باشد :

هر شخص غیر مقیم ایران که موقتابه کشور وارد یا از آن خارج می شود (غیر مقیم) ،

هر شخص مقیم ایران که از کشور خارج (مسافر خروجی) یا به آن وارد (مسافر ورودی) می شود .

ب - سیستم دو مسیره عبارت است از یک سیستم ساده کنترلی که به موجب آن به مسافرین ورودی امکان انتخاب یکی از دو مسیر داده می شود . یک مسیر که با رنگ سبز مشخص می شود برای مسافرینی که مقدار یا ارزش کالای همراه آنها در حد سقف مجاز بوده و مشمول محدودیت یا ممنوعیت کالای مسافری نباشد ، مسیر دیگر که با رنگ قرمز مشخص می شود برای سایر مسافرین .

پ - لوازم شخصی عبارت است از کلیه اشیاء نو و مستعمل که یک مسافر ممکن است بطور معمول و عرفاً در طول سفر برای استفاده شخصی خود نیاز داشته باشد اما بهر حال شامل کالایی که جنبه تجاری دارد نخواهد شد . تشخیص استفاده شخصی یا تجاری بودن کالا با گمرک است .

اصول

ماده 217 - گمرک می تواند برای انجام کنترل های گمرکی مسافر و کالای همراه آن، از سیستم دو مسیره استفاده نماید .

ماده 218 - مسافری ورودی یا خروجی موظفند کالای همراه خود را به گمرک اظهار نمایند که این اظهار می تواند بصورت شفاهی انجام شود و چنانچه از طرف گمرک به آنان اظهار نامه مخصوص مسافری داده شود باید آن را با دقت تنظیم و به گمرک تسلیم نمایند . به هر صورت چنانچه مسافر اجناس خود را مخفی و به گمرک اظهار نکرده باشد و گمرک بر اثر بازرسی آنها را کشف نماید مورد مشمول مقررات قاچاق خواهد بود .

ماده 219 - مسافری غیر مقیم ایران می تواند علاوه بر لوازم شخصی اشیاء زیر را تحت رویه ورود موقت وارد کشور نمایند :

جواهر آلات شخصی - اشیاء قابل حمل (پرتابل) شامل دوربین عکاسی و فیلم برداری با مقدار متناسب فیلم و نوار یا ملزومات آن ، پروژکتور فیلم یا اسلاید ، دوربین چشمی ، آلات موسیقی ، ضبط و پخش به همراه نوار و دیسکت ، گیرنده رادیویی ، تلویزیون ، ماشین تایپ ، ماشین حساب ، کامپیوتر شخصی ، کالسکه بچه ، ویلچر ، لوازم و تجهیزات ورزشی و تلفن همراه ، جعبه وسایل کمک های اولیه ، تجهیزات پزشکی قابل حمل مورد نیاز مسافر ، قایق پاروئی کمتر از 5/5 متر .

ماده 220 - مسافری غیر مقیم ایران می تواند وسیله نقلیه شخصی خود را با رعایت مقررات مربوطه تحت رویه ورود موقت وارد کشور نمایند . ایرانیان مقیم خارج به شرطی می توانند از مقررات این ماده استفاده نمایند که قبل از ورود به ایران اقلاً شش ماه متوالی در خارج اقامت داشته باشند .

تبصره - چنانچه ثابت گردد وسایل شخصی یا وسیله نقلیه شخصی مسافری غیر مقیم ایران که ورود موقت شده خسارت کلی دیده ، مرجوع کردن آن به شرط واگذاری به گمرک لزومی نخواهد داشت .

ماده 221 - در صورت درخواست مسافر مقیم ایران که کشور ترک می کند گمرک ملزم است بخشی از کالای همراه وی را که مجاز به خروج آن می باشد مشخص نماید تا در موقع ورود مجدد آن از حقوق ورودی بخشوده شود .

ماده 222 - مسافری ترانزیتی مادام که سالن ترانزیت را ترک نکنند مشمول کنترل های گمرکی نخواهند بود لیکن گمرک مجاز است در هر زمان که لازم بداند سالن یا محوطه ترانزیت را بازرسی نماید .

ماده 223 - چنانچه کالای همراه مسافر جنبه تجاری نداشته باشد (باستثنای کالای ممنوعه قانونی یا شرعی) پس از انجام تشریفات گمرکی و رعایت سایر مقررات مربوطه ترخیص می شود و در صورتی که جنبه تجاری داشته باشد در مورد کالای مجاز و مجاز مشروط ترخیص آن از گمرک منوط به رعایت مقررات و انجام تشریفات مربوط به کالای تجاری است و در مورد کالای ممنوع و غیر مجاز ، گمرک مکلف است بر طبق ماده 295 این قانون اقدام نماید و در هر حال صورت ریز و مشخصات کالا باید حین ورود در صورت مجلس تنظیمی منعکس و به امضای مسافر نیز برسد و یک نسخه از آن به مسافر تسلیم و مفاد ماده مذکور در آن منعکس گردد .

ماده 224 - مسافرینی که از قلمرو گمرکی خارج می شوند چنانچه اشیاء ممنوع الصدوری که همراه دارند به گمرک اظهار نمایند گمرک موظف است ممنوعیت خروج آن اشیاء را به مسافر اعلام کند که باید آنها را بداخل کشور منتقل نماید در این صورت هیچگونه جریمه ای از مسافر وصول نمی شود .

ماده 225 - اگر مسافرانی که برای مدت کوتاهی به ایران وارد می شوند جامه دانه یا بسته هایی همراه داشته که در مدت توقف نیازی به استفاده از آنها نداشته باشند می توانند درخواست نمایند به منظور احتراز از تشریفات بازرسی گمرکی در موقع ورود و خروج ، در انبار گمرک به امانت قبول شود . در اینگونه موارد اگر بسته یا جامه دان در فهرست کل بار (مانیفست) قید شده باشد مشمول مقررات کالای انتقالی خواهد بود ولی اگر جزء اشیاء همراه مسافر بوده و در فهرست کل بار قید نشده باشد در این صورت ضمن تحویل آنها به انبار برای آنها با ذکر تعداد ، وزن و محتوا ، قبض انبار صادر و در دفتر انبار ثبت می شود در این مورد بسته یا جامه دان باید با حضور صاحب آن توسط گمرک پلمپ و به انبار تحویل داده شود . تحویل مجدد بسته ها به صاحب آن برای خروج از کشور در مقابل اخذ قبض انبار مذکور که در ظهر آن ذینفع رسید داده و به تصدیق مامور صلاحیت دار گمرک می رسد انجام خواهد شد ، مگر اینکه قبض انبار مفقود شده باشد که در این صورت پس از احراز موضوع در قبال اخذ رسید کالا به ذینفع تحویل می شود .

تبصره - اگر این کالاها تا پایان مهلت مقرر در ماده 78 (که مفاد آن به هنگام تحویل کالا به ذینفع تفهیم خواهد شد) از کشور خارج نشده یا با انجام تشریفات مقرر و پرداخت وجوه متعلقه از گمرک ترخیص نگردد کالا متروکه محسوب و مقررات مربوطه در مورد آن اعمال می شود.

ماده 226 - اسباب سفر و لوازم شخصی مسافر که در موقع حرکت خود از مبداء بعنوان بار توسط مسافر به مؤسسات حمل و نقل تحویل می شود ولو این که از یک ماه قبل تا یک ماه بعد از ورود مسافر وارد شود اسباب سفر و اشیاء شخصی همراه وی محسوب می شود و ترخیص آن با ارائه گذرنامه مسافر انجام خواهد گرفت. در مواردی که اسباب سفر و اشیاء مذکور خارج از مهلت های مقرر وارد شود شرط وجود عذر موجه (به تشخیص گمرک ایران) به همین نحو قابل ترخیص خواهد بود.

بخش دوم - پیک سیاسی و بسته های پست سیاسی

یکم - مقررات مربوط به پیک سیاسی و شرایط خاص بسته های پیک سیاسی

تعریف

ماده 227 -

الف - پیک سیاسی به شخصی اطلاق می شود که از طرف وزارت امور خارجه دولتی حامل نوشته های رسمی به عنوان سفارتخانه ها یا نمایندگی های آن دولت در کشورهای خارج یا سازمانهای بین المللی و بالعکس حامل نوشته های سفارتخانه یا نمایندگی های مزبور بعنوان وزارت امور خارجه مربوطه و یا حامل نوشته های رسمی سفارت یا نمایندگی دولتی، در یک کشور بعنوان سفارتخانه ها یا نمایندگی های دیگر همان دولت در کشور ثالث باشد.

ب - بسته پست سیاسی عبارت است از بسته محتوی اسناد و نوشته های رسمی دولتی که به مهر وزارت امور خارجه یا نمایندگی های سیاسی دولت جمهوری اسلامی ایران یا دول خارجه پلمپ شده عبارت EXPEDITION OFFICIELLE COURRIER DIPLOMATIQUE و یا هر جمله دیگری که دارای همان مفهوم باشد روی آن نوشته شده و به وسیله پیک سیاسی حمل شود.

بسته پست سیاسی که همراه پیک سیاسی نبوده و بعنوان بار حمل می شود، نیازی به ورقه مخصوص پیک سیاسی و رواید نداشته و ترخیص آنها در صورت دارا بودن شرایط لازم بسته های پست سیاسی بلامانع خواهد بود.

اصول

ماده 228 - به کنسول گری های کشورهای خارج در ایران بشرط معامله متقابل حق ارسال و دریافت بسته پست رسمی دولتی بوسیله پیک سیاسی داده می شود و در این صورت کلیه شرایط مقرر در این بخش درباره آنها رعایت می گردد .
پیک سیاسی وارده به کشور باید علاوه بر گذرنامه دارای ورقه مخصوص پیک سیاسی صادره از طرف فرستنده پست سیاسی بوده و ورقه مزبور باید روادید مخصوص پیک سیاسی داشته باشد ، این روادید فقط از طرف وزارت امور خارجه در تهران یا سفارت خانه های دولت جمهوری اسلامی ایران در خارج صادر می شود .

ماده 229 - مسیر پیک سیاسی (کشورهای ترانزیت و مقصد) در ورقه مخصوص پیک سیاسی قید خواهد شد .
پیک سیاسی باید در موقع ورود و خروج از مرز، ورقه مخصوص پیک سیاسی و عین بسته پست سیاسی را که حامل آن می باشد به گمرک ارائه نماید .

ماده 230 - پیک سیاسی ممکن است حامل بسته های پست سیاسی یک یا چند دولت باشد در این صورت بسته های صادره از طرف هر یک از مبادی بعنوان هر یک از مقاصد مربوطه مجزا و جداگانه پلمپ خواهد شد و از هر یک از مبادی عنوان مقاصد مختلف باید ورقه مخصوص پیک سیاسی در دست پیک سیاسی باشد .

ماده 231 - وزن هر بسته یا مجموع چند بسته سیاسی صادره از طرف وزارت امور خارجه یا نمایندگی های مختلف یک دولت در یک مسافرت پیک سیاسی من حیث المجموع محدود به حدودی خواهد بود که از طرف دولت تعیین می شود .

تبصره - در مواردی که بسته های سیاسی بدون پیک سیاسی وارد می شود ، وزن مقرر در این ماده وزن بسته یا بسته هایی است که یک مرسله بوده در یک ردیف از فهرست کل بار ثبت شده باشد .

ماده 232 - هرگاه ماموران گمرک مستقیماً یا از طریق مراجع ذیصلاح اطلاع یابند که مقررات مربوط رعایت نشده است ، چنانچه بسته های پست سیاسی از خارج برای نمایندگی های دولت های کامه الوداد در ایران یا وزات امور خارجه جمهوری اسلامی ایران فرستاده یا از طرف نمایندگی های کشورهای خارج در ایران به خارج ارسال می شود ، بسته مزبور توسط گمرک پلمپ شده و با حضور نماینده وزارت امور خارجه و نماینده سفارت مزبور باز می شود و چنانچه واجد شرایط مقرر نباشد اجازه ورود یا خروج داده نمی شود .

بهر حال در این گونه موارد صورت مجلس در دو نسخه تنظیم و به امضای رئیس گمرک، نماینده وزارت خارجه و نماینده سفارت می رسد .

تبصره - بسته های پست سیاسی وارده بعنوان سفارتخانه های کشورهای خارج در تهران که مطابق مقررات این بخش نباشد در صورت تقاضای پیک سیاسی به جای پلمپ و ارسال آن به مرکز می تواند بوسیله همان پیک به خارج عودت گردد .

ماده 233 - هیچگونه شیئی غیر از اشیاء و مکاتبات رسمی مربوط به ماموریت و انجام وظایف آن دولت (موضوع بند 2 و ماده 27 قرارداد وین - 1961) نباید به وسیله بسته پست سیاسی حمل گردد .

دوم - تسهیلات و معافیت‌های پیک سیاسی

ماده 234 - پیک سیاسی که با رعایت شرایط مقرر در بند یکم این بخش اعزام می شود مورد همه گونه حمایت دولت جمهوری اسلامی ایران بوده و کلیه مامورین لشکری و کشوری مکلفند در مواقع ضروری برای حفظ و حراست پیک سیاسی و بسته سیاسی همراه وی از هیچگونه مساعدتی خودداری نکنند .

ماده 235 - بسته های پست سیاسی که مطابق مقررات بند یکم این بخش فرستاده می شود در موقع ورود و خروج از مرز کشور از طرف ماموران دولت باز و بازرسی نمی شود.

تبصره - چنانچه پیک سیاسی علاوه بر بسته های پست سیاسی محمولات دیگری همراه داشته باشد آن محمولات تابع مقررات عمومی خواهد بود . لیکن اگر حامل بسته پست سیاسی علاوه بر عنوان پیک سیاسی از اشخاصی باشد که قانوناً دارای حق استفاده از معافیت خاصی است می تواند از معافیت قانونی در حدود مقررات مربوط به معافیت ها استفاده نمایند و گرنه مسافر عادی تلقی و تشریفات معمول مقرر درباره محمولات همراه او انجام می گردد .

سوم - مقررات راجع به ورقه مخصوص پیک سیاسی و روادید مخصوص پیک سیاسی

ماده 236 - ورقه مخصوص پیک سیاسی دولت با دو سوش تنظیم می شود که اعتبار یک مسافرت را داشته و برای رفت و برگشت صادر نمی شود .

روا دید مخصوص ورقه پیک سیاسی مطابق نمونه ای خواهد بود که از طرف امور خارجه تهیه و به گمرک ایران اعلام خواهد شد .

ماده 237 - ماموران گمرک مرزی دفاتر مخصوص سوش داری را برای ثبت ورود و خروج پیک های سیاسی دولت جمهوری اسلامی ایران و دولت های خارجی نگهداری نموده و در هر مسافرت پیک سیاسی یک ورقه از دفتر مزبور را که حاوی اطلاعات مربوطه می باشد از دفتر جدا نموده و توسط گمرک ایران به وزارت امور خارجه می فرستد .

بخش سوم - مقررات مربوط به مرسولات پست بین المللی

تعاریف

ماده 238 - مرسولات پستی به کلیه اشیائی گفته می شود که بر طبق قوانین پستی کشور یا بین المللی (اتحادیه جهانی پست) توسط پست قبول ، مبادله و توزیع می شود .

اتحادیه جهانی پست سازمانی است بین الدولی که در سال 1874 بوسیله معاهده برن تاسیس و از سال 1948 به عنوان یکی از کارگزاریهای (آژانس) تخصصی ملل متحد فعالیت می کند .

ماده 239 - مرسولات پستی بر دو نوع است : مراسلات ، امانات

الف - مراسلات پستی عبارت است از نامه ، کارت پستال ، مطبوعات ، نمونه های تجارتي، نوار و دیسکت پر شده و همانند .

ب - امانات پستی عبارت است از کلیه بسته های پستی به استثنای مراسلات که از لحاظ بسته بندی ، وزن و کرایه پستی تابع ضوابط خاص خود می باشد .

ماده 240 - واحد خدمات پستی عبارت است از یک واحد عمومی یا خصوصی که از طرف دولت مجاز به ارائه خدمات رایج بین المللی مندرج در مقررات اتحادیه جهانی پست می باشد .

اصول

یکم - نحوه مبادله کیسه های حاوی مرسولات پستی

ماده 241 - کیسه های پستی حاوی مرسولات پستی باید هنگام ورود به گمرکات مرزی و همچنین ارسال به خارج در دفاتر مبادله پستی بوسیله گمرک پلمپ شده و مورد نظارت قرار گیرد .

دوم - نظارت و بررسی گمرکی مرسولات ارسالی به خارج از کشور

ماده 242 - کلیه مرسولات ارسالی به خارج از کشور که مشمول نظارت گمرکی هستند باید با فرمهای CN22 و CN23 که توسط ارسال کننده مرسله تکمیل می شود همراه باشند فرمهای یاد شده که اظهار نامه های گمرکی مرسولات پستی تلقی و بررسی گمرکی براساس آن انجام می شود توسط ادارات پست در اختیار فرستنده قرار داده می شود .

در واحدهای پستی که واحد گمرکی وجود دارد نمایندگان گمرک مستقر در واحد پستی مرسولات مشمول مقررات گمرکی را مورد نظارت قرار می دهند و مرسولات پستی را با مهر یا با روشهای خود کار دیگری که از ناحیه گمرک ایران تجویز و مورد اجراء گذاشته می شود ممهور می نمایند .

ماده 243 - در نقاطی که واحد گمرکی وجود ندارد ماموران پست دارای نیابت از گمرک باید مرسولات پستی به مقصد خارج از کشور را به همراه فرمهای تکمیل شده CN22 و CN23 قبول و جهت اعمال نظارت گمرکی به واحدهای مبادله پست ارسال کنند .

ماموران مزبور باید قبلا دوره آموزشی تعیین شده از طرف گمرک ایران را طی نمایند .

تبصره 1 - گمرک ایران فهرست اشیاء ممنوع الصدور و مقررات مربوط را جهت اطلاع ادارات پست در اختیار وزارتخانه ذیربط گذاشته و هرگونه تغییرات بعدی را نیز اطلاع خواهد داد .

تبصره 2 - در هر نقطه از کشور که دفتر مبادله مرسولات پستی به مقصد خارج از کشور دایر می باشد نماینده گمرک نیز در آنجا انجام وظیفه خواهد کرد .

تاسیس دفاتر مبادله با اطلاع و موافقت قبلی گمرک ایران خواهد بود .

ماده 244 - نمایندگان گمرک در واحدهای خدمات پستی ، مرسولات قبول شده را با توجه به فرمهای CN22 و CN23 همراه آنها کنترل و در صورت وجود تردید می توانند باز کردن آنها را جهت تطبیق محتوی با فرم همراه مرسله از مامور پست دفتر مبادله درخواست نمایند و در صورت مشاهده خلاف می توانند مرسله را برگشت داده و چنانچه ممنوع الصدور باشد آنرا ضبط و طبق مقررات مربوطه اقدام نمایند .

نمایندگان گمرک ، مرسولات ارسالی به خارج از کشور را نیز با الصاق پلمپ بر کیسه ها مورد نظارت قرار می دهند .

تبصره - نمایندگان گمرک باید ضمن نظارت در امر ارسال مرسولات پستی ، علاوه بر پلمپ نمودن کیسه های این مرسولات فرم های بارنامه های کیسه ها و امانات محتوی آنها را نیز به مهری که از طرف گمرک ایران تعیین می شود ممهور نمایند .

سوم - نظارت و بررسی گمرکی مرسولات وارده از خارج کشور

ماده 245 - کیسه های حاوی مرسولات وارده از خارج کشور در دفاتر مبادله مقصد با حضور و نظارت ماموران گمرک با توجه به صحت پلمپ مبداء و گمرک مرزی و بارنامه های همراه آنها باز می شوند . این نظارت با زدن مهری که از طرف گمرک ایران تهیه می گردد بر روی فرم های پستی که عبارت از بارنامه کیسه ها و محتویات آنها می باشد اعمال می شود .

ماده 246 - در صورتی که مرسوله ای پس از ارزیابی مشمول پرداخت حقوق ورودی باشد در دفتر مخصوص ثبت و پس از تعیین وجوه متعلقه و وصول آن به ترتیب مذکور در ماده 254 این قانون و در صورت معافیت بدون صدور پروانه یا پته ، با ثبت در دفتر مذکور و ممهور کردن اسناد و مرسوله به مهر معافیت به گیرنده تحویل خواهد شد .

تبصره - ترخیص محمولات و مرسولاتی که جنبه تجاری داشته باشد تابع تشریفات و مقررات عمومی خواهد بود .

ماده 247 - در صورتی که مرسوله ای از نظر گمرک مشکوک باشد می تواند از مامور پست بخواهد که آن را باز نماید . در این مورد فرم مخصوص حاکی از باز شدن و تعیین مشخصات کالا طبق نمونه تعیین شده از ناحیه گمرک ایران ، به بسته مزبور الصاق خواهد شد .

تبصره - چنانچه نامه یا مرسله ای که اداره پست مجاز به باز کردن آن نیست بنظر گمرک مشکوک بنظر برسد طبق ماده 23 آئین نامه اجرائی موافقت نامه امانات پستی در مورد آن اقدام خواهد شد . این رویه در مورد مرسولات به مقصد خارج از کشور نیز لازم الاجراء می باشد .

چهارم - نگاهداری مرسولات پستی وارده از خارج از کشور که مشمول پرداخت حقوق ورودی می باشد .

ماده 248 - مرسولات پستی واره از خارج کشور مشمول پرداخت حقوق ورودی در انبارهای پست زیر کلید و نظارت گمرک نگاهداری خواهد شد .

ماده 249 - مرسولات پستی وارده از خارج کشور که طبق مقررات پست متروکه تلقی می شود اداره پست مکلف است فهرست این قبیل کالاها را که حاوی کلیه مشخصات براساس اعلامیه های مربوطه باشد تنظیم و به همراه کالا به انبارهای گمرکی تحویل دهد شرکت پست مکلف است جهت کالای اخیرالذکر مکانی در اختیار گمرک قرار دهد .

تبصره - کالاهای تجاری حمل شده با پست از مقررات این ماده مستثنی بوده و از هر لحاظ تابع تشریفات و مقررات عمومی خواهد بود . در موارد استثنائی طبق درخواست کتبی پست می توان مدت توقف کالا را تا حداکثر چهارماه تمدید کرد .

پنجم - حمل و مبادله مرسولات وارده از خارج ، در داخل کشور (ترانزیت داخلی)

ماده 250 - در مورد مرسولات پستی ترانزیت داخلی اظهارنامه ترانزیت داخلی مرسولات پستی در چهار نسخه تنظیم و صادر می شود که یک نسخه به پست مقصد ارسال، یک نسخه در پست مبدا نگاهداری ، یک نسخه جهت گواهی و اعلام وصول مرسولات به گمرک مقصد و نسخه چهارم در گمرک مبدا نگاهداری می شود .

تبصره 1 - در صورتی که مرسله ترانزیتی با توجه به مشخصات مندرج در اظهارنامه غیرمجاز یا ممنوع تشخیص داده شود اداره گمرک ضمن صدور اجازه ترانزیت مرسله به مقصد مشخصات و مراتب ممنوعیت کالا را در ظهر اظهارنامه جهت اطلاع گمرک مقصد منعکس خواهد نمود .

تبصره 2 - اداره پست می تواند در یک اظهار نامه ترانزیتی چندین محموله و مرسله پستی را یک جا اظهار نماید .

ماده 251 - نظارت در امر کیسه بندی و ارسال مرسولات ترانزیت داخلی با صدور اظهارنامه موضوع ماده 250 این قانون با پلمپ کیسه ها یا به روش های خودکار که قانونا تجویز و به اجراء گذاشته می شود اعمال و مشخص خواهد گردید.

تبصره - در مورد کیسه های حاوی مرسولات ترانزیتی در دفاتر مبادله مقصد عینا همانند کیسه های وارده از خارج رفتار و اعمال مقررات خواهد شد .

ششم - برگشت مرسولات پستی وارده از خارج کشور یا ارسال آنها به مقصد جدید در خارج از کشور .

ماده 252 - در مورد مرسولات پستی برگشتی به مبدا و یا ارسالی به مقصد جدید در خارج کشور اظهارنامه مرجوعی در چهار نسخه تنظیم می شود ، یک نسخه بدفتر مبادله پستی تنظیم کننده دپش یک نسخه به گمرک ناظر بر تنظیم دپش یک نسخه در گمرک مبدا و نسخه چهارم در پست مبدا نگاهداری خواهد شد .

مرسولات برگشتی توسط ماموران گمرک پلمپ شده و در جوف کیسه هائی که توسط ماموران پست و گمرک پلمپ می شود به دفاتر مبادله پستی ارسال می گردد.

ماده 253 - ماموران گمرک در دفاتر مبادله پستی تنظیم کننده دپش با درج شماره دپش ردیف ثبت مرسوله و تاریخ ارسال آنها در نسخه اظهارنامه مراتب مرجوع شدن مرسولات را ضمن عودت نسخه اظهارنامه به گمرک مبداء اطلاع می دهند .

تبصره - ماموران گمرک مرزی مکلفند نسخه تحویل دپش های خروجی را پس از بررسی صحت پلمپ گمرک مبداء دپش امضاء و خروج از مرز مرسولات را تائید نمایند .

هفتم - نحوه توزیع مرسولات و دریافت حقوق ورودی

ماده 254 - حقوق ورودی و مرسولات وارده از خارج توسط گمرک وصول می شود ، ولی مرسولات قابل توزیع بوسیله پست با صدور پروانه یا پته توسط ماموران گمرک تعیین و در دفتر مخصوص ثبت و پروانه یا پته گمرکی به همراه صورتحساب و جوه متعلقه به پست تحویل می شود، ادارات پست پس از وصول حقوق ورودی از گیرندگان ، و جوه دریافتی را بحساب گمرک واریز و حداکثر ظرف 20 روز از تاریخ تحویل صورتحساب با گمرک تسویه حساب نموده و جوه واریز شده به درآمد قطعی منظور می گردد .

ماده 255 - در صورتی که مرسله ای طبق مقررات پستی غیرقابل توزیع تشخیص و برگشت آن به مبداء بلامانع باشد با تنظیم اظهارنامه مرجوعی به کشور فرستنده یا مقصد جدید از کشور ارسال و پروانه یا پته گمرکی با قید شماره اظهارنامه مرجوعی و علت برگشت در قبال اخذ رسید عینا جهت ابطال به گمرک مسترد خواهد شد .

بخش چهارم - مقررات گمرکی مربوط به فروشگاههای آزاد

تعریف

ماده 256 - فروشگاههای آزاد فروشگاههایی است که تحت نظارت گمرک در فرودگاههای بین المللی و بنادر و مبادی زمینی دایر و اجازه داده می شود که در آنها کالاهای خارجی با معافیت از پرداخت حقوق ورودی و کالاهای داخلی ، به مسافرین ورودی یا خروجی یا خدمه و سائل نقلیه ورودی و خروجی با رعایت مقررات مربوطه فروخته شود .

تاسیس و محل استقرار فروشگاههای آزاد پس از کسب مجوز از سازمان تحویل گیرنده یا ذریع و با هماهنگی گمرک و همچنین نوع کالایی که در آنها عرضه می شود موکول به موافقت قبلی گمرک ایران می باشد .

اصول

ماده 257 - کالایی که بنام فروشگاه آزاد از خارج وارد می شود تحویل انبار گمرکی شده و سپس با انجام تشریفات ورود موقت و صدور پروانه به انبار فروشگاه منتقل می شود کالای داخلی نیز با انجام تشریفات و صدور پروانه صدور موقت به این انبارها تحویل می گردد .

ماده 258 - در انبار فروشگاه دفتری برای ثبت کالای وارده از خارج و دفتری ثبت کالای داخلی بر طبق نمونه ای که از طرف گمرک ایران تعیین می شود نگهداری و کلیه صفحات آن قبلا از طرف گمرک شماره گذاری و تعداد صفحات آن در اولین صفحه قید و توسط رئیس گمرک امضاء و دفتر پلمپ می شود .

ماده 259 - انبار فروشگاه در صورتی که خارج از انبارهای گمرکی باشد ، با دو قفل که کلید یکی از آنها در گمرک نگهداری می شود بسته شده و بدون حضور نماینده گمرک هیچکس حق باز کردن قفل یا ورود به انبار را ندارد بعلاوه درب انبار بایستی در هر مورد توسط نماینده گمرک پلمپ گردد .

تبصره - شکستن یا باز کردن پلمپ گمرک مشمول کیفرهای مندرج در قانون مجازات اسلامی است .

ماده 260 - مسئولیت حفظ و نگهداری کالا در انبار فروشگاه بعهده دارنده فروشگاه بوده و در صورت فقدان یا کاهش کالا طبق مقررات مربوط به ورود موقت اقدام خواهد شد .

دارنده یا بهره بردار فروشگاه موظف است در آخر هر ماه گزارش عملکرد فروشگاه حاکی از موجودی و فروش کالا را طبق مندرجات دفاتر خود تهیه و به گمرک تسلیم نماید .

ماده 261 - فروش کالا به هر مسافر یا خدمه باید در قبال رویت گذرنامه ممهور شده به مهر ورود یا خروج انجام گیرد و در قبض فروش صادره برای کالا نام مسافر ، شماره گذرنامه ، شماره پرواز یا سفر یا وسیله نقلیه قید گردد . قبض فروش در سه نسخه صادر می شود که یک نسخه در فروشگاه نگهداری ، یک نسخه به مسافر و نسخه سوم به گمرک تسلیم می گردد .

شرایط و میزان فروش کالا به هر مسافر یا خدمه از طرف گمرک ایران بصورت بخشنامه و بطور عام اعلام می شود.

ماده 262 - کالائی که با معافیت در فروشگاه به مسافران خروجی فروخته می شود باید در کیسه های مخصوص بسته بندی شده و بر روی آن مهر یا برچسب (فروشگاه آزاد) زده شده و همراه با قبض فروش به مسافر تحویل گردد .

ماده 263 - چنانچه کالائی که باید در فروشگاه با معافیت گمرکی به مسافر یا خدمه خروجی فروخته شود ، در حین خروج از اماکن گمرکی برای ورود به کشور کشف گردد قاچاق تلقی شده و با مرتکب یا مرتکبین بر طبق مقررات مربوط رفتار خواهد شد .

ماده 264 - مهلت ورود موقت کالای خارجی موضوع این فصل شش ماه خواهد بود . در موارد استثنائی بدر خواست دارنده یا بهره بردار فروشگاه و بر حسب نوع کالا مدت مزبور با تشخیص گمرک قابل تمدید می باشد .

پس از انقضای مهلت دارنده یا بهره بردار فروشگاه موظف است کالا را برگشت یا با رعایت کلیه مقررات مربوطه و پرداخت حقوق ورودی ترخیص نماید در غیر این صورت کالا متروکه محسوب شده و بدون اخطار و آگهی بفروش می رسد .

ماده 265 - برای واریز هر پروانه ورود موقت دارنده یا بهره بردار فروشگاه موظف است بمحض خاتمه فروش کالای موضوع پروانه ، به منظور صدور پروانه برگشتی یا پروانه ورود قطعی و در مورد کالای داخلی به منظور تایید خروج کالا و تبدیل پروانه